

LT



EUROPOS
AUDITO
RŪMAI

2025

ES auditas trumpai

Europos Audito Rūmų
2025 m. metinių ataskaitų pristatymas

EUROPOS AUDITO RŪMAI
12, rue Alcide de Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBOURG

Tel. +352 4398-1

Užklauso: <https://eca.europa.eu/lt/contact>

Interneto svetainė: <https://eca.europa.eu>

Socialiniai tinklai: @EUauditors

Pastaba. Dėl apvalinimo kai kurie šiame dokumente pateikti skaičiai gali būti nelygūs atskirų dėmenų sumai.

Daug papildomos informacijos apie Europos Sąjungą yra internete. Ji prieinama per portalą Europa (<https://europa.eu>).

LT

2025

ES auditas trumpai

Europos Audito Rūmų
2025 m. metinių ataskaitų pristatymas

Turinys

Pirmininko pratarmė	4
Pagrindiniai rezultatai	7
Pagrindiniai nustatyti faktai	7
Ką auditavome	10
Ką nustatėme	12
Išsamesnė mūsų rezultatų analizė	20
Biudžeto ir finansų valdymas	20
Siekiant ES biudžeto rezultatų	33
Pajamos	37
Bendroji rinka, inovacijos ir skaitmeninė ekonomika	40
Sanglauda, atsparumas ir vertybės	44
Gamtos ištekliai	50
Migracija ir sienų valdymas, Saugumas ir gynyba	55
Kaimyninės šalys ir pasaulis	59
Europos viešasis administravimas	62
Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė	64
Atsižvelgimas į mūsų 2022 m. specialiosiose ataskaitose pateiktas rekomendacijas	70
Europos plėtros fondai	72
Bendroji informacija	77

Pirmininko pratarinė



Mūsų 2025 m. metinė ataskaita skelbiama vykstant deryboms dėl kito ilgalaikio Europos biudžeto – 2028–2034 m. daugiamečių finansinės programos (DFP). Naujoji DFP suteikia galimybę spręsti daugelį problemų, su kuriomis susiduria Sąjunga. Europos Komisija žada, kad biudžetas bus didesnis, greičiau panaudojamas, platesnio užmojo, paprastesnis ir lankstesnis, todėl Europa taps strategiškesnė ir geriau reaguojanti.

Naująja DFP siekiama daug pasiekti tokiu metu, kai prioritetų apimtis plečiasi, o poreikiai kinta. Užmojis yra būtinas, tačiau tam, kad būtų sukurta reali vertė ir padarytas realus poveikis, turėtume pasimokyti iš to, kas pasiteisino, o kas ne. Mūsų 2025 m. metinėje ataskaitoje, taip pat mūsų neseniai atliktame ir vykdomame darbe akcentuojama įgyta patirtis ir praktinės priemonės, kurios gali padėti užmojus paversti apčiuopiamu poveikiu.

Teikiame palankią nuomonę dėl 2025 m. ataskaitų, patvirtindami, kad jose ir toliau tiksliai atspindima ES finansinė būklė. Tačiau atkreipiame dėmesį į perėjimą prie naujos Komisijos finansų IT sistemos. Tai lėmė apskaitos klaidas, kurioms ištaisyti reikėjo rankiniu būdu atlikti koregavimus ir suderinimo procedūras, taip pat papildomą audito darbą. Ir vėl teikiame palankią nuomonę dėl ES pajamų, kuriose reikšmingų klaidų nebuvo.

Mūsų įvertintas ES biudžeto išlaidų klaidų lygis yra 3,8 % (2024 m. – 3,6 %) ir viršija mūsų nustatytą reikšmingumo ribą. Kadangi didelė mūsų audito populiacijos dalis yra reikšmingai paveikta klaidų, teikiame neigiamą nuomonę dėl ES biudžeto išlaidų.

Mūsų su išlaidomis susijusi audito populiacija iš viso sudarė 130,8 milijardo eurų bendrojo biudžeto lėšų. Labiausiai prie reikšmingo klaidų lygio prisidėjo išlaidų kategorija „Gamtos ištekliai ir aplinka“, kurioje įvertintas klaidų lygis buvo 3,9 % (2024 m. – 2,6 %). Išlaidų kategorijos „Sanglauda, atsparumas ir vertybės“ įvertintas klaidų lygis buvo 6,6 % (2024 m. – 5,7 %). Šios dvi išlaidų sritys kartu sudarė beveik du trečdalius mūsų audito populiacijos. Dažniausiai pasitaikančios ES biudžeto klaidos yra tinkamumo finansuoti klausimai, pavyzdžiui, netinkamos finansuoti išlaidos, projektai, veikla ar naudos gavėjai, taip pat viešųjų pirkimų ir dotacijų skyrimo procedūrų pažeidimai ir patvirtinamųjų dokumentų nebuvimas.

Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės (EGADP) įgyvendinimo modelis yra kitoks nei tradicinio biudžeto modelis. Mokėjimai priklauso nuo to, ar pasiektos tarpinės ir siektinos reikšmės, ir jie atliekami pagal su išlaidomis nesusijusio finansavimo modelį, o ne remiantis faktinėmis išlaidomis ir ES bei nacionalinių taisyklių laikymusi. Todėl EGADP rezultatų negalima lyginti su tradicinėmis biudžeto išlaidomis. Atsižvelgdami į tai, teikiame atskirą audito nuomonę.

2025 m. EGADP išlaidos sudarė 45,4 milijardo eurų. Mokėjimuose devynioms valstybėms narėms nustatėme atvejų, kai tarpinės ir siektinos reikšmės nebuvo patenkinamai pasiektos, taip pat problemų, susijusių su dvigubu finansavimu ir EGADP tinkamumo finansuoti laikotarpiu. Be to, nustatėme trūkumų Komisijai vertinant valstybių narių mokėjimo prašymus ir tai, kad valstybių narių kontrolės sistemos vis dar nepakankamai veiksmingos. Todėl dėl EGADP išlaidų teikiame sąlyginę nuomonę.

Iki 2025 m. pabaigos Komisija atliko 102 dotacijų mokėjimus, kurių bendra suma – 223,9 milijardo eurų, todėl paskutiniaisiais EGADP metais dar liks išmokėti 38 % turimų dotacijų lėšų. Komisijos pasiūlymuose dėl kitos DFP nurodyta, kad teikiant ES finansavimą bus pereita prie modelio, kuris iš esmės atkartos EGADP modelį. Tačiau nustatėme, kad EGADP, kaip laikina priemonė, skirta skubiai paramai teikti, turi keletą trūkumų, susijusių su veiklos rezultatais, atskaitomybe ir skaidrumu. Todėl dar kartą raginame teisėkūros institucijas spręsti klausimus ir išmokyti pamokas, nurodytas mūsų nuomonėse dėl pasiūlymų dėl DFP ir mūsų naujausio su EGADP susijusio darbo ataskaitose.

Į mūsų metinę ataskaitą įtrauktas skyrius apie biudžeto ir finansų valdymą, kuriame išdėstyta būsimiems ES biudžetams kylanti rizika ir uždaviniai. Visų pirma, iki 2027 m. ES skolinimasis galėtų pasiekti 1 trilijoną eurų, o priemonės „NextGenerationEU“ (NGEU) indėlis būtų didžiausias. Savo pasiūlyme dėl kitos DFP Komisija siūlo fiksuotą metinę 24 milijardų eurų sumą (einamosiomis kainomis), skirtą tiek palūkanoms, tiek pagrindinės sumos grąžinimui padengti. Vien tik su NGEU negrąžintina parama susijusios palūkanų išlaidos 2028–2034 m. laikotarpiu galėtų sudaryti apie 93 milijardus eurų. Kadangi skolinimosi poveikis būsimiems biudžetams tampa aiškesnis, svarbu pažymėti, kad pasiūlymuose dėl DFP taip pat numatyta galimybė daug skolintis Ukrainai remti, valstybių narių nacionaliniams planams ir galimam didelių krizių valdymo mechanizmo taikymui finansuoti. Dėl tokio planuojamo skolinimosi valstybėms narėms gali tekti padidinti nacionalinius įnašus skolai tvarkyti, nors jų biudžetams jau ir taip tenka didelis spaudimas.

Kalbant apie būsimus biudžetus, apskritai mūsų žinia yra tokia: reikia būti atsargiems, nes, jei nebus patvirtinti siūlomi nauji pajamų srautai, susidarys didelis ES biudžeto trūkumas, dėl kurio reikės didinti valstybių narių įnašus arba mažinti bendrą biudžeto užmojų lygį.

Apibendrinant galima teigti, kad plataus užmojo biudžetams reikalingos tokio pat plataus užmojo apsaugos priemonės. Jei ateityje bus pereita prie su išlaidomis nesusijusio finansavimo modelio, grindžiamo tarpinėmis ir siektinomis reikšmėmis, turime pasimokyti iš patirties ir stiprinti atskaitomybę bei skaidrumą visos sistemos mastu. Tam reikia patikimų tarpinių ir siektinų reikšmių, išmatuojamų rezultatų, patikimos stebėsenos bei tikrinimo ir tvirtų nacionalinių patikinimo sistemų, siekiant užtikrinti, kad ES lėšos piliečiams duotų numatytų rezultatų.

Galiausiai nuoširdžiai dėkoju kolegoms, kurių profesionalumas, kompetencija ir atsidavimas sudaro sąlygas mums atlikti savo darbą ir nuolat stiprina mūsų instituciją.

Tony Murphy
Pirmininkas

Pagrindiniai rezultatai

Pagrindiniai nustatyti faktai

Pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 287 straipsnį, Europos Parlamentui ir Europos Sąjungos Tarybai teikiame **patikinimo pareiškimą** dėl ES konsoliduotųjų ataskaitų patikimumo ir operacijų teisėtumo ir tvarkingumo. Tai – pagrindinis mūsų metinės ataskaitos elementas.

Nuomonė

Teikiame palankią nuomonę dėl 2025 m. Europos Sąjungos ataskaitų patikimumo, kartu atkreipdami dėmesį į klausimą, susijusį su Komisijos naujos IT sistemos SUMMA įdiegimu.

Taip pat teikiame palankią nuomonę dėl 2025 m. pajamų teisėtumo ir tvarkingumo.

Teikiame dvi atskiras nuomones dėl 2025 m. išlaidų teisėtumo ir tvarkingumo:

- mūsų nuomonė dėl ES biudžeto išlaidų teisėtumo ir tvarkingumo yra neigiama;
- mūsų nuomonė dėl išlaidų pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę (EGADP) teisėtumo ir tvarkingumo yra sąlyginė.

2025 m. konsoliduotosios metinės ataskaitos yra pirmasis ataskaitų rinkinys, parengtas remiantis SUMMA pateikta finansine informacija. Metų pabaigos užbaigimo proceso metu vadovybė nustatė su naująja sistema susijusių problemų, kurios turėjo reikšmingos įtakos ataskaitų rengimui, o Audito Rūmai vėliau audito proceso metu nustatė papildomų problemų. Tam reikėjo rankiniu būdu atlikti koregavimus ir suderinimo procedūras. Atsižvelgėme į bendrą šių nustatytų faktų poveikį, taip pat į Komisijos atliktus taisomuosius veiksmus ir metų pabaigos procedūras. Nors nustatytos problemos parodė, kad dėl perėjimo prie SUMMA padidėjo klaidų rizika rengiant 2025 m. konsoliduotąsias metines ataskaitas, padarėme išvadą, kad atlikus pataisas jų bendras poveikis ataskaitoms nebuvo reikšmingas.

Mūsų bendras įvertintas 2025 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų ataskaitose patvirtintų biudžeto išlaidų klaidų lygis yra 3,8 % (2024 m. – 3,6 %). Didelė šių išlaidų dalis yra reikšmingai paveikta klaidų. Tai susiję su išlaidomis, kurioms taikomos sudėtingos taisyklės, daugiausia kompensavimu grindžiamomis išlaidomis, kurių atveju įvertintas klaidų lygis yra 5,6 %. 2025 m. tokios išlaidos sudarė 75,8 milijardo eurų, tai sudaro 58 % mūsų audito populiacijos. Taigi, mūsų nustatytų klaidų poveikis patvirtintoms metų išlaidoms yra reikšmingas ir paplitęs, todėl dėl ES biudžeto išlaidų teikiame neigiamą nuomonę.

Įgyvendindama priemonę „NextGenerationEU“ (NGEU), ES sutelkė daug išteklių, kad būtų sušvelnintas COVID-19 pandemijos socialinis ir ekonominis poveikis. Didžioji NGEU lėšų dalis yra naudojama Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonei (EGADP), pagal kurią iki 2025 m. pabaigos valstybėms narėms buvo išmokėta 237,5 milijardo eurų negrąžintinos paramos ir 155,9 milijardo eurų finansinių paskolų paramos.

Kalbant apie EGADP išlaidas, 2025 m. Komisija valstybėms narėms atliko 37 dotacijų mokėjimus, kurie iš viso apėmė 697 tarpines reikšmes ir 342 siektinas reikšmes. 16 iš 420 mūsų tikrintų tarpinių ir siektinų reikšmių neatitiko mokėjimo ir tinkamumo finansuoti sąlygų. Tai susiję su devyniais mokėjimais devynioms valstybėms narėms. Remdamiesi nustatytais kokybiniais ir kiekybiniais elementais, manome, kad bendras mūsų nustatytų faktų poveikis patvirtintoms metų EGADP išlaidoms yra reikšmingas, tačiau nepaplitęs. Todėl dėl EGADP išlaidų teikiame sąlyginę nuomonę.

Praėjusiais metais, atliekant pirmąjį mokėjimą Lenkijai, nepadarėme išvados, kad buvo patenkinamai pasiektos dvi kontrolės tarpinės reikšmės, kurios buvo išankstinė bet kokio EGADP mokėjimo Lenkijai sąlyga. Laukiame galutinių Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimų bylose, susijusiose su šiomis tarpinėmis reikšmėmis, prieš padarydami išvadą dėl patenkinamo šių tarpinių reikšmių ir kitos tiesiogiai susijusios tarpinės reikšmės pasiekimo.

Taip pat pažymime, kad valstybėms narėms skirtai NGEU negrąžintinai finansinei paramai finansuoti iš kapitalo rinkų pasiskolintos sumos ES biudžete ir konsoliduotose finansinėse ataskaitose pateikiamos skirtingai. Pagal EGADP reglamentą, pasiskolintos sumos, 2025 m. sudariusios 18 % ES pajamų, laikomos išorės asiguotosiomis pajamomis, kuriomis papildomas patvirtintas biudžetas. Taikant šią neįprastą biudžeto tvarką, NGEU įgyvendinimas oficialiai nedaro poveikio principui, pagal kurį metiniame ES biudžete nurodytos pajamos ir išlaidos turėtų būti subalansuotos. Į finansinės veiklos ataskaitą šios sumos neįtraukiamos kaip pajamos, tačiau į ją įtraukiamos su NGEU negrąžintina finansine parama susijusios išlaidos, todėl daromas neigiamas poveikis metų ekonominiam rezultatui. Neigiami ekonominiai rezultatai didina grynojo turto deficitą, kaip matyti iš ES balanso, todėl jie turi būti finansuojami iš būsimų biudžetų.

Į pagrindinius audito dalykus, t. y. dalykus, kurie, mūsų profesiniu sprendimu, buvo svarbiausi mūsų einamojo laikotarpio finansinių ataskaitų auditui, įtraukėme šiuos aspektus:

- 2025 m. pensijų įsipareigojimas išliko stabilus, o nedidelis sumažėjimas siejamas su ES darbuotojų karjeros raida, palūkanų išlaidomis ir 0,5 % padidėjusia diskonto norma.
- 2025 m. pabaigoje įvertinta naudos gavėjų patirtų, bet dar nedeklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų vertė buvo 187,5 milijardo eurų (2024 m. – 160,7 milijardo eurų). Visų programų įverčio padidėjimą daugiausia lemia tai, kad baigiasi ankstesnis programavimo laikotarpis ir kad 2021–2027 m. DFP lėšų įsisavinimas buvo lėtesnis, nei tikėtasi.
- Darome išvadą, kad Rusijos agresijos karo prieš Ukrainą poveikis konsoliduotosiose metinėse ataskaitose pateiktas teisingai.

2025 m. OLAF pranešė apie 17 (2024 m. – 19) įtariamo sukčiavimo atvejų, iš kurių septyni buvo nustatyti mūsų 2024 m. išlaidų audito metu, septyni – mūsų 2023 m. išlaidų audito metu ir vienas – atliekant Pasirengimo narystei paramos priemonės (PNPP) veiklos auditą. Apie vieną iš likusių dviejų atvejų pranešė Audito Rūmų viešųjų pirkimų tarnyba, o apie kitą – trečioji šalis. 2026 m. birželio mėn. duomenimis, remdamasi šia informacija, OLAF jau pradėjo penkis tyrimus. Tuo pat metu apie 12 iš šių atvejų pranešė Europos prokuratūrai. Dėl aštuonių iš jų ji pradėjo tyrimus.



Norite sužinoti daugiau? Mūsų 2025 m. metinė ataskaita pateikta mūsų interneto svetainėje (eca.europa.eu).

Ką auditavome

2025 m. ES biudžetas skaičiais

Europos Parlamentas ir Taryba priima metinį ES biudžetą pagal ilgesnio laikotarpio biudžeto sistemą, dėl kurios susitariama keleriems metams, (vadinamąją daugiametę finansinę programą, arba DFP). 2025 m. iš šio biudžeto atlikti mokėjimai iš viso sudarė 155,2 milijardo eurų, t. y. 96,3 % turimos sumos.

Įskaitant 57,6 milijardo eurų papildomų mokėjimų iš asignuotųjų pajamų sumą (daugiausia priemonės „NextGenerationEU“ (NGEU) ir plano „REPowerEU“), taip pat pridėjus 3,6 milijardo eurų vertės perkėlimus ir vėl galimas naudoti sumas, 2025 m. bendra mokėjimų suma pasiekė 216,4 milijardo eurų. Biudžeto panaudojimas mokėjimams sudarė 86,2 % visų 251,0 milijardo eurų dydžio mokėjimų asignavimų.

Neįskaitant 40,1 milijardo eurų EGADP dotacijų, 2025 m. ES biudžeto išlaidos iš viso sudarė 176,3 milijardo eurų, t. y. 1,9 % visų ES valstybių narių valdžios sektoriaus išlaidų ir 1,0 % jų BNP.

Iš kur gaunama lėšų

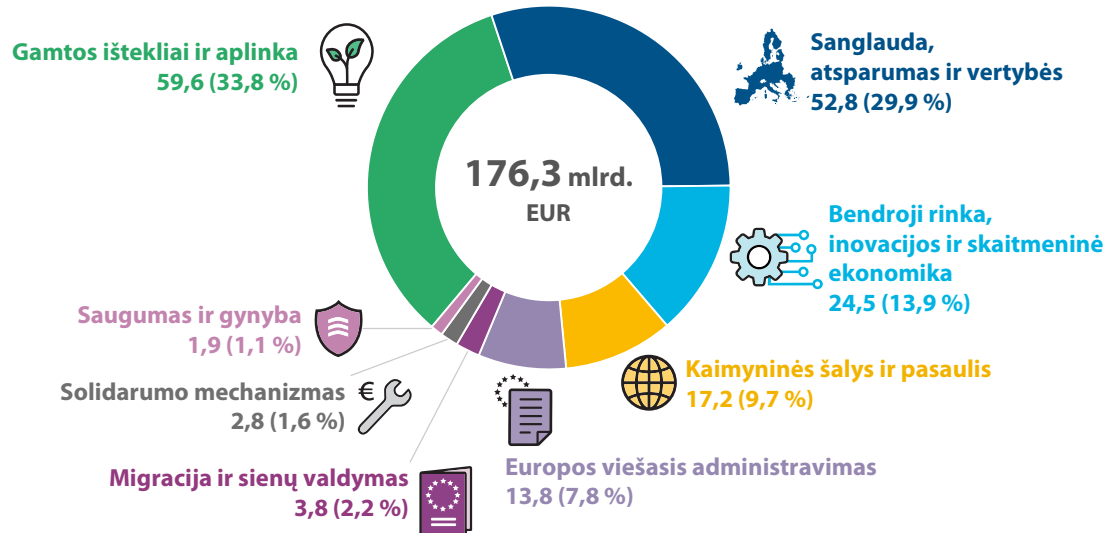
2025 m. biudžeto pajamos iš viso sudarė 224,4 milijardo eurų. Didžiausia ES biudžeto dalis finansuojama sumomis, kurias valstybės narės moka proporcingai pagal savo bendrąsias nacionalines pajamas (101,7 milijardo eurų). Tarp kitų šaltinių – valstybių narių surinkti pridėtinės vertės mokesčiu pagrįsti įnašai (23,9 milijardo eurų), muitai (23,0 milijardo eurų) ir plastiko pakuočių atliekų kiekiu pagrįsti įnašai (6,9 milijardo eurų). Sumos, pasiskolintos valstybėms narėms skirtai negrąžintinai finansinei paramai pagal NGEU finansuoti, sudaro 40,2 milijardo eurų ES pajamų. Yra ir kitų pajamų (28,8 milijardo eurų). Reikšmingiausi iš šių pajamų šaltinių yra įnašai ir grąžinamosios išmokos, susijusios su ES susitarimais ir programomis.

Kam naudojamos lėšos

ES lėšos naudos gavėjams išmokamos kaip vienkartiniai mokėjimai ar metinės dalinės išmokos arba kaip periodiniai mokėjimai pagal daugiabetes išlaidų schemas. Kaip parodyta [1 diagramoje](#), didžiausia ES biudžeto dalis skirta išlaidų kategorijoms „Gamtos ištekliai ir aplinka“ ir „Sanglauda, atsparumas ir vertybės“, po jų – išlaidų kategorijai „Bendroji rinka, inovacijos ir skaitmeninė ekonomika“.

1 diagrama. 2025 m. ES biudžeto išlaidos* pagal DFP išlaidų kategorijas

(milijardais eurų)



DFP 1 (5 skyrius)	Bendroji rinka, inovacijos ir skaitmeninė ekonomika
DFP 2 (6 skyrius)	Sanglauda, atsparumas ir vertybės
DFP 3 (7 skyrius)	Gamtos ištekliai ir aplinka
DFP 4 (8 skyrius)	Migracija ir sienų valdymas
DFP 5 (8 skyrius)	Saugumas ir gynyba
DFP 6 (9 skyrius)	Kaimyninės šalys ir pasaulis
DFP 7(10 skyrius)	Europos viešasis administravimas
Solidarumo mechanizmas	(į DFP neįtrauktas)

* ES biudžeto išlaidos neapima EGADP dotacijų.

Šaltinis: Audito Rūmai.

Pagal EGADP valstybės narės savo nacionaliniuose ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planuose iš anksto nurodo reformas ir investicijas, o Komisija joms išmoka lėšas už pasiektas susijusias tarpines ir siektinas reikšmes. Valstybės narės gali prašyti išmokų iki dviejų kartų per metus, jei jos pateikia pakankamai įrodymų, kad susijusios tarpinės ir siektinos reikšmės buvo patenkinamai pasiektos. Iki 2025 m. pabaigos Komisija atliko 102 dotacijų mokėjimus (vieną – 2021 m., 13 – 2022 m., 23 – 2023 m., 28 – 2024 m. ir 37 – 2025 m.), kurie iš viso siekė 223,9 milijardo eurų.

Ką tikrinome

Kiekvienais metais atliekame metinių ataskaitų patikimumo ir jose atspindimų pajamų ir išlaidų operacijų tvarkingumo auditą.

Siekdami įvertinti konsoliduotųjų ataskaitų patikimumą, tikrinome, ar apskaitos procesai vyksta tinkamai ir ar jų metu gaunami apskaitos duomenys yra išsamūs, teisingai įrašyti ir tinkamai pateikti ES finansinėse ataskaitose. 2025 m. sausio 1 d. Komisija įdiegė SUMMA – savo naują centrinę biudžeto, išdo ir apskaitos informacinę sistemą. Atsižvelgdami į pertvarkos mastą ir padidėjusią klaidų riziką, dalyvaujant IT audito ekspertams, atlikome papildomas audito procedūras, įskaitant išplėstus vidaus kontrolės priemonių testus ir papildomą esminį darbą srityse, kurias paveikė naujoji sistema.

2025 m. mūsų audito populiacija, skirta pajamoms testuoti, sudarė 224,4 milijardo eurų. Mūsų audito populiaciją, skirtą bendrojo biudžeto išlaidoms, kurių bendra suma sudaro 130,8 milijardo eurų, testuoti, sudarė tarpiniai ir galutiniai mokėjimai. Iš šios populiacijos atrinkome reprezentatyviąją 750 operacijų imtį. 2025 m. EGADP išlaidos iš viso sudarė 45,4 milijardo eurų, o mūsų auditas apėmė visus 37 dotacijų mokėjimus, kurių bendra suma sudarė 40,1 milijardo eurų, ir patvirtintą išankstinį finansavimą (iš viso 5,3 milijardo eurų).

Bendrojo biudžeto išlaidas tikriname tuo metu, kai galutiniai ES lėšų gavėjai yra įvykdę atitinkamą veiklą ar patyrę išlaidų. Komisijos taikoma EGADP lėšų išmokėjimo sąlyga – patenkinamai pasiektos iš anksto nustatytos tarpinės ar siektinos reikšmės. EGADP išlaidas tikriname tuo metu, kai valstybės narės prašo atlikti mokėjimą už pasiektas iš anksto nustatytas tarpines ar siektinas reikšmes ir kai Komisija šias išlaidas patvirtina. Dėmesį sutelkiame į tai, ar patenkinamai pasiektos tarpinės ir siektinos reikšmės ir ar buvo įvykdytos tinkamumo finansuoti sąlygos. Mūsų auditas neapima EGADP paskolų komponento.

Be to, vertinome atrinktas kiekvienos DFP išlaidų kategorijos valdymo ir kontrolės sistemas. Taip pat įvertinome darbą, kurį generaliniai direktoratai atliko peržiūrėdami ir tvirtindami metines ataskaitas ir sprendimus dėl užbaigimo, ir tai, kaip jie naudojo šio darbo rezultatus savo 2025 m. metinėse veiklos ataskaitose ir metinėje valdymo ir veiklos rezultatų ataskaitoje (MVVA).

Ką nustatėme

ES ataskaitos atspindi tikrą ir teisingą vaizdą

2025 m. ES ataskaitose ES finansiniai rezultatai, jos turtas ir įsipareigojimai metų pabaigoje visais reikšmingais aspektais yra pateikti teisingai, kaip to reikalaujama pagal tarptautinius viešojo sektoriaus apskaitos standartus.

Teikiame palankią nuomonę dėl ataskaitų patikimumo, tačiau **pabrėžiame konsoliduotųjų metinių ataskaitų aiškinamuosiuose raštuose atskleistą klausimą**, kuriame aprašomas perėjimas prie naujos finansų IT sistemos SUMMA.

Metų pabaigos užbaigimo proceso metu Komisija nustatė su naująja sistema susijusių problemų, kurios turėjo reikšmingos įtakos ataskaitų rengimui, o Audito Rūmai vėliau audito proceso metu nustatė papildomų problemų. Tam reikėjo rankiniu būdu atlikti koregavimus ir suderinimo procedūras. Komisija ateinančiais metais planuoja patobulinti ir toliau plėtoti naująją sistemą ir susijusias kontrolės priemones. Savo nuomonės šiuo klausimu nemodifikuojame.

Atlikdami sistemos SUMMA IT auditą nustatėme tam tikrų reikšmingų vidaus kontrolės trūkumų, susijusių su naudotojų prieigos valdymu ir IT pakeitimų valdymu. Nors buvo taikoma kontrolės praktika, dėl šių trūkumų gali padidėti rizika, kad bus daromas neigiamas poveikis finansinių operacijų patikimumui ir sistemos veikimui. Taip pat nustatėme incidentų sprendimo ir veiklos tęstinumo valdymo trūkumų, dėl kurių galėtų padidėti veiklos sutrikdymo rizika.

Remdamiesi savo su SUMMA susijusiu IT audito darbu, rekomenduojame, kad Komisija iki 2026 m. pabaigos pašalintų likusias funkcines spragas, užtikrintų patikimus ir stebimus laikinus darbinius sprendimus ir suplanuotų savalaikius nuolatinius sprendinius, taip pat pašalintų susijusius vidaus kontrolės trūkumus.

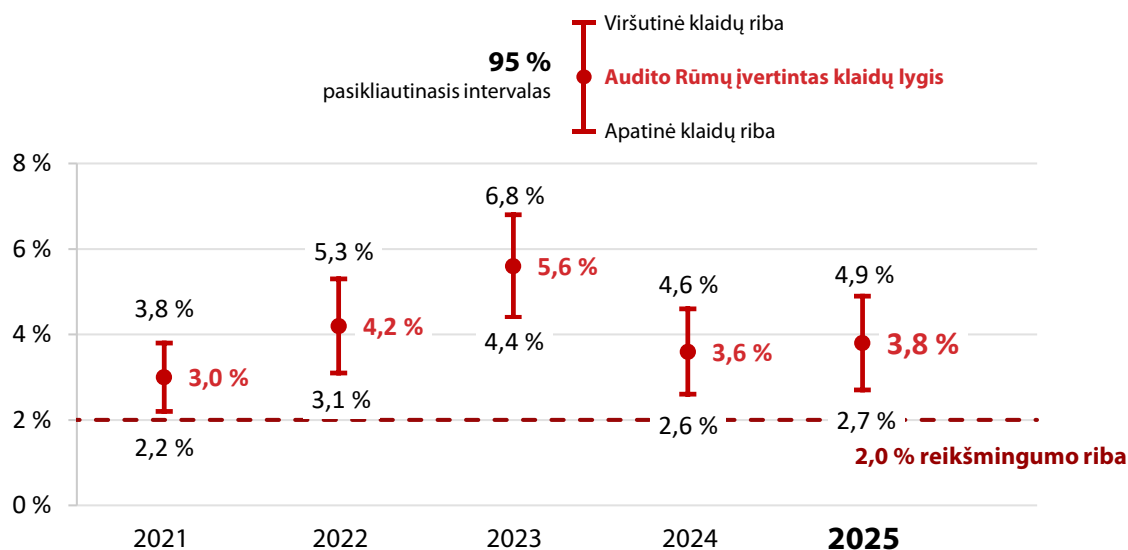
Teikiame palankią nuomonę dėl pajamų

Darome išvadą, kad pajamose reikšmingo klaidų lygio nėra. Mūsų tikrintos pajamų valdymo sistemos apskritai buvo veiksmingos.

Teikiame neigiamą nuomonę dėl ES biudžeto išlaidų

Kalbant apie ES biudžeto išlaidas, klaidų lygis, mūsų vertinimu, yra 2,7–4,9 %. Palyginti su praėjusiais metais, vidurinis šio intervalo taškas (Audito Rūmų įvertintas klaidų lygis) padidėjo nuo 3,6 % iki 3,8 % (žr. [2 diagramą](#)).

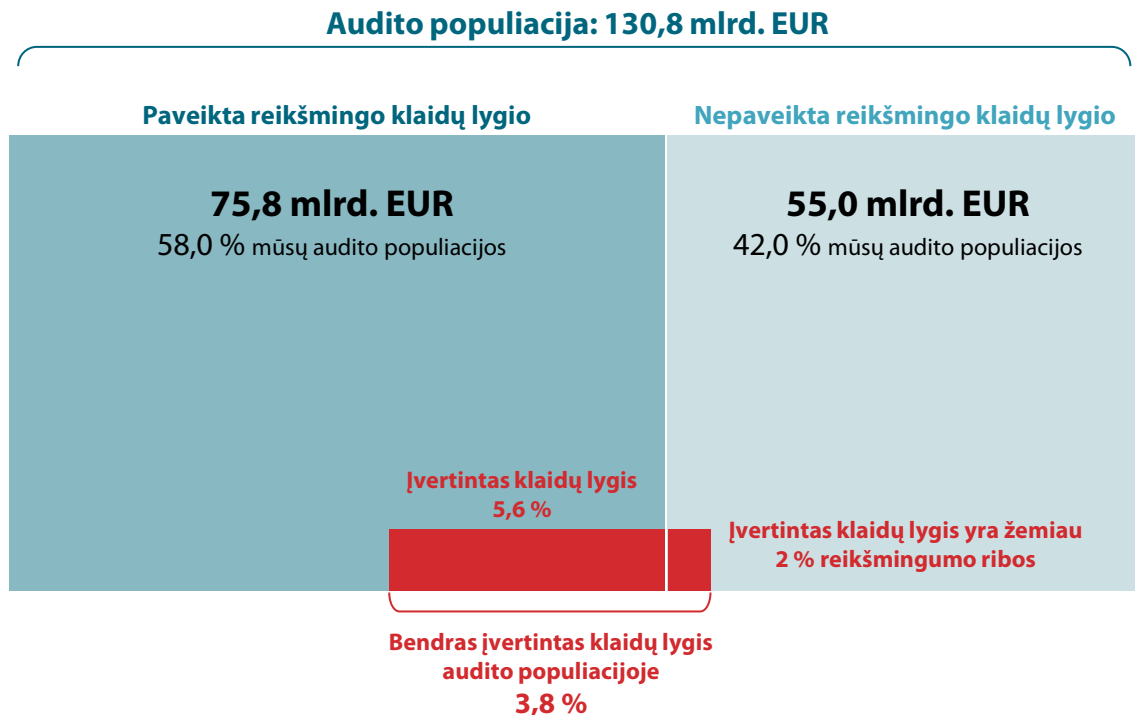
2 diagrama. Įvertinti klaidų lygiai (2021–2025 m.)



Šaltinis: Audito Rūmai.

3 diagramoje parodyta, kad audituotos reikšmingo klaidų lygio paveiktos sritys sudaro 58,0 % mūsų audito populiacijos (2024 m. – 68,9 %). Atsižvelgdami į savo testavimo visose DFP išlaidų kategorijose rezultatus, vertiname, kad klaidų lygis šioje išlaidų dalyje yra 5,6 % (2024 m. – 5,2 %).

3 diagrama. Mūsų 2025 m. audito populiacijos dalis, paveikta reikšmingo klaidų lygio



Šaltinis: Audito Rūmai.

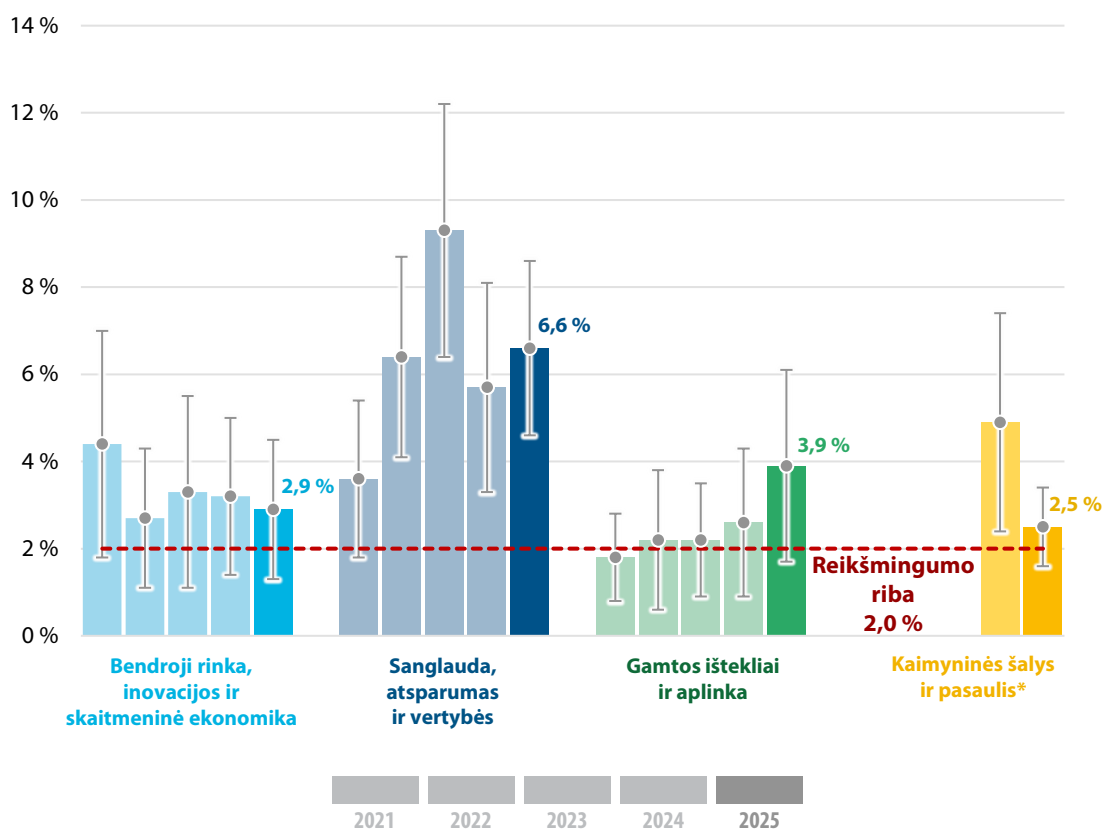
Reikšmingų klaidų paveiktos audito sritys daugiausia susijusios su **kompensavimu grindžiamais mokėjimais**, kai naudos gavėjai turi pateikti prašymus dėl patirtų tinkamų finansuoti išlaidų. Šiuo tikslu, taip pat parodydami, kad jie vykdo veiklą, kuriai gali būti skirta parama, naudos gavėjai privalo pateikti savo patirtų kompensuotinių išlaidų įrodymų. Tam naudos gavėjai dažnai privalo laikytis sudėtingų taisyklių, kuriomis nustatoma, kokias išlaidas galima prašyti atlyginti (tinkamumas finansuoti) ir kaip išlaidos gali būti tinkamai patiriamos (viešieji pirkimai ar valstybės pagalbos taisyklės).

Darome išvadą, kad 42,0 % mūsų audito populiacijos nebuvo reikšmingų klaidų, taigi, įvertintas klaidų lygis šioje išlaidų dalyje buvo žemesnis už mūsų 2 % reikšmingumo ribą. Šią populiacijos dalį sudaro išlaidos, susijusios su **teisėmis į išmokas grindžiamais mokėjimais**, dėl kurių naudos gavėjai turi atitikti tam tikras sąlygas, (pavyzdžiui, tiesioginės išmokos ūkininkams, išskyrus ekologines sistemas), taip pat dalis administracinių išlaidų (ES darbuotojų atlyginimai ir pensijos), parama biudžetui ES nepriklausančioms šalims ir studentų bei kiti judumo veiksmai pagal programą „Erasmus+“. Tačiau nustatėme klaidų Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF) tiesioginių išmokų operacijose, t. y. netinkamų finansuoti žemės plotų deklaravimą arba patvirtinamųjų įrodymų, kad naudos gavėjai deklaruota žeme disponavo teisėtai, trūkumą.

Didžiausia mūsų audito populiacijos dalis, kurią paveikė reikšmingas klaidų lygis, yra susijusi su išlaidų kategorija „Gamtos ištekliai ir aplinka“ (29,5 milijardo eurų), po jos – „Bendroji rinka, inovacijos ir skaitmeninė ekonomika“ (17,4 milijardo eurų), „Sanglauda, atsparumas ir vertybės“ (11,4 milijardo eurų) ir „Kaimyninės šalys ir pasaulis“ (9,3 milijardo eurų).

4 diagramoje palyginami mūsų įvertinti išlaidų kategorijų „Bendroji rinka, inovacijos ir skaitmeninė ekonomika“, „Sanglauda, atsparumas ir vertybės“, „Gamtos ištekliai ir aplinka“ klaidų lygiai 2021–2025 m.

4 diagrama. Įvertintas DFP 1, 2, 3 ir 6 išlaidų kategorijų klaidų lygis (2021–2025 m.)



* 2021–2023 m. neteikėme atskiro išlaidų kategorijos „Kaimyninės šalys ir pasaulis“ vertinimo.

Šaltinis: Audito Rūmai.

2025 m. ir vėl nustatėme, kad tinkamumo finansuoti klaidos, daugiausia išlaidų kategorijose „Gamtos ištekliai ir aplinka“, „Sanglauda, atsparumas ir vertybės“, „Bendroji rinka, inovacijos ir skaitmeninė ekonomika“ ir „Kaimyninės šalys ir pasaulis“, labiausiai prisidėjo prie mūsų audito populiacijos dalies, kurioje aptikta reikšmingų klaidų, įvertinto klaidų lygio, t. y. 51 % (2024 m. – 64 %).

Su viešųjų pirkimų taisyklių ir dotacijų skyrimo procedūrų pažeidimais susijusios klaidos, daugiausia išlaidų kategorijose „Sanglauda, atsparumas ir vertybės“, „Europos viešasis administravimas“, „Gamtos ištekliai ir aplinka“ ir „Migracija ir sienų valdymas“, sudarė 26 % (2024 m. – 16 %) 2025 m. įvertinto šios audito populiacijos dalies klaidų lygio. Be to, mokėjimai, dėl kurių nepateikta patvirtinamųjų dokumentų, daugiausia išlaidų kategorijose „Gamtos ištekliai ir aplinka“, „Sanglauda, atsparumas ir vertybės“ ir „Bendroji rinka, inovacijos ir skaitmeninė ekonomika“, prie klaidų lygio prisidėjo 19 % (2024 m. – 9 %).

Nuo 2025 m. savo viešųjų pirkimų klaidų kiekybinio vertinimo metodiką suderinome su metodika, kurią Komisija ir valstybės narės naudoja politikos srityse, kurioms taikomas pasidalijamasis valdymas.

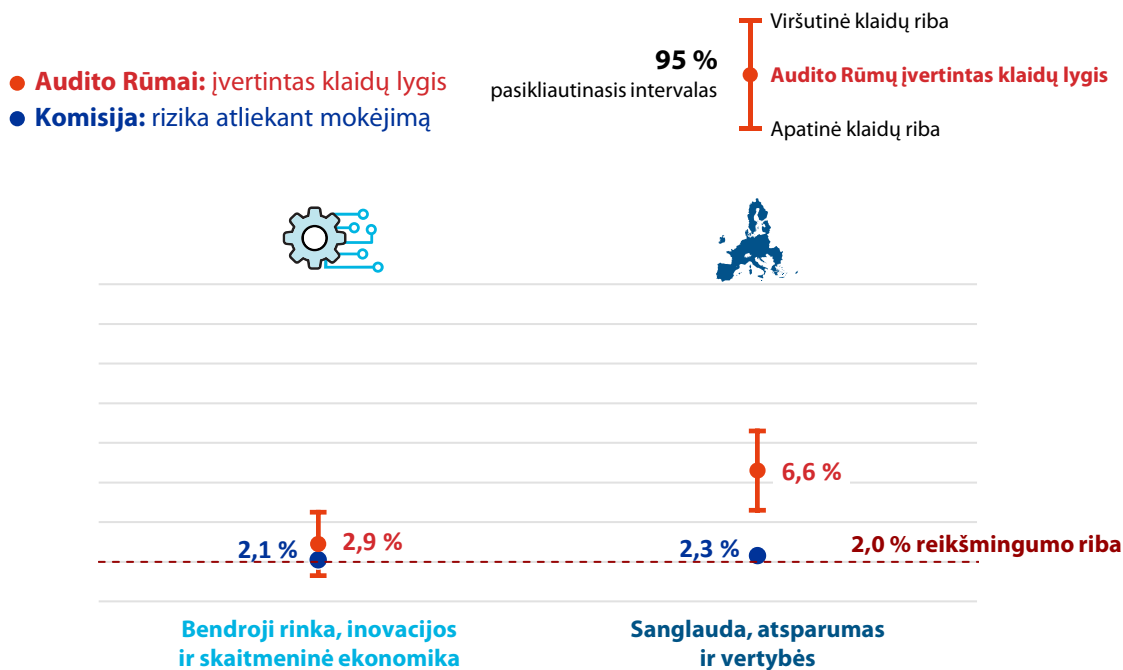
Mūsų aptiktų klaidų lygių įverčių palyginimas su Komisijos įverčiais

2025 m. MVVA Komisija pateikia visų DFP išlaidų kategorijų, išskyrus 3 išlaidų kategoriją „Gamtos ištekliai ir aplinka“ ir 6 išlaidų kategoriją „Kaimyninės šalys ir pasaulis“, rizikos atliekant mokėjimą įvertį. **5 diagramoje** pateiktas Komisijos apskaičiuotas rizikos atliekant mokėjimą įvertis pagal DFP išlaidų kategorijas, dėl kurių teikiame specialųjį vertinimą, ir mūsų įvertinto klaidų lygio 95 % pasikliautinojo intervalo ribos. Komisijos įverčiai nesiekia mūsų 2 išlaidų kategorijos „Sanglauda, atsparumas ir vertybės“ pasikliautinojo intervalo, o 1 išlaidų kategorijos „Bendroji rinka, inovacijos ir skaitmeninė ekonomika“ atveju patenka į mūsų intervalą, tačiau yra mažesni už mūsų įvertintą klaidų lygį.

Manome, kad klaidų padaroma, kai pinigai naudojami nesilaikant atitinkamų ES teisės aktų ar konkrečių nacionalinių taisyklių. Mūsų apibrėžtis apima ne tik taikytinos teisės pažeidimus, padarytus dėl ekonominės veiklos vykdytojų veiksmų ar neveikimo, bet ir nacionalinių ir regioninių administracijų arba pačios Komisijos padarytas klaidas, darančias žalą ES biudžetui.

Esama Komisijos ir Audito Rūmų funkcijų ir įgaliojimų skirtumų, taip pat valdymo ir kontrolės sistemų apribojimų. Taigi, Komisijos pateiktas klaidų lygis nėra tiesiogiai palyginamas su mūsų įvertintu klaidų lygiu ir gali būti nurodytas per žemas.

5 diagrama. Mūsų įvertintas 2025 m. klaidų lygis ir Komisijos apskaičiuotas rizikos atliekant mokėjimą įvertis pagal DFP 1 ir 2 išlaidų kategorijas



Šaltinis: Audito Rūmai.

Teikiame sąlyginę nuomonę dėl 2025 m. EGADP išlaidų

Bendri mūsų atlikto audito įrodymai rodo, kad siekiant 16 iš 420 mūsų tikrintų EGADP tarpinių ir siektinų reikšmių nesilaikyta mokėjimo arba tinkamumo finansuoti sąlygų. Tai susiję su devyniais mokėjimais devynioms valstybėms narėms. Minimalus 16 nustatytų faktų finansinis poveikis viršija mūsų reikšmingumo ribą.

Nustatėme Komisijos *ex ante* vertinimo trūkumą. 40 atvejų Komisija rėmėsi valstybių narių informacija ir patikromis, pati pakankamai nepatikrinsi, ar laikomasi visų TJS reikalavimų.

Komisijos dar neįgyvendintų *ex post* audito rekomendacijų, susijusių su kritiniais ir labai svarbiais nustatytais faktais, sumažėjo, tačiau daugumos jų (64 %) atveju sutarti terminai jau baigėsi. Priešpaskutiniiais EGADP įgyvendinimo metais tebėra valstybių narių kontrolės sistemų trūkumų, įskaitant viešųjų pirkimų ir valstybės pagalbos taisyklių pažeidimus.

Iki 2025 m. pabaigos Taryba priėmė 99 TJS priemonių pakeitimus. Kelios tarpinės ir siektinos reikšmės buvo peržiūrėtos Komisijai atliekant preliminarų vertinimą ir suderintos su faktiniais pasiekimais, taip palengvinant EGADP mokėjimus. Tačiau mūsų analizė rodo, kad šie pakeitimai dažnai būdavo daromi be pakankamo paaiškinimo ar tinkamų objektyvių aplinkybių patvirtinamųjų įrodymų, kaip to yra reikalaujama. Kai kuriais pakeitimais panaikinti svarbūs EGADP priemonių įgyvendinimo etapai, o tai reiškia, kad mokėjimai kartais būdavo susieti su parengiamaisiais indėliais ar procesais, o ne su iš pradžių numatytais išdirbiais. Be to, nustatėme, kad pakeitimai dėl sumažinimo nebūtinai turi finansinį poveikį, kai jie susiję su nulinių išlaidų reformomis.



Norite sužinoti daugiau? Visa 2025 m. metinė ataskaita pateikta mūsų interneto svetainėje (eca.europa.eu).

Išsamesnė mūsų rezultatų analizė



Biudžeto ir finansų valdymas

Biudžeto valdymas 2025 m.

Dėl NGEU 2025 m. mokėjimai viršijo įsipareigojimus

2025 m. buvo penktieji 2021–2027 m. DFP metai. [6 diagramoje](#) parodyti visi turimi ES biudžeto asignavimai ir jų panaudojimas, įskaitant NGEU dotacijas. 2025 m. buvo panaudoti beveik visi ES metinio biudžeto įsipareigojimų ir mokėjimų asignavimai. Dėl NGEU 2025 m. bendra mokėjimų suma buvo didesnė už bendrą įsipareigojimų sumą.

6 diagrama. Visi turimi ir panaudoti asignavimai 2025 m., įskaitant NGEU dotacijas



Pastaba: iš 2025 m. panaudotų 41,7 milijardo eurų NGEU mokėjimų asignavimų 33,2 milijardo eurų buvo panaudota finansuoti EGADP dotacijoms, o 8,5 milijardo eurų – esamų programų papildymams.

Šaltinis: Audito Rūmai, remiantis 2025 m. ES konsoliduotosiomis metinėmis ataskaitomis.

Pasidalijamojo valdymo fondų lėšų įsisavinimas: 2014–2020 m. DFP baigiama įgyvendinti, o 2021–2027 m. DFP įgyvendinimas įsibėgėja nuo žemo pradinio lygio

2014–2020 m. ESI fondų lėšų įsisavinimas pasiekė 98,6 %, o 26 valstybės narės viršijo 95 %

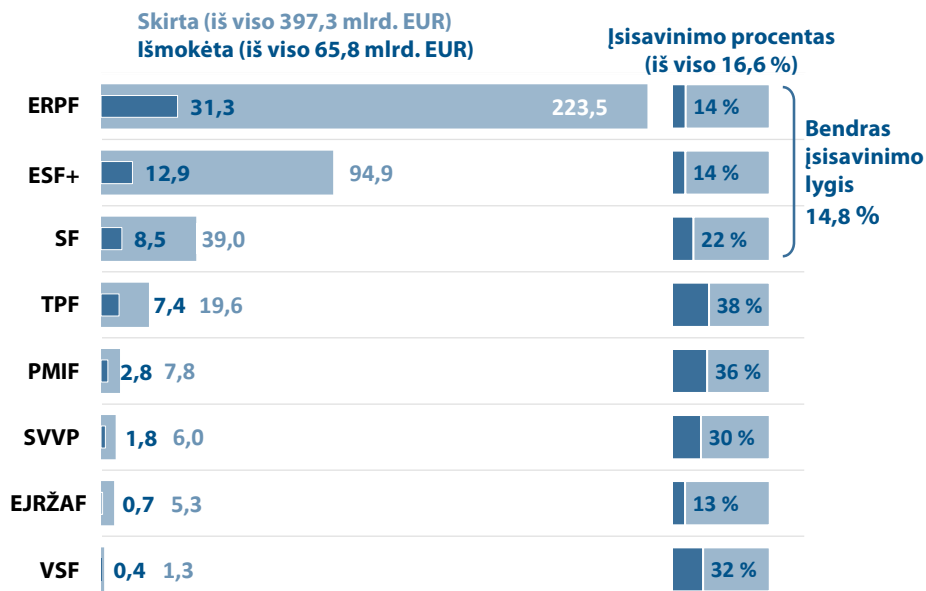
2025 m. pabaigoje bendra mokėjimų iš 2014–2020 m. Europos struktūrinių ir investicijų fondų (ESI fondams) suma sudarė 485,2 milijardo eurų, arba 98,6 % visų turimų lėšų (492,3 milijardo eurų). 2025 m. mokėjimai sudarė 7,4 milijardo eurų. Tolesnė pažanga, susijusi su 2025 m. mokėjimais iš ESI fondų, lėmė tai, kad iki 2025 m. pabaigos 26 valstybės narės įsisavino daugiau kaip 95 % joms skirtų ESI fondų lėšų.

2021–2027 m. pasidalijamojo valdymo fondų, kuriems taikomas BNR, lėšų įsisavinimas spartėja, tačiau tebėra mažesnis nei ankstesnės DFP laikotarpiu

2025 m. metiniai mokėjimai iš pasidalijamojo valdymo fondų, kuriems taikomas Bendrųjų nuostatų reglamentas (BNR), sudarė 36,8 milijardo eurų. 2025 m. pabaigoje visi mokėjimai sudarė 65,8 milijardo eurų, t. y. 16,6 % šiems fondams pagal BNR 2021–2027 m. DFP laikotarpiu skirtos sumos (žr. [7 diagramą](#)).

7 diagrama. 2021–2027 m. pasidalijamojo valdymo fondų, kuriems taikomas BNR, lėšų įsisavinimas (2025 m. pabaiga)

(mlrd. EUR)



ERPF: Europos regioninės plėtros fondas
ESF+: Europos socialinis fondas+
SF: Sanglaudos fondas
TPF: Teisingos pertvarkos fondas
PMIF: Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondas
SVVP: Sienų valdymo ir vizų priemonė
EJRŽAF: Europos jūrų reikalų, žvejybos ir akvakultūros fondas
VSF: Vidaus saugumo fondas

Pastaba: TPF sumos apima NGEU duomenis.

Šaltinis: Audito Rūmai, remiantis [Komisijos atvirųjų duomenų platformos](#) 2026 m. sausio 19 d. duomenimis.

Trijų pagrindinių sanglaudos politikos fondų (ERPF, SF ir ESF+), kuriems tenka 90 % 2021–2027 m. BNR pasidalijamojo valdymo fondų lėšų, lėšų įsisavinimo lygis išliko žemesnis nei 2014–2020 m. Bendras šių trijų fondų lėšų įsisavinimo lygis 2025 m. pabaigoje buvo 14,8 %, o atitinkamu ankstesnės DFP metu (2018 m. pabaigoje) – 24 %. Iki 2025 m. pabaigos susikaupė neįvykdytų mokėjimo prašymų, kurių suma sudarė 17 milijardų eurų. Šie mokėjimo prašymai buvo išnagrinėti 2026 m. pradžioje. Į vėlesnius metus perkeltais neapmokėtais prašymais daromas papildomas spaudimas turimiems mokėjimų asignavimams ir gali būti ribojamos galimybės apmokėti naujus mokėjimo prašymus.

2025 m. EGADP dotacijų mokėjimai buvo gerokai mažesni, nei tikėtasi

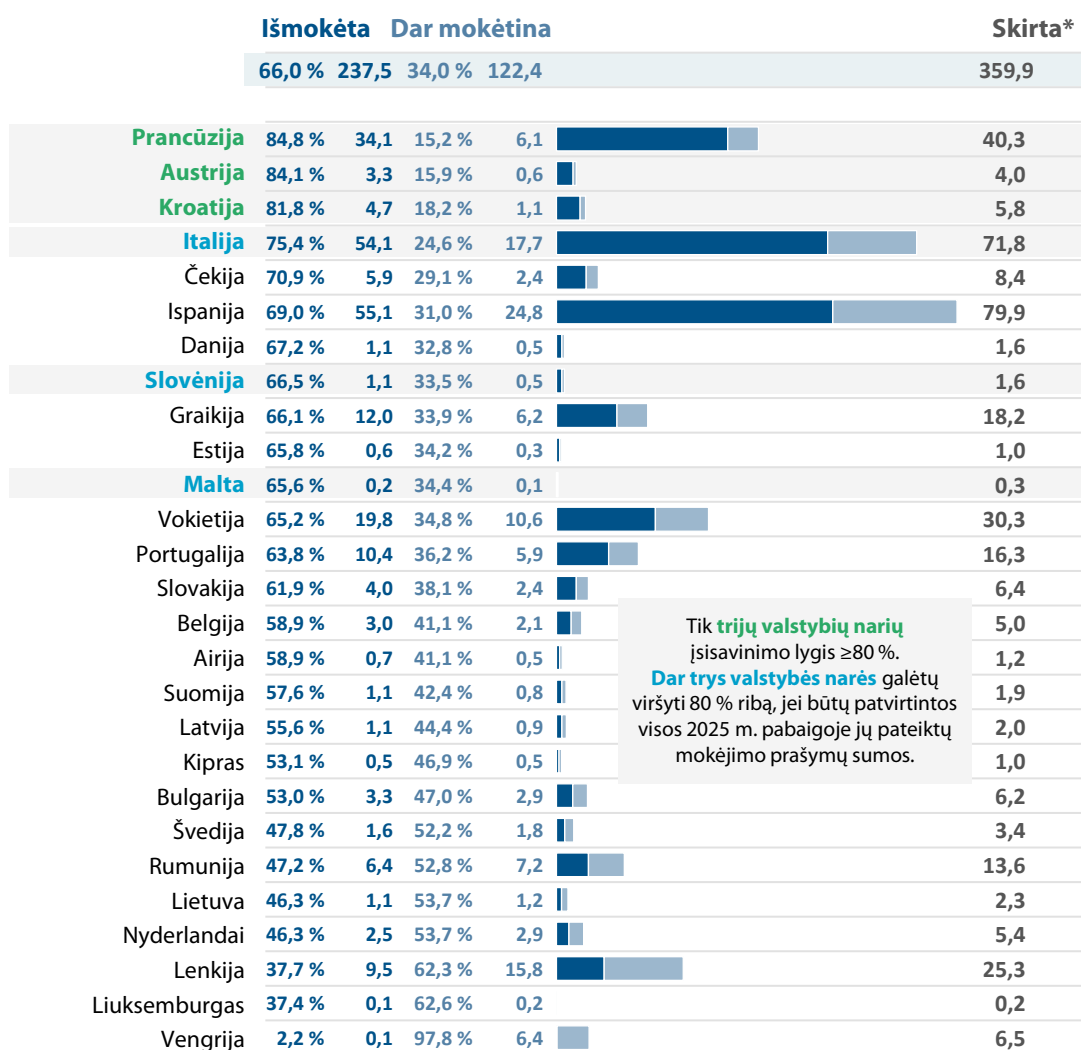
2025 m. metiniai EGADP dotacijų mokėjimai iš viso siekė 40,1 milijardo eurų, o tai sudarė tik 62 % to, ką Komisija buvo numachiusi 2024 m. birželio mėn. (65 milijardai eurų). Tačiau 2025 m. pabaigoje vis dar buvo vertinami 17 valstybių narių mokėjimo prašymai dėl EGADP dotacijų,

kurių grynoji suma sudarė 20,3 milijardo eurų; iš jų 17,4 milijardo eurų sumos prašymai buvo gauti 2025 m. gruodžio mėn. Iki 2025 m. pabaigos išmokėtų EGADP dotacijų suma iš viso sudarė 237,5 milijardo eurų (66 %) iš 359,9 milijardo eurų prisiimtų įsipareigojimų.

Iki šiol valstybės narės EGADP dotacijas įsisavino labai skirtingu mastu (žr. **8 diagramą**).

8 diagrama. Išmokėtos EGADP dotacijos ir dar mokėtinos sumos pagal valstybes nares, remiantis patikslintais asignavimais, 2025 m. pabaigos duomenimis

(mlrd. EUR)



* Pagal patikslintas skirtas sumas.

Pastaba: neįtraukiant administracinių išlaidų.

Vengrija gavo tik išankstinį finansavimą ir dar nėra pateikusi jokių mokėjimo prašymų.

Šaltinis: Audito Rūmai, remiantis EGADP rezultatų suvestine ir kitais Komisijos duomenimis.

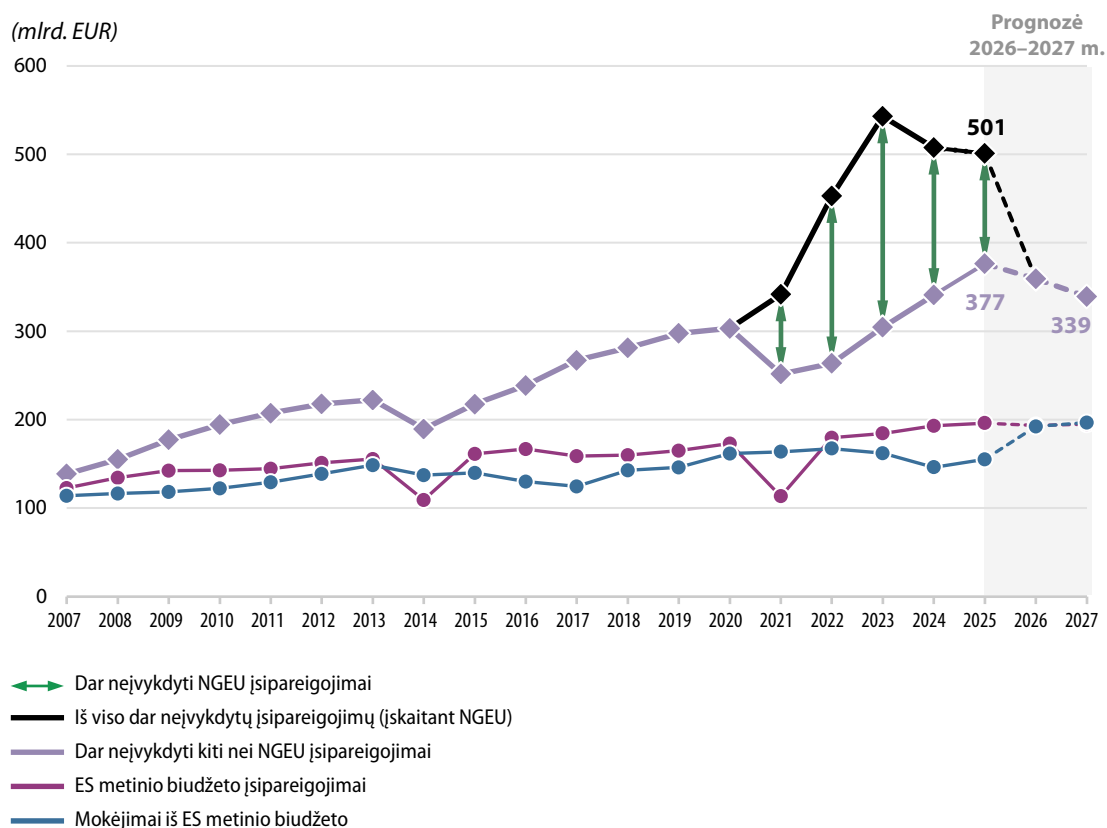
Įsipareigojimai dėl papildomų NGEU lėšų, skirtų DFP programoms, iš viso sudaro 83,0 milijardo eurų. 2025 m. metiniai šių papildomų lėšų mokėjimai sudarė 8,5 milijardo eurų, o bendra iki 2025 m. pabaigos atliktų mokėjimų suma pasiekė 75,4 milijardo eurų. Todėl iki 2026 m. pabaigos galima atlikti iki 7,6 milijardo eurų mokėjimų.

Dar neįvykdytų įsipareigojimų suma mažėja, tačiau tebėra reikšminga

Neįvykdyti įsipareigojimai – prisiimtų, bet dar neapmokėtų įsipareigojimų suma. 2025 m. pabaigoje dar neįvykdyti įsipareigojimai, dėl kurių reikės atlikti mokėjimus būsimais metais, jei įsipareigojimai nebus panaikinti, iš viso sudarė 501,1 milijardo eurų; iš jų 124,1 milijardo eurų teko NGEU dotacijoms (žr. [9 diagramą](#)). Neįvykdyti įsipareigojimai riboja būsimų biudžetų lankstumą ir gali apriboti ES biudžeto gebėjimą reaguoti į kintančias aplinkybes arba finansuoti naujas iniciatyvas pagal kitą DFP.

2025 m. Komisija sumažino prognozuojamą 2027 m. pabaigos dar neįvykdytų įsipareigojimų sumą nuo 364,7 milijardo eurų iki 339 milijardų eurų. Kalbant apie NGEU neįvykdytus įsipareigojimus, visi mokėjimai (išskyrus mažas sumas, susijusias su administracinėmis ir techninės pagalbos išlaidomis) turi būti atlikti iki 2026 m. pabaigos.

9 diagrama. 2007–2025 m. dar neįvykdyti įsipareigojimai, įsipareigojimai ir mokėjimai kartu su 2026–2027 m. prognoze



Pastaba: 2026 m. ir vėlesnių metų prognozės neapima perkėlimų ir asignuotųjų pajamų.

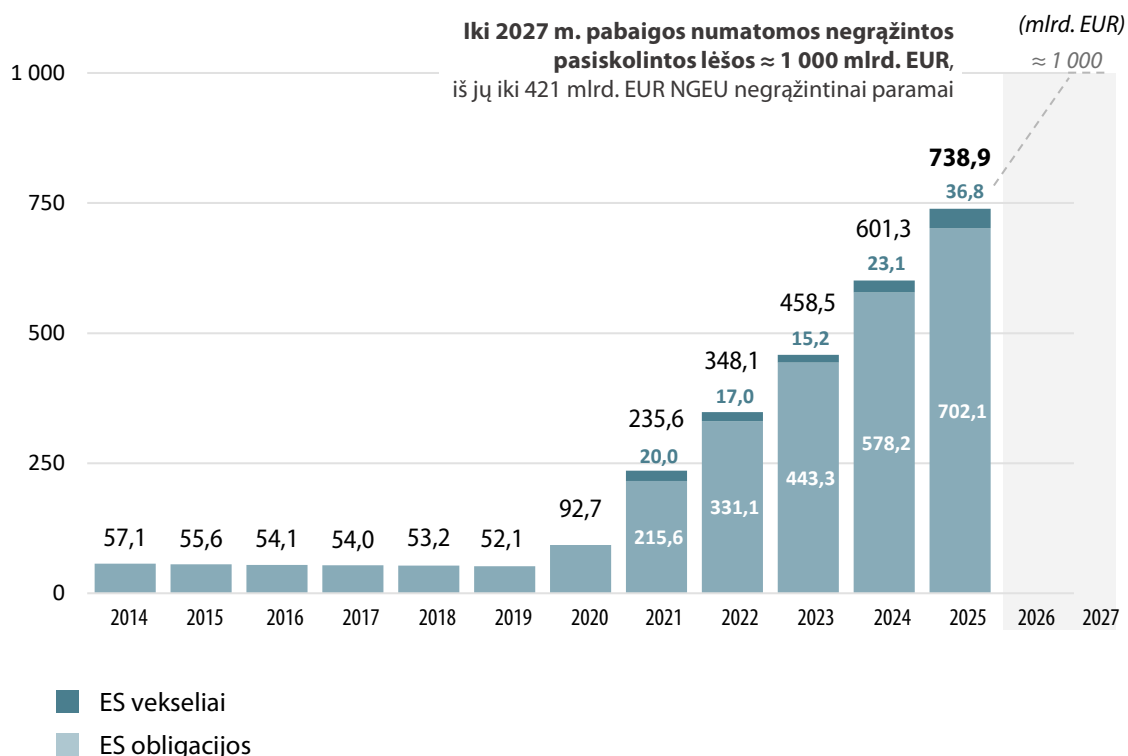
Šaltinis: Audito Rūmai, remiantis ES 2007–2025 m. konsoliduotosiomis metinėmis ataskaitomis ir COM(2025) 573.

Finansų valdymas 2025 m.

2025 m. negrąžintų ES pasiskolintų lėšų suma padidėjo daugiau kaip 20 %

Pastaruosius penkerius metus Komisija vis labiau klio vėsi kapitalo rinkomis, kad finansuotų didesnes programas, pavyzdžiui, SURE ir NGEU. Iki 2027 m. negrąžintų ES pasiskolintų lėšų suma galėtų siekti 1 trilijoną eurų (žr. 10 diagramą).

10 diagrama. Negrąžintų ES pasiskolintų lėšų sumos nuo 2014 m.



Pastaba: ES išleistos skolos priemonės nominaliąja verte.

Šaltinis: Audito Rūmai, remiantis 2025 m. ES konsoliduotosiomis metinėmis ataskaitomis ir kitais Komisijos duomenimis.

2025 m. Taryba priėmė reglamentą, kuriuo nustatoma **Europos saugumo veiksmų (SAFE)** priemonė skubioms ir didelio masto investicijoms į Europos gynybą finansuoti. Komisija gali kapitalo rinkose pasiskolinti iki 150 milijardų eurų ir šias lėšas skolinti valstybėms narėms jų prašymu, remdamasi patvirtintais nacionaliniais planais. 2025 m. pabaigoje finansinės operacijos dar nebuvo pradėtos.

Pagal dabartinę ES pasiskolintų lėšų išpirkimo terminų struktūrą užtikrinamas pasiskirstymas tarp dabartinės ir vėlesnių DFP. Obligacijos, kurių išpirkimo terminas sueina, bus iš dalies refinansuojamos, kad grąžinimo įsipareigojimai būtų paskirstyti per vėlesnes DFP laikantis **Sprendimo dėl nuosavų išteklių** reikalavimų. 2025 m. pabaigoje pagal neišpirktų ilgalaikių skolos vertybinių popierių nominaliąją sumą ES buvo viena didžiausių eurais išreikštų skolos vertybinių popierių emitenčių.

Pradinė NGEU programai numatyta suma buvo nustatyta taip, kad valstybėms narėms būtų galima skirti iki 806,9 milijardo eurų finansavimą einamosiomis kainomis (750 milijardų eurų 2018 m. kainomis). Sumažėjus valstybių narių paskolų paklausai, 2025 m. pabaigoje ši suma buvo sumažinta iki 698 milijardų eurų. Atsižvelgiant į 2026 m. sausio mėn. sumažintą Ispanijai numatytą paskolų sumą, atnaujinta bendro turimo finansavimo suma sudaro 637,7 milijardo eurų, įskaitant 216,7 milijardo eurų paskoloms ir 421,0 milijardo eurų negrąžintinai paramai. Iki 2025 m. pabaigos ES buvo išmokėjusi 452,4 milijardo eurų, o iki 2026 m. pabaigos pagal NGEU dar gali būti išmokėta iki 185,3 milijardo eurų.

NGEU pasiskolintų lėšų grąžinimas turi būti pradėtas 2028 m. ir užbaigtas ne vėliau kaip 2058 m. Metinės pagrindinės sumos grąžinimo įmokos negali viršyti 7,5 % didžiausios negrąžintinos NGEU paramos sumos (t. y. 31,6 milijardo eurų per metus). Dėl NGEU negrąžintinai paramai finansuoti pasiskolintų lėšų Komisija savo pasiūlyme dėl 2028–2034 m. DFP pasiūlė fiksuotą 24 milijardų eurų metinę sumą einamosiomis kainomis, skirtą palūkanoms mokėti ir pagrindinei sumai tuo laikotarpiu grąžinti. Pagal pasiūlymą pirmiausia būtų mokamos palūkanos, o visos likusios lėšos iš 24 milijardų eurų metinio asignavimo naudojamos pagrindinės sumos grąžinimui paspartinti. Kad užtikrintų reikiamą tolygų ir prognozuojamą įsipareigojimų mažėjimą, Komisijai reikės refinansuoti skolą, kurios terminas sueina, išleidžiant naujas skolos priemones senosioms išpirkti suėjus jų terminui. Komisija nėra paskelbusi bendros NGEU pasiskolintų lėšų grąžinimo strategijos, apimančios laikotarpį iki 2058 m.

Numatomos NGEU skolinimosi išlaidos pagal dabartinę DFP tebėra dvigubai didesnės už pradinius įverčius. Tačiau 2026 m. vasario pabaigoje prasidėjęs konfliktas Artimuosiuose Rytuose padidino neapibrėžtumą dėl infliacijos ir platesnio masto pinigų politikos sprendimų. Todėl būsimos finansavimo išlaidos gali skirtis nuo dabartinių biudžeto projekcijų.

Komisija skolinasi iš anksto, atsižvelgdama į prognozuojamą įvairių programų lėšų išmokėjimo poreikį, kad galėtų laiku įvykdyti savo įsipareigojimus. Dėl mažesnių, nei prognozuota, EGADP išmokų buvo sukaupta daugiau piniginių lėšų. Iki 2025 m. pabaigos ES turėjo 103 milijardus eurų pinigų likučių, iš kurių 65 milijardus eurų sudarė pasiskolintos lėšos.

Iš ES biudžeto toliau teikiama parama Ukrainai Rusijos agresijos karo metu

Komisijos teigimu, nuo Rusijos agresijos karo pradžios iki 2025 m. pabaigos ES ir jos valstybės narės sutelkė daugiau kaip 192,1 milijardo eurų paramą Ukrainai ir jos žmonėms.

Iki 2025 m. pabaigos pagal Ukrainos priemonę buvo sutelkta 31,3 milijardo eurų, iš jų 23,2 milijardo eurų suteikta paskolomis, užtikrintomis ES biudžeto manevringumo marža. 2024 m. nustatyta priemone siekiama iki 2027 m. Ukrainai suteikti iki 50 milijardų eurų finansinę paramą. Pagal Ukrainos priemonę ES dabartinės DFP laikotarpiu taip pat gali subsidijuoti Ukrainos skolinimosi išlaidas, susijusias tiek su Ukrainos priemonės paskolomis, tiek su 2022 m. suteiktomis išskirtinėmis makrofinansinės pagalbos (MFP) paskolomis. 2025 m. šios iš ES biudžeto dengiamos palūkanų subsidijos sudarė 0,6 milijardo eurų (iš viso 0,8 milijardo eurų nuo Ukrainos priemonės nustatymo).

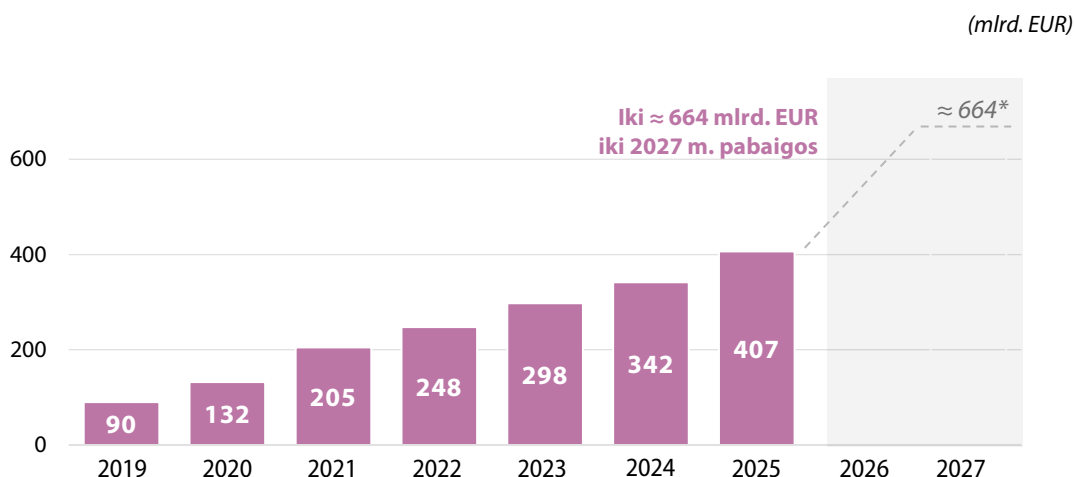
2025 m. pagal skolinimo Ukrainai bendradarbiavimo mechanizmą (ULCM) ES visiškai išmokėjo 18,1 milijardo eurų dydžio MFP paskolą. Šis mechanizmas sukurtas pagal G7 Ypatingųjų pajamų naudojimo paskoloms Ukrainai spartinimo iniciatyvą. Tikimasi, kad pagrindinės sumos, palūkanų ir susijusių išlaidų grąžinimas bus finansuojamas iš būsimų ypatingųjų pajamų, gautų imobilizavus Rusijos valstybės turtą, įplaukų. Tačiau atkreipiame dėmesį į teisinius iššūkius, susijusius su Rusijos turto imobilizavimu. Anot Komisijos, 2025 m. ES atidėjo 0,6 milijardo eurų šių ypatingųjų pajamų kaip rezervą būsimoms su ULCM susijusioms finansinėms išlaidoms padengti.

Įskaitant 2026 m. pradžioje patvirtintą 90 milijardų eurų vertės paramos Ukrainai paskolą, nuo 2014 m. patvirtintos arba sutartos paskolos Ukrainai, užtikrintos ES biudžeto manevringumo marža, – tiek negrąžintos, tiek dar neišmokėtos – sudarė iki 170,1 milijardo eurų. Iš šios sumos iki 2025 m. pabaigos jau buvo išmokėta 70,3 milijardo eurų.

ES biudžeto rizikos pozicija toliau didėja

2025 m. pabaigoje ES biudžeto rizikos pozicija iš viso sudarė 406,8 milijardo eurų, t. y. padidėjo 19 % nuo 342 milijardų eurų 2024 m. pabaigoje. Prognozuojama, kad ES biudžeto rizikos pozicija toliau didės ir iki 2027 m. gali siekti 664 milijardus eurų (žr. [11 diagramą](#)).

11 diagrama. ES biudžeto rizikos pozicijos raida ir prognozė



* Prognozuojama rizikos pozicija iki 2027 m. pabaigos:

- „NextGenerationEU“ paskolos: iki 216,7 mlrd. EUR (peržiūrėta 2026 m. sausio mėn.)
- Paramos priemonė nedarbo rizikai dėl ekstremaliosios situacijos mažinti: 82,4 mlrd. EUR
- Europos saugumo veiksmų priemonės paskolos: iki 75 mlrd. EUR (≈ 50 %)
- Europos finansinės padėties stabilizavimo priemonės paskolos: 27,9 mlrd. EUR
- Euratomo paskolos „Energioatom“: 0,2 mlrd. EUR
- paskolos Ukrainai: iki 170 mlrd. EUR (peržiūrėta 2026 m. sausio mėn.)
- paskolos kitoms ES nepriklausančioms valstybėms: iki 14,7 mlrd. EUR
- biudžeto garantijos pasirašytoms operacijoms: iki 77,6 mlrd. EUR

Pastaba: analizuodami ES biudžeto rizikos poziciją, atsižvelgėme į:

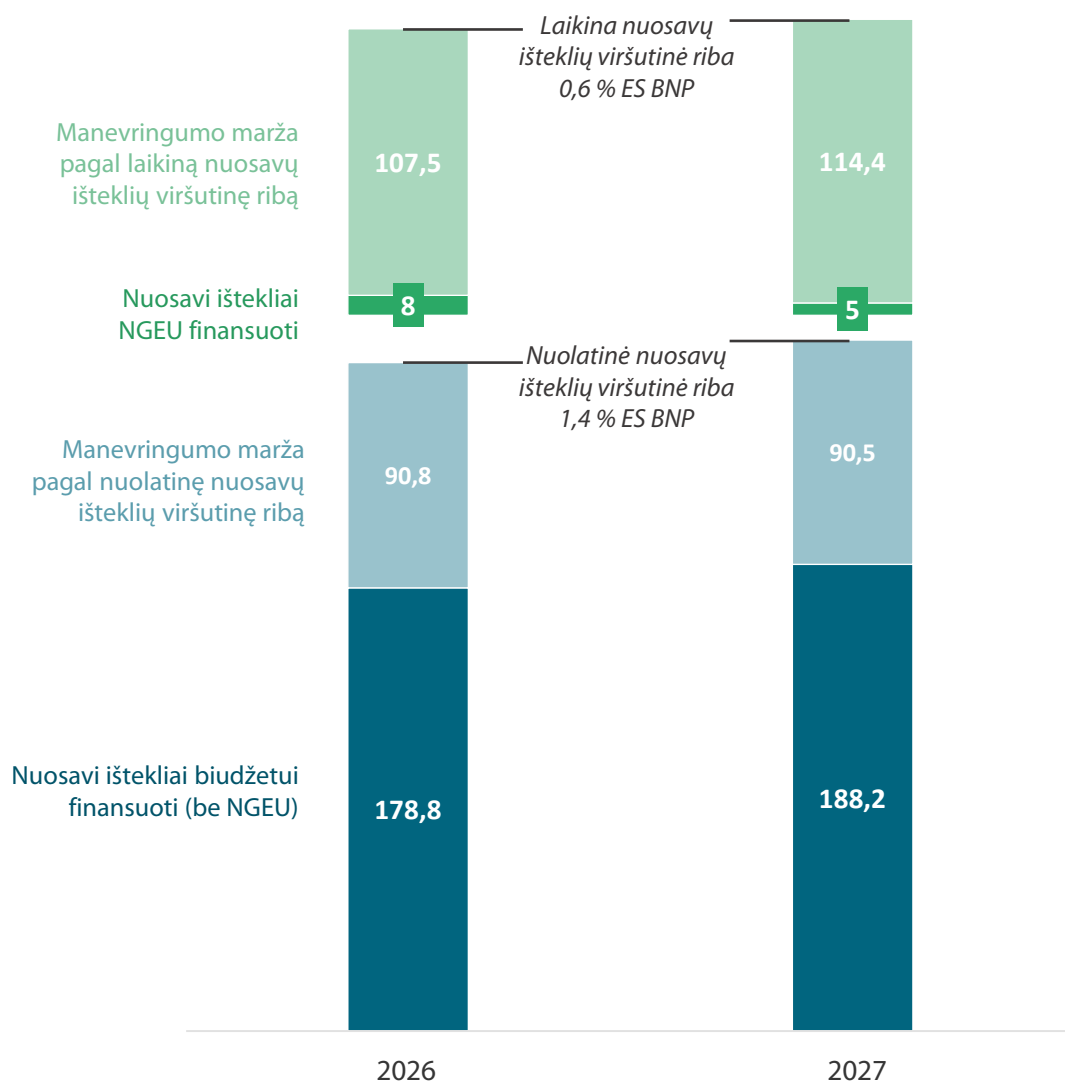
- ES biudžeto garantijas, kuriomis užtikrinamas skolinimasis išmokėtoms paskoloms finansuoti tuo atveju, jei neįvykdomi įsipareigojimai pagal šias paskolas;
- ateityje, įvykus konkrečiam įvykiui, galinčius atsirasti įsipareigojimus, kuriuos sudaro biudžeto garantijos, jau taikomos išmokėtoms sumoms.

Šaltinis: Audito Rūmai, remiantis 2025 m. ES konsoliduotosiomis metinėmis ataskaitomis ir kitais Komisijos duomenimis.

ES skolinimosi operacijoms taikomas garantijų mechanizmas, kuriuo siekiama užtikrinti, kad skolos tvarkymo įsipareigojimus visada būtų galima įvykdyti. Ši garantija teikiama pasinaudojant ES biudžeto manevringumo marža, t. y. metine marža tarp nuosavų išteklių viršutinės ribos (t. y. didžiausios sumos, kurios ES gali reikalauti iš valstybių narių) ir nuosavų išteklių, kurių reikia faktiniam mokėjimų asignavimų pagal DFP lygiui finansuoti. Praktiškai manevringumo marža yra krašutinė garantija investuotojams: jei ES susidurtų su sunkumais tvarkydama savo skolą (pavyzdžiui, dėl pavėluoto arba nevisiško gavėjų paskolų grąžinimo), Komisija gali pareikalausti papildomų įnašų iš valstybių narių šiems įsipareigojimams įvykdyti (žr. [12 diagramą](#)).

12 diagrama. Pagal nuolatinę ir laikiną nuosavų išteklių viršutinę ribą turima manevringumo marža

(mlrd. EUR)



Šaltinis: Audito Rūmai, remiantis COM(2025) 781.

Ką rekomenduojame

Komisija:

- o tam, kad sumažintų susikaupusių mokėjimų riziką, kartu su valstybėmis narėmis turėtų laiku imtis veiksmų, kad būtų užtikrintas tinkamas mokėjimų poreikių planavimas ir vykdymas neviršijant metinio biudžeto ir DFP viršutinių ribų, ypatingą dėmesį skiriant sanglaudos politikos fondams;
- o turėtų parengti su NGEU skola susijusių įsipareigojimų valdymo ir įvykdymo strategiją, apimančią grąžinimo laikotarpį iki 2058 m., atsižvelgdama į makroekonominę ir finansinę riziką, įskaitant refinansavimo, palūkanų normos, likvidumo ir rinkos riziką.



*Norite sužinoti daugiau? Visas 2025 m. metinės ataskaitos 2 skyrius pateiktas mūsų **interneto svetainėje** (eca.europa.eu).*



Siekiant ES biudžeto rezultatų

Ką auditavome

Šiais metais mūsų skyriuje dėl veiklos rezultatų aptariamos šios temos:

- 1 dalis. Mūsų 2025 m. specialiųjų veiklos rezultatų ataskaitų rezultatai ir pagrindinės išvados, taip pat Komisijos ir biudžeto valdymo ir teisėkūros institucijų (Europos Parlamento ir Tarybos) pateikta susijusi informacija.
- 2 dalis. Analizė, kaip Komisija savo 2024 m. metinėje valdymo ir veiklos rezultatų ataskaitoje pateikė informaciją dėl veiklos rezultatų, susijusių su daugiamečių finansinės programos (DFP) išlaidų kategorija „Sanglauda, atsparumas ir vertybės“.

Ką nustatėme

1 dalis. Mūsų veiklos auditų rezultatai: pagrindinės išvados

Mūsų specialiosiose ataskaitose nagrinėjama, ar patikimo finansų valdymo principai buvo tinkamai taikomi vykdant ES biudžetą. Jose atsižvelgiama į pagrindinius veiklos rezultatų ir atitikties tikslus. 2025 m. paskelbėme 26 specialiąsias ataskaitas, kuriose nagrinėjama daug iššūkių, su kuriais ES susiduria įvairiose išlaidų ir politikos srityse.

1 lentelėje apžvelgiamos visos 2025 m. paskelbtos specialiosios ataskaitos, suskirstytos pagal mūsų 2021–2025 m. strategijoje nustatytas strategines sritis.

1 lentelė. Audito Rūmų strateginės sritys, nagrinėjamos 2025 m. paskelbtose specialiosiose ataskaitose

 ES atsakas į atsigavimą po krizės	▪ Specialioji ataskaita 09/2025 „EGADP išlaidų atitikties viešųjų pirkimų ir valstybės pagalbos taisyklėms užtikrinimo sistemos“ ▪ Specialioji ataskaita 10/2025 „Darbo rinkos reformos nacionaliniuose ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planuose“ ▪ Specialioji ataskaita 13/2025 „Pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę skirta parama skaitmeninei pertvarkai ES valstybėse narėse“ ▪ Specialioji ataskaita 18/2025 „ES biudžeto lankstumas“ ▪ Specialioji ataskaita 21/2025 „EGADP parama verslo aplinkai gerinti“
 Konkurencingumas	▪ Specialioji ataskaita 01/2025 „Skaitmeniniai mokėjimai ES“ ▪ Specialioji ataskaita 03/2025 „Nepagrįstas geografinis blokavimas e. prekyboje“ ▪ Specialioji ataskaita 07/2025 „Europos strateginių investicijų fondas“ ▪ Specialioji ataskaita 12/2025 „ES mikroschemų strategija“ ▪ Specialioji ataskaita 19/2025 „Kritinis vaistų stygius“
 Atsparumas ir Europos vertybės	▪ Specialioji ataskaita 04/2025 „ES karinis mobilumas“ ▪ Specialioji ataskaita 05/2025 „Sanglaudos veiksmai dėl pabėgėlių Europoje“ ▪ Specialioji ataskaita 11/2025 „NVO skiriamo ES finansavimo skaidrumas“ ▪ Specialioji ataskaita 15/2025 „ES humanitarinė pagalba taikant nuotolinį valdymą“ ▪ Specialioji ataskaita 17/2025 „Mažiausiai išsivysčiusioms šalims teikiama ES pagalba prekybai“ ▪ Specialioji ataskaita 26/2025 „Su sukčiavimu kovojančios ES įstaigos“
 Klimato kaita, aplinka ir gamtos ištekliai	▪ Specialioji ataskaita 02/2025 „Miestų tarša Europos Sąjungoje“ ▪ Specialioji ataskaita 06/2025 „ES kovos su jūrų tarša iš laivų veiksmai“ ▪ Specialioji ataskaita 16/2025 „ES finansavimas kovai su miškų gaisrais“ ▪ Specialioji ataskaita 20/2025 „Komisijos parama kovai su badu Užsachario Afrikoje“ ▪ Specialioji ataskaita 23/2025 „Komunalinių atliekų tvarkymas“ ▪ Specialioji ataskaita 25/2025 „LIFE strateginiai projektai“
 Fiskalinė politika ir viešieji finansai	▪ Specialioji ataskaita 08/2025 „Sukčiavimas PVM importo srityje“ ▪ Specialioji ataskaita 14/2025 „Papildomų pensijų sistemos kūrimas Europos Sąjungoje“ ▪ Specialioji ataskaita 22/2025 „Finansinės pataisos įgyvendinant sanglaudos politiką“ ▪ Specialioji ataskaita 24/2025 „Sanglaudos politikos finansinės priemonės“

Šaltinis: Audito Rūmai.

Iki 2026 m. balandžio mėn. pabaigos Europos Parlamentas savo komitetuose buvo aptaręs 20 iš 26 mūsų ataskaitų. Iki 2026 m. gegužės 5 d. Taryba buvo parengusi išvadas dėl 12 iš 26 mūsų 2025 m. paskelbtų ataskaitų. Apskritai išvadose pritariama mūsų rekomendacijoms.

2 dalis. DFP 2 išlaidų kategorijos „Sanglauda, atsparumas ir vertybės“ programų veiklos rezultatai

Nustatėme, kad:

- Komisijos veiklos rezultatų ataskaitos dėl DFP 2 išlaidų kategorijos 2024 m. metinėje valdymo ir veiklos rezultatų ataskaitoje (MVVA) atitiko organizacijos nurodymus. Tam tikrais atvejais programų veiklos rezultatų suvestinių rodiklių lentelė sudarė pernelyg teigiamą įspūdį, į programų veiklos rezultatų ataskaitas (PVRA) įtraukiant rodiklius, rodančius tik teigiamą pažangą, pavyzdžius arba informaciją, susijusią su planuotais, o ne faktiškai pasiektais rezultatais.
- PVRA pateikti programavimo laikotarpių veiklos rezultatų rodikliai atitiko SMART principą. Nors į 2021–2027 m. DFP 2 išlaidų kategorijos veiklos rezultatų sistemą įtraukta daugiau rezultatų rodiklių nei ankstesniu laikotarpiu, daugumoje įimtų įtrauktų programų vis dar trūko poveikio rodiklių. Poveikio rodiklių nustatymas programavimo laikotarpio pradžioje palengvina tolesnę stebėseną ir vertinimus. Šiuo atžvilgiu programa „Erasmus+“ yra gerosios praktikos pavyzdys su išsamiu išdirbių, rezultatų ir poveikio rodiklių sąrašu.
- Apskritai pateiktų veiklos rezultatų duomenų atsekamumas buvo geras. Vis dėlto vieno iš pateiktų programos „Erasmus+“ rodiklių atveju nustatėme, kad vietoj faktinių rezultatų buvo naudojami prognozuojami skaičiai, todėl rodiklio reikšmė buvo padidinta.
- Komisijos metodika, pagal kurią vertinama rodiklių pažanga siekiant jų siektinų reikšmių, išliko nepakitusi, palyginti su ankstesniais metais, ir užtikrino bendros veiklos rezultatų sistemos stabilumą. 19 % įimtų įtrauktų programų veiklos rezultatų ataskaitose nurodytų rodiklių atveju pažangą vertinome kitaip. Daugumos šių rodiklių rezultatus vertinome prasčiau nei Komisija.
- 2014–2020 m. pasidalijamojo valdymo programų atveju, remdamiesi 2024 m. PVRA, manome, kad ERPF ir SF siektinos reikšmės buvo pasiektos tik iš dalies, o 2014–2020 m. ESF tikslai buvo pasiekti.
- 2021–2027 m. ERPF ir SF bei programos „Erasmus+“ tikslai sėkmingai įgyvendinami. ESF+ atsilieka: tik 7 iš 20 rodiklių įgyvendinami pagal planą.
- 2021–2027 m. ERPF ir SF veiklos rezultatų rodikliams numatyta tik viena metinė tarpinė reikšmė (2024 m.), o tai mažina tarpinių pažangos vertinimų objektyvumą tais metais, kuriais tarpinių reikšmių nenustatyta. Be to, didelis skaičius programos „Erasmus+“ rodiklių, kurių siektinos reikšmės jau buvo pasiektos likus trejiems metams iki jų galutinės tarpinės reikšmės pasiekimo, rodo, kad susijusios siektinos reikšmės galėjo būti nepakankamai plataus užmojo.

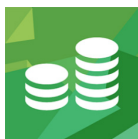
Ką rekomenduojame

Komisija turėtų:

- nustatyti poveikio rodiklius, skirtus programų ilgalaikių veiklos rezultatų vertinimui, kuriuo būtų remiamasi rengiant 2021–2027 m. DFP *ex post* vertinimus, palengvinti, taip pat atnaujinti programos „Erasmus+“ siektinas reikšmes, atsižvelgdama į dabartinius pasiekimus ir likusį įgyvendinimo laikotarpį;
- programų veiklos rezultatų ataskaitos įžanginėje dalyje „Konkretūs pasiekimų pavyzdžiai“ atskleisti tik faktinius pasiekimus.



Norite sužinoti daugiau? Visas 2025 m. metinės ataskaitos 3 skyrius pateiktas mūsų **interneto svetainėje** (eca.europa.eu).



Pajamos

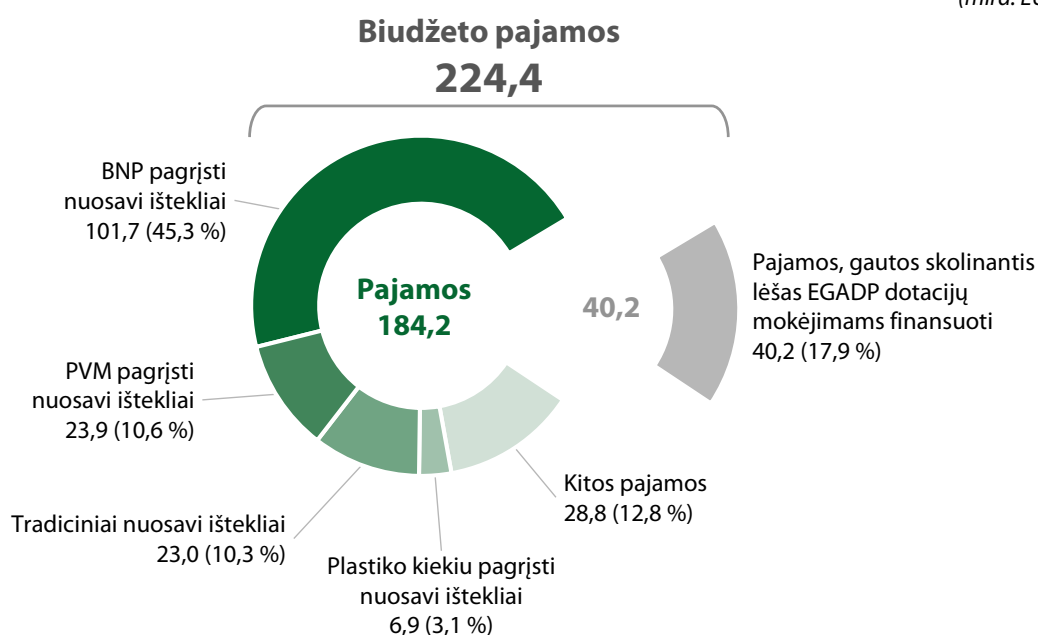
224,4 milijardo eurų

Ką auditavome

Pajamų srityje tikrinome atrinktas pagrindines kontrolės sistemas, skirtas nuosaviems ištekliams valdyti, ir pajamų operacijų imtį. **13 diagramoje** pateikta 2025 m. pajamų apžvalga.

13 diagrama. Pajamų pasiskirstymas 2025 m.*

(mlrd. EUR)



* Bendra 224,4 milijardo eurų suma yra ES pajamos, nurodytos 2025 m. biudžeto vykdymo ataskaitose, kurios parengtos pagal pakeistas pinigų apskaitos taisykles. 2025 m. finansinių veiklos rezultatų ataskaitoje nurodyta 202,5 milijardo eurų suma apskaičiuota taikant kaupiamąją apskaitą. Pajamos, gautos skolinantis lėšas EGADP dotacijų mokėjimams finansuoti, į biudžeto vykdymo ataskaitas įtraukiamos kaip asignuotosios pajamos laikantis teisės aktų, tačiau pagal apskaitos taisykles į finansinių veiklos rezultatų ataskaitą neįtraukiamos kaip pajamos.

Šaltinis: Audito Rūmai, remiantis 2025 m. Europos Sąjungos konsoliduotųjų ataskaitų duomenimis.

Bendrosiomis nacionalinėmis pajamomis (BNP) pagrįsti valstybių narių nuosavi ištekliai sudarė 45 % visų 2025 m. ES pajamų, o **pridėtinės vertės mokesčiu (PVM) pagrįsti nuosavi ištekliai** – 11 %. Šie įnašai apskaičiuojami remiantis valstybių narių teikiamais makroekonominiais statistiniais duomenimis ir įverčiais. **Tradicioniai nuosavi ištekliai (TNI)**, kuriuos sudaro ES vardu valstybių narių surinkti importo muitai, sudarė dar 10 % ES pajamų.

Neperdirbtų plastiko pakuočių atliekų kiekiu pagrįsti nuosavi išteklių (plastiko kiekiu pagrįsti nuosavi išteklių) sudarė 3 % ES pajamų. Jie apskaičiuojami kiekvienoje valstybėje narėje susidariusių neperdirbtų plastiko pakuočių atliekų svoriui pritaikius vienodą tarifą.

EGADP dotacijų mokėjimams finansuoti pasiskolintos sumos sudarė 18 % ES biudžeto pajamų. Kiti reikšmingi šaltiniai buvo įnašai ir grąžinamosios išmokos, susijusios su ES susitarimais ir programomis, (jie sudarė 13 % ES pajamų). Tai, be kita ko, apėmė ir iš valstybių narių susigrąžintas sanglaudos, atsparumo ir vertybių, bendrosios rinkos, inovacijų ir skaitmeninės ekonomikos sritims skirtas lėšas, taip pat ES nepriklausančių šalių įnašus, skirtus ES programoms ir veiklai.

Ką nustatėme

Operacijų tvarkingumas

Audituota suma	Ar klaidų lygis reikšmingas?
224,4 milijardo eurų	Ne, 2025 m. reikšmingo klaidų lygio nebuvo.

Vidaus kontrolės sistemų elementų tikrinimas

Mūsų tikrintos pajamų sistemos apskritai buvo veiksmingos. Tačiau kai kurie PVM išlygų ir neišspręstų TNI klausimų valdymo kontrolės sistemų elementai buvo iš dalies veiksmingi. Be to, informacijos apie BNP išlygas ir duomenų apie plastiko kiekiu pagrįstus nuosavus išteklius teikimas, taip pat kai kurie pagrindinių TNI vidaus kontrolės priemonių, kurias įvertinome trijose valstybėse narėse (Belgijoje, Vokietijoje ir Graikijoje), elementai buvo iš dalies veiksmingi.

Dėl kai kurių valstybių narių vėlavimo atsižvelgti į BNP išlygas pastaruosius 15 metų buvo galima koreguoti visus BNP pagrįstus įnašus. Be to, Komisija ribotai naudojosi teisėkūros priemone, t. y. galimybe už pavėluotą mokėjimą taikyti delspinigius, kuria siekiama paskatinti valstybes nares skubiai išspręsti BNP išlygų klausimą.

Supaprastinus PVM sistemą labai sumažėjo galiojančių išlygų skaičius. TNI srityje nustatėme, kad tebėra valstybių narių valdymo ir apskaitos trūkumų.

Valstybių narių duomenys apie plastiko kiekį neviseškai atitinka ES taisykles, tačiau Komisija nustato atitinkamas išlygas, kad duomenis būtų galima keisti.

Kiti klausimai

Nors ES muitinės institucija steigama sėkmingai, išlieka rizika, kad bus vėluojama sukurti ES muitinės duomenų platformą. Kai kurios valstybės narės vėluoja pereiti prie skaitmeninės ir sąveikios ES muitinės aplinkos.

Ką rekomenduojame

Savo Pasiūlyme dėl reglamento dėl nuosavų išteklių teikimo Komisija turėtų nustatyti nedviprasmiškas ir išsamias delspinigių už pavėluotą mokėjimą taikymo taisykles, pagal kurias delspinigiai būtų taikomi, kai valstybės narės per nustatytą terminą nepateikia reikiamos informacijos.



Norite sužinoti daugiau? Visas 2025 m. metinės ataskaitos 4 skyrius pateiktas mūsų **interneto svetainėje** (eca.europa.eu).



Bendroji rinka, inovacijos ir skaitmeninė ekonomika

Iš viso: 24,5 milijardo eurų (13,9 % ES biudžeto išlaidų)

Ką auditavome

Pagal DFP 1 išlaidų kategoriją „Bendroji rinka, inovacijos ir skaitmeninė ekonomika“ finansuojamos įvairios programos. Pagal šias programas siekiama finansuoti projektus, kuriais, be kita ko, prisidedama prie mokslinių tyrimų ir inovacijų, Europos infrastruktūros plėtros transporto, energetikos ir skaitmeniniame sektoriuose, taip pat ryšių, skaitmeninės transformacijos, bendrosios rinkos ir kosmoso politikos.

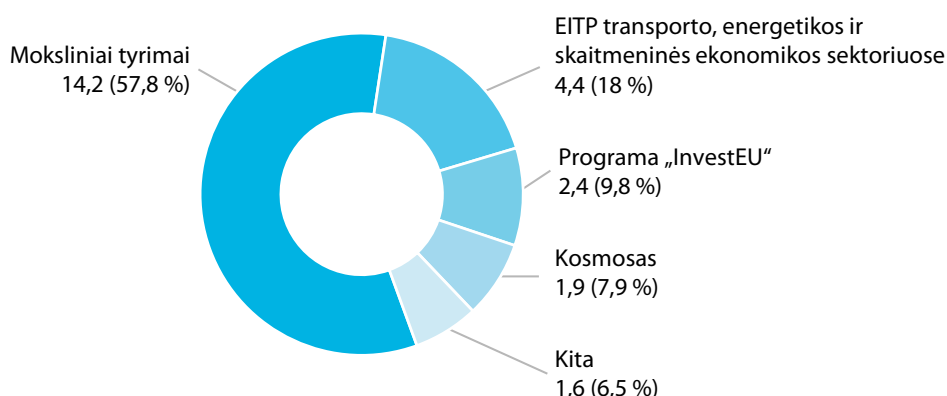
Pagrindinės mokslinių tyrimų ir inovacijų programos yra 2021–2027 m. laikotarpio programa „Europos horizontas“ ir jos pirmtakė – 2014–2020 m. laikotarpio programa „Horizontas 2020“. 2025 m. programai „Europos horizontas“ teko šiek tiek daugiau nei pusė mūsų audituotų mokslinių tyrimų operacijų.

Pagal DFP 1 išlaidų kategoriją taip pat finansuojami infrastruktūros projektai, įgyvendinami, be kita ko, pagal Europos infrastruktūros tinklų priemonę (EITP), „InvestEU“ ir kosmoso programas, įskaitant GALILEO (ES pasaulinę palydovinės navigacijos sistemą), Europos geostacionarinę navigacinę tinklo sistemą (EGNOS) ir programą „Copernicus“ (Europos Žemės stebėjimo programą).

14 diagramoje apžvelgiama 2025 m. pagrindinė veikla ir išlaidos pagal šią išlaidų kategoriją.

14 diagrama. DFP 1 išlaidų kategorijos mokėjimai 2025 m.

(mlrd. EUR)



Šaltinis: Audito Rūmai, remiantis 2025 m. Europos Sąjungos konsoliduotųjų ataskaitų duomenimis.

2025 m. audito šioje srityje metu buvo tikrinamos 22,5 milijardo eurų išlaidos. Didžiąją šios išlaidų kategorijos programų išlaidų dalį tiesiogiai valdo Komisija. Likusias dalis įgyvendina bendrosios įmonės ir decentralizuotos agentūros. Didžioji dalis mokslinių tyrimų išlaidų pagal programas „Horizontas“ ir EITP yra dotacijos projektuose dalyvaujantiems viešiesiems arba privatiesiems naudos gavėjams.

Kosmoso programas įprastai netiesiogiai valdo specialios įgyvendinančios įstaigos (pavyzdžiui, Europos kosmoso agentūra ir ES kosmoso programos agentūra), kurioms kompensuojamos faktinės įgyvendinant šias programas patirtos išlaidos. Finansines priemones (t. y. paskolas, garantijas ir investicijas į nuosavą kapitalą) pagal programą „InvestEU“ daugiausia įgyvendina Europos investicijų bankas arba Europos investicijų fondas, kurie savo ruožtu naudojami finansų tarpininkų paslaugomis.

Ką nustatėme

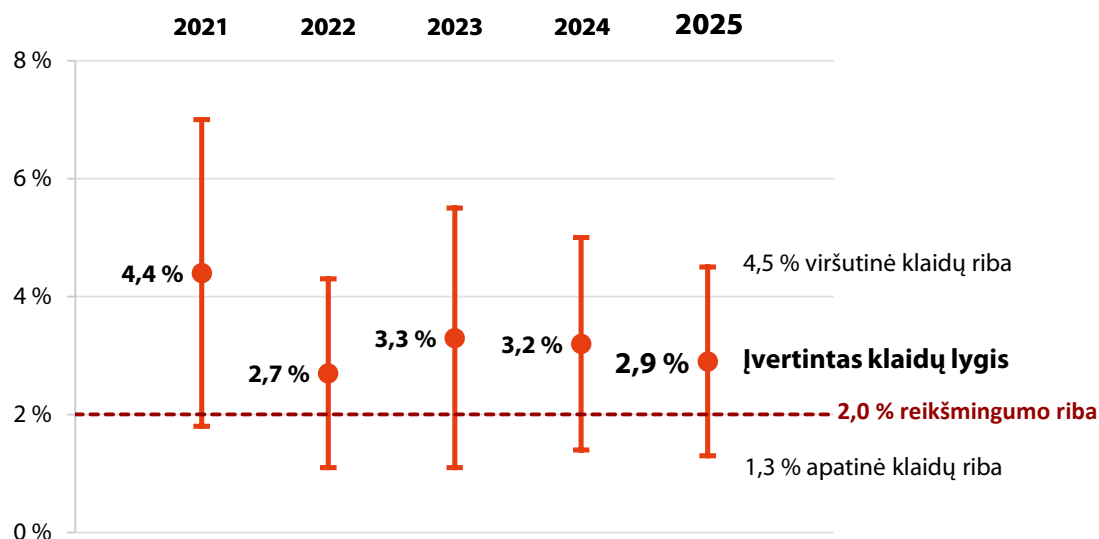
Operacijų tvarkingumas

Audituojama suma	Ar klaidų lygis reikšmingas?	Įvertintas labiausiai tikėtinas klaidų lygis
22,5 milijardo eurų	Taip	2,9 % (2024 m. – 3,2 %)

Apskritai vertiname, kad išlaidų kategorijos „Bendroji rinka, inovacijos ir skaitmeninė ekonomika“ klaidų lygis yra reikšmingas. 2025 m. 37 (29 %) iš 126 mūsų tikrintų operacijų buvo klaidų. Remdamiesi šiais rezultatais ir papildomomis ES agentūrų ir bendrųjų įmonių įgyvendinamose operacijose nustatytais klaidomis vertiname, kad klaidų lygis yra 2,9 % (žr. [15 diagramą](#)). Jau ne vienus metus iš eilės mūsų šios politikos srities auditų metu nustatomas klaidų lygis viršija reikšmingumo lygį. Tai rodo pasikartojančią permokų naudos gavėjams riziką.

15 diagrama. Įvertintas kiekybiškai įvertinamų klaidų poveikis

Įvertintas klaidų lygis (IKL)



Šaltinis: Audito Rūmai.

Moksliniai tyrimai ir toliau yra didelės rizikos išlaidų programa. Savo reprezentatyviojoje imtyje 28 (31 %) iš 90 audituotų mokslinių tyrimų operacijų nustatėme kiekybiškai įvertinamų klaidų. Daugelis iš jų buvo susijusios su personalo išlaidomis. Mūsų audito metu nenustatyta jokių reikšmingų programos „Horizontas 2020“ ir programos „Europos horizontas“ skirtumų, susijusių su išlaidų netvarkingumu, nepaisant pagal pastarąją programą nustatytų supaprastinimų, kuriais siekiama palengvinti naudos gavėjų išlaidų ataskaitų teikimą.

Kalbant apie finansavimą fiksuotosiomis sumomis pagal programą „Europos horizontas“, mūsų auditai rodo, kad siūlomi biudžetai trimis audituotais atvejais apėmė dideles išlaidas, ypač darbuotojams, ir kad iš turimų dokumentų nematyti, kad tai būtų nustatę ir išanalizavę pasiūlymus vertinę ekspertai. Taigi, esama rizikos, kad trijų audituotų dotacijų susitarimų biudžetai buvo padidinti. Dviejų audituotų projektų atveju nustatėme, kad siektini rezultatai buvo neaiškiai apibrėžti, o vieno projekto atveju kai kurie darbo paketai nebuvo tinkamai užbaigti. Pastaruoju atveju kiekybiškai įvertinome klaidą.

Tikrindami kitas programas ir veiklos sritis klaidų aptikome penkiose iš 36 į mūsų imtį įtrauktų operacijų; visos šios klaidos buvo kiekybiškai įvertinamos.

Komisijos kontrolės sistemos, kuriomis siekiama užkirsti kelią plagijavimui ir dvigubam finansavimui įgyvendinant programą „Europos horizontas“

Įgyvendinant programą „Europos horizontas“, plagijavimo ir dvigubo finansavimo rizika sistemingai vertinama projektų vertinimo etape. Praktiškai Komisija šias patikras vykdo naudodamasi priemone SIMBA (angl. *SIMilarity-Based Analysis*) – Mokslinių tyrimų ir inovacijų generaliniam direktoratui (RTD GD) priklausančia sistema. Manome, kad SIMBA yra brandi ir nuolat techniškai atnaujinama priemonė, padedanti operatyviai priimti sprendimus ir iš esmės tinkama pagal paskirtį. Nustatėme keletą trūkumų, pavyzdžiui, nebuvo dokumentuota ir oficialiai patvirtinta pasirinkta ribinė vertė, kurią viršijus privaloma atlikti tolesnes patikras; buvo atliekamas nereikalingas tolesnis darbas, susijęs su ankstesniais nefinansuotais pasiūlymais; nebuvo užtikrintas ankstesnių patikrų atsekamumas ir galimus iškraipymus dėl skirtingo ilgio dokumentų palyginimo.

Ką rekomenduojame

Komisija turėtų:

- pagerinti finansavimo fiksuotosiomis sumomis mokslinių tyrimų srityje kontrolės sistemą ir
- formalizuoti plagijavimo ir dvigubo finansavimo patikrų procedūras (priemonėje SIMBA).



Norite sužinoti daugiau? Visas 2025 m. metinės ataskaitos 5 skyrius pateiktas mūsų **internetu svetainėje** (eca.europa.eu).



Sanglauda, atsparumas ir vertybės

Iš viso: 52,8 milijardo eurų (29,9 % ES biudžeto išlaidų)

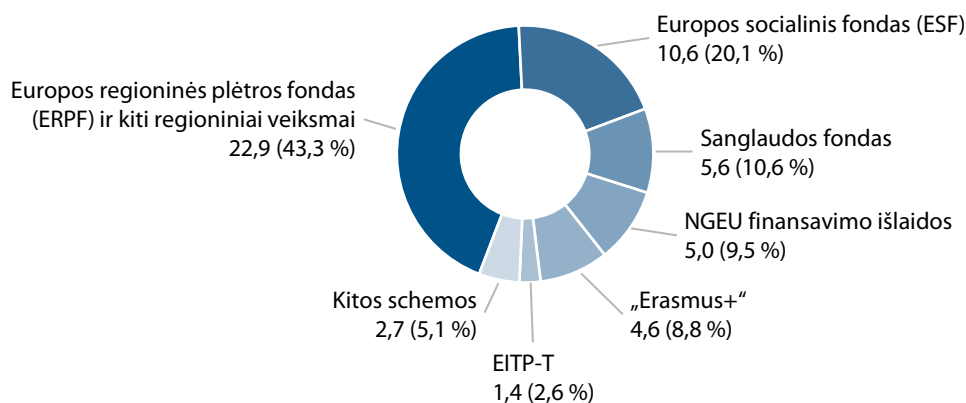
Ką auditavome

Išlaidos pagal DFP 2 išlaidų kategoriją yra skirtos skirtingų ES valstybių narių ir regionų vystymosi skirtumams mažinti (2a pakategorė) ir veiksmams, kuriais remiamos ir saugomos ES vertybės, kad ES būtų atsparesnė dabartiniams ir būsimiems sunkumams, (2b pakategorė).

16 diagramoje apžvelgiama 2025 m. pagrindinė veikla ir išlaidos pagal šią išlaidų kategoriją.

16 diagrama. DFP 2 išlaidų kategorijos mokėjimai 2025 m.

(mlrd. EUR)



Šaltinis: Audito Rūmai, remiantis 2025 m. Europos Sąjungos konsoliduotųjų ataskaitų duomenimis.

Sanglaudos politikos fondus (Europos regioninės plėtros fondą, Sanglaudos fondą ir Europos socialinį fondą) bendrai valdo ir įgyvendina Komisija ir valstybės narės. DFP 2 išlaidų kategorija taip pat apima ES finansavimą pagal programas ar veiksmus, kuriuos Komisijos generaliniai direktoratai valdo tiesiogiai, be kita ko, per vykdomąsias įstaigas, arba netiesiogiai – padedant organizacijoms partnerėms arba kitoms institucijoms, pavyzdžiui, „Erasmus+“ nacionalinėms agentūroms. Ši išlaidų kategorija taip pat apima NGEU finansavimo išlaidas, susijusias su tomis programomis, kurias valdo už sanglaudos politiką atsakingi generaliniai direktoratai. Jos sudarė daugiau kaip ketvirtadalį mūsų audito populiacijos, t. y. gerokai didesnę dalį nei 2024 m., ir joms iš esmės būdinga maža rizika. Nustatėme, kad jos yra teisėtos ir tvarkingos.

Auditavome išlaidas, kurias Komisija patvirtino 2025 m., kad jas būtų galima įtraukti į metines ataskaitas. 17 diagramoje parodyti 2025 m. mokėjimai apėmė išankstinius mokėjimus, kuriuos audituosime vėlesniais metais, kai tik jie bus patvirtinti. Taigi 2025 m. mūsų audito populiacija sudarė 18,3 milijardo eurų. Ji beveik tolygiai paskirstyta DFP 2a ir 2b išlaidų pakategorėms.

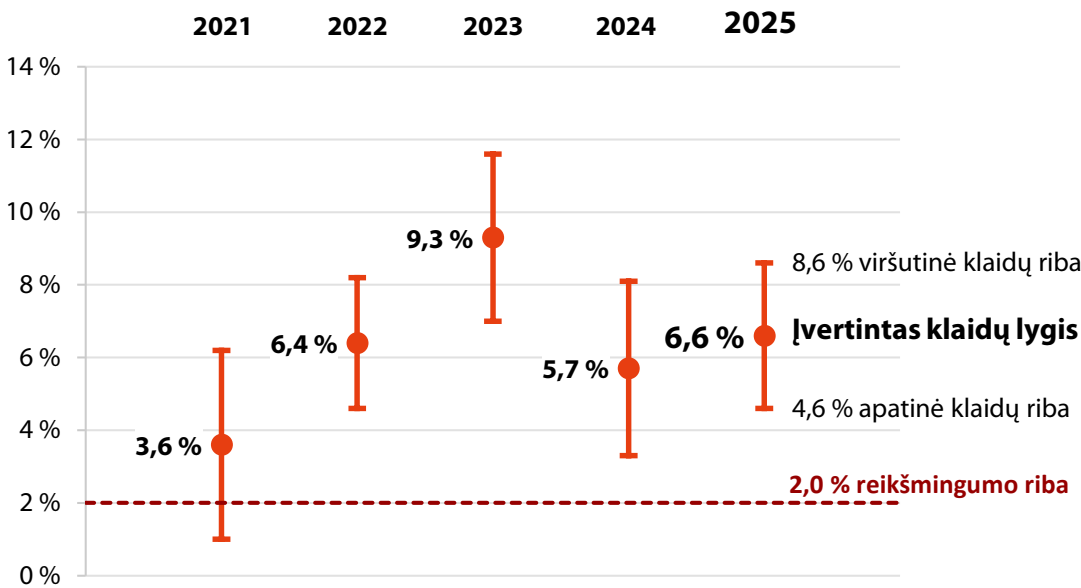
Ką nustatėme

Audituojama suma	Ar klaidų lygis reikšmingas?	Įvertintas labiausiai tikėtinas klaidų lygis
18,3 milijardo eurų	Taip	6,6 % (2024 m. – 5,7 %)

2025 m. mūsų DFP 2 išlaidų kategorijos klaidų lygio įvertis yra 6,6 %, o tai vėl viršija 2 % reikšmingumo ribą. Jis pagrįstas mūsų atliktu 158 operacijų auditu, kurio metu nustatėme ir kiekybiškai įvertinome 53 klaidas (2024 m. 223 operacijų imtyje 44 klaidos).

17 diagramoje parodytas mūsų įvertintas 2021–2025 m. klaidų lygis.

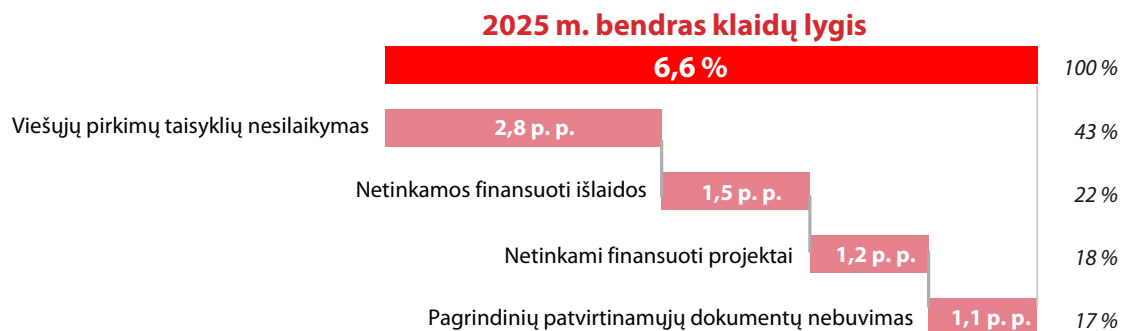
17 diagrama. Įvertintas klaidų lygis



Šaltinis: Audito Rūmai.

18 diagramoje parodytos pagrindinės mūsų nustatytų klaidų rūšys.

18 diagrama. Pagrindinės klaidų rūšys*



p. p. – procentiniai punktai

* Šioje diagramoje neparodytos visos mūsų nustatytos klaidos, nes kai kuriose atskirose operacijose buvo ne vienos rūšies klaidų. Tokiu atveju vertindami klaidų lygį atsižvelgiame tik į klaidą, kurios kiekybinis įvertinimas yra didžiausias.

Šaltinis: Audito Rūmai.

Sanglauda (pasidalijamasis valdymas)

Mūsų nustatytos klaidos dažniausiai buvo susijusios su netinkamomis finansuoti išlaidomis arba projektais. Dvidešimt viena iš 48 mūsų kiekybiškai įvertintų klaidų (44 %) pasidalijamojo valdymo srityje buvo vienos iš šių dviejų rūšių. Dauguma jų buvo susijusios su netinkamomis finansuoti išlaidomis. Taip pat nustatėme vieną projektą, kuris neatitiko ES finansavimo reikalavimų.

Bendrijų nuostatų reglamente (BNR) reikalaujama, kad naudos gavėjai ir programų institucijos turėtų sistemas, procedūras ir dokumentus, kuriais būtų užtikrinama tinkama audito seka. Nustatėme, kad 14 mūsų tikrintų operacijų atveju (29 % pasidalijamojo valdymo imtyje mūsų kiekybiškai įvertintų klaidų) nei programų institucijos, nei naudos gavėjai negalėjo mums pateikti dokumentų, kurie, mūsų vertinimu, buvo būtini siekiant įrodyti atitiktį tinkamumo finansuoti sąlygoms ir kitiems reikalavimams.

Šešiasdešimt keturios į mūsų pasidalijamojo valdymo išlaidų imtį įtrauktos operacijos buvo susijusios su viešųjų pirkimų procesais. 18-oje jų nustatėme ES ar nacionalinių viešųjų pirkimų taisyklių nesilaikymo atvejų. 13 jų kiekybiškai įvertinome pagal savo atnaujintą metodiką. Viena viešųjų pirkimų klaidų, kurias nustatėme pasidalijamojo ir tiesioginio valdymo srityse, rūšis buvo susijusi su atvejais, kai perkančiosios organizacijos sutiko su tiekėjo atliktais esminiais pradinės sutarties pakeitimais. Nors sutartis galima keisti, būtina laikytis ES direktyvų ir nacionalinių viešųjų pirkimų taisyklių. Viešųjų pirkimų procedūrose nustatėme ir kitų rūšių klaidų.

Kaip svarbi supaprastinimo priemonė buvo nustatytas supaprastintas išlaidų apmokėjimas. Pagal ES taisyklės supaprastinto išlaidų apmokėjimo būdų nustatymo metodika turi užtikrinti, kad šie būdai būtų sąžiningi, teisingi ir patikrinami. Naudos gavėjai supaprastinto išlaidų apmokėjimo būdus (fiksuošanas normas, fiksuotuosius vieneto įkainius arba šių būdų derinį) išlaidoms deklaruoti taikė 65-iose į mūsų imtį įtrauktose operacijose (52 %). Dėl penkių ESF+ operacijų, kurioms taikyti supaprastinto išlaidų apmokėjimo būdai, negalėjome patvirtinti fiksuotosios normos arba fiksuotojo vieneto įkainio taikymo pagrindo arba nustatėme, kad jis buvo pasenęs. Dviem iš šių atvejų nustatėme nereikalingą sudėtingumą, kai vadovaujančiosios institucijos, užuot taikiusios BNR numatytus standartinius išlaidų apmokėjimo būdus, nusprendė nustatyti savo būdus.

Atsparumas ir vertybės (Komisijos vykdomas tiesioginis valdymas)

Kiekybiškai įvertinome keturias klaidas, susijusias su projektais, kuriuos Komisija tiesiogiai rėmė per Europos klimato, infrastruktūros ir aplinkos vykdomąją įstaigą (CINEA), Europos švietimo ir kultūros vykdomąją įstaigą (EACEA) ir Europos Komisijos Užimtumo, socialinių reikalų ir įtraukties generalinį direktoratą (EMPL GD). Nustatėme dar dvi klaidas, susijusias su veiksmis, finansuojamais pagal programą „Erasmus+“.

Komisijos atliktas 2025 m. valstybių narių taikytų valdymo ir kontrolės sistemų vertinimas

Pačios Komisijos atliktas vertinimas parodė, kad 2025 m. įgyvendinant 72 iš 617 REGIO GD programų ir 41 iš 384 EMPL GD programų valstybių narių (vadovaujančiųjų institucijų, tarpinių institucijų ir audito institucijų) valdymo ir kontrolės sistemos veikė netinkamai arba buvo veiksmingos tik iš dalies. Tai apima 2014–2020 m. ir 2021–2027 m. laikotarpių programas. Todėl Komisija 2025 m. patikinimo pareiškimus dėl daugumos šių programų pateikė su išlygomis. Atsižvelgdami į Komisijos audito rezultatus ir savo pačių nustatytus faktus, sutinkame su Komisijos išvada, kad valdymo ir kontrolės sistemos ne visose valstybėse narėse veikė tinkamai.

INTERREG programomis siekiama skatinti regionų bendradarbiavimą visoje ES. Kadangi šios programos susijusios su daugiau nei viena šalimi, jų valdymui būdingi kiti rizikos veiksniai nei kitoms pasidalijamojo valdymo programoms. Nors Komisija šias programas laiko mažos rizikos programomis, 12 mūsų audituotų INTERREG projektų atveju nustatėme septynis reikalavimų nesilaikymo atvejus. Todėl Komisijos rizikos vertinimo nepatvirtiname.

2014–2020 m. laikotarpio užbaigimas ir 2021–2027 m. laikotarpio įgyvendinimas

Iki 2025 m. gegužės pabaigos, t. y. pradinio 2014–2020 m. programų užbaigimo termino (galiojusio iki jo pratęsimo STEP reglamentu), Komisija buvo patvirtinusi 93 programų paskutines sąskaitas ir galutines jų įgyvendinimo ataskaitas. Dėl kitų 348 programų valstybės narės pasinaudojo STEP reglamente nustatyto pateikimo termino pratęsimu. Komisija programavimo laikotarpio pabaigoje atlieka galutinių patikinimo dokumentų rinkinių, kuriuos ji gauna iš nacionalinių institucijų, dokumentų peržiūras. Savo imtyje, sudarytoje iš 16 2014–2020 m. programavimo laikotarpio programų, nustatėme tris atvejus, kai audito metu nustatytų faktų, susijusių su mūsų užbaigtais auditais, nagrinėjimas dar nebuvo baigtas, ir Komisija dar nebuvo užbaigusi teisėtumo ir tvarkingumo procedūrų. Todėl Komisijos patvirtintoms galutinėms sąskaitoms vis dar gali būti taikomos pataisos.

2021–2027 m. programavimo laikotarpiu programos buvo įgyvendinamos lėčiau, nei iš pradžių planuota. Lėtas lėšų įsisavinimas gali sukelti papildomą spaudimą valstybėms narėms išleisti joms skirtas lėšas artėjant programavimo laikotarpio pabaigai ir gali sumažinti vadovaujančiųjų ir audito institucijų atliekamų patikrų veiksmingumą.

Ką rekomenduojame

Kalbant apie supaprastintą išlaidų apmokėjimą, Komisija turėtų:

- skatinti vadovaujančiąsias institucijas naudoti standartinius supaprastinto išlaidų apmokėjimo būdus, numatytus BNR ir susijusiuose konkrečioms fondams skirtuose reglamentuose;
- priminti vadovaujančiosioms institucijoms apie tai, kad reikia saugoti dokumentus, kuriais pagrindžiami tebegaliojantys ankstesnių programavimo laikotarpių supaprastinto išlaidų apmokėjimo būdai, ir juos tinkamai atnaujinti;
- toliau padėti valstybėms narėms stiprinti žinias apie supaprastinto išlaidų apmokėjimo būdus, skatindama vadovaujančiąsias institucijas dalytis gerąja praktika, susijusia su supaprastinto išlaidų apmokėjimo būdų nustatymu ir taikymu, ypatingą dėmesį skirdama tam, kad naudos gavėjams ir galutiniams gavėjams procedūros būtų kuo paprastesnės.

Kalbant apie INTERREG programas, Komisija turėtų įvertinti ir prireikus atnaujinti savo rizikos vertinimą, atsižvelgdama į šiais metais mūsų nustatytas klaidas, taip pat į savo audito darbo rezultatus, ir imtis atitinkamų veiksmų.



Norite sužinoti daugiau? Visas 2025 m. metinės ataskaitos 6 skyrius pateiktas mūsų **interneto svetainėje** (eca.europa.eu).



Gamtos ištekliai

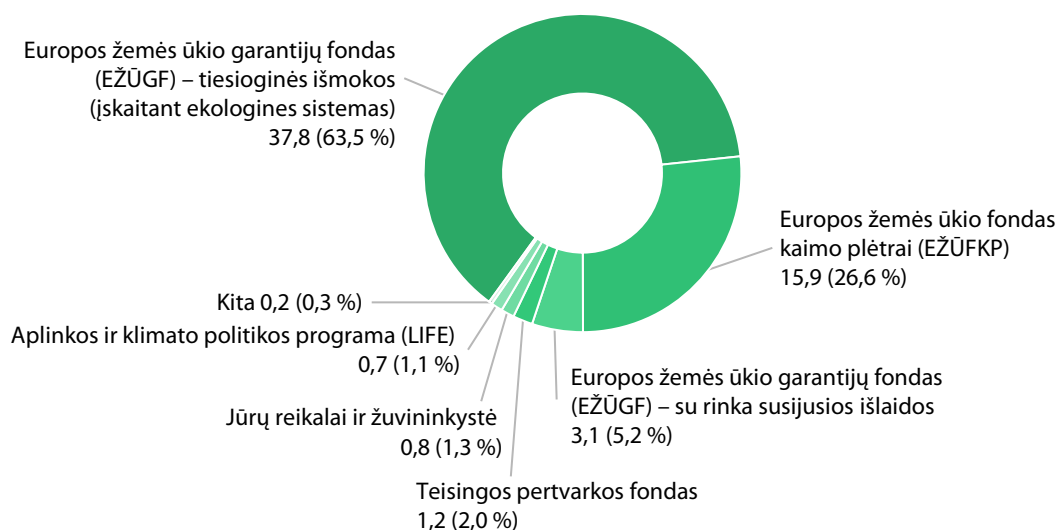
Iš viso: 59,6 milijardo eurų (33,8 % ES biudžeto išlaidų)

Ką auditavome

Šiame skyriuje pateikti mūsų nustatyti su DFP 3 išlaidų kategorija „Gamtos ištekliai ir aplinka“ susiję faktai. **19 diagramoje** apžvelgiama 2025 m. pagrindinė veikla ir išlaidos pagal šią išlaidų kategoriją.

19 diagrama. DFP 3 išlaidų kategorijos mokėjimai 2025 m.

(mlrd. EUR)



Šaltinis: Audito Rūmai, remiantis 2025 m. Europos Sąjungos konsoliduotųjų ataskaitų duomenimis.

2025 m. bendra žemės ūkio politika (BŽŪP) sudarė pagrindinę ES išlaidų pagal DFP 3 išlaidų kategoriją dalį (95,3 %). 2023–2027 m. laikotarpiu nustatyti trys bendrieji BŽŪP tikslai:

- puoselėti pažangų, konkurencingą, atsparų bei įvairesnį žemės ūkio sektorių, užtikrinantį ilgalaikį aprūpinimą maistu;
- remti ir stiprinti aplinkos apsaugos, įskaitant biologinę įvairovę, ir klimato srities veiksmus;
- stiprinti socioekonominę kaimo vietovių struktūrą.

DFP 3 išlaidų kategorija taip pat apima:

- Teisingos pertvarkos fondą (TPF), iš kurio remiami regionai ir žmonės, kuriuos paveikė perėjimas prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos;
- išlaidas pagal jūrų ir žuvininkystės politiką, finansuojamą iš Europos jūrų reikalų, žvejybos ir akvakultūros fondo (EJRŽAF), už kurį atsakingas Jūrų reikalų ir žuvininkystės generalinis direktoratas (MARE GD);

- Aplinkos ir klimato politikos programos (LIFE), už kurią atsakingi Aplinkos generalinis direktoratas (ENV GD), Klimato politikos generalinis direktoratas (CLIMA GD) ir Energetikos generalinis direktoratas (ENER GD), išlaidas.

Ką nustatėme

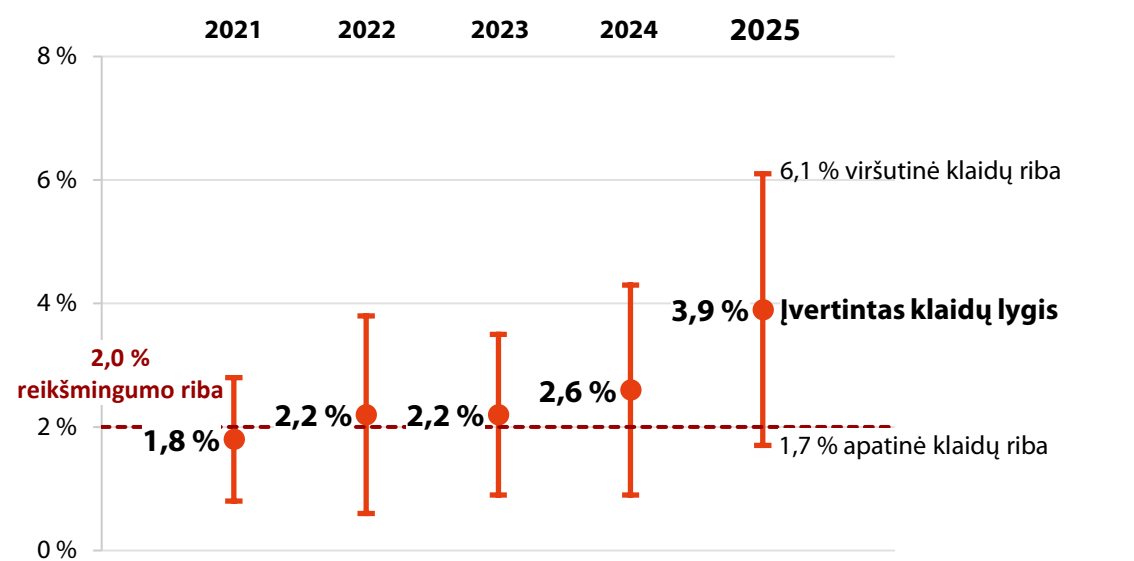
Operacijų testavimo rezultatai

Audituojama suma	Ar klaidų lygis reikšmingas?	Įvertintas labiausiai tikėtinas klaidų lygis
58,3 milijardo eurų	Taip	3,9 % (2024 m.– 2,6 %)

Iš 228 mūsų tikrintų operacijų 46 (20 %) buvo klaidų. Remdamiesi 36 mūsų kiekybiškai įvertintomis klaidomis, vertiname, kad klaidų lygis yra 3,9 %. Žr. [20 diagramą](#).

20 diagrama. Operacijų testavimo rezultatai

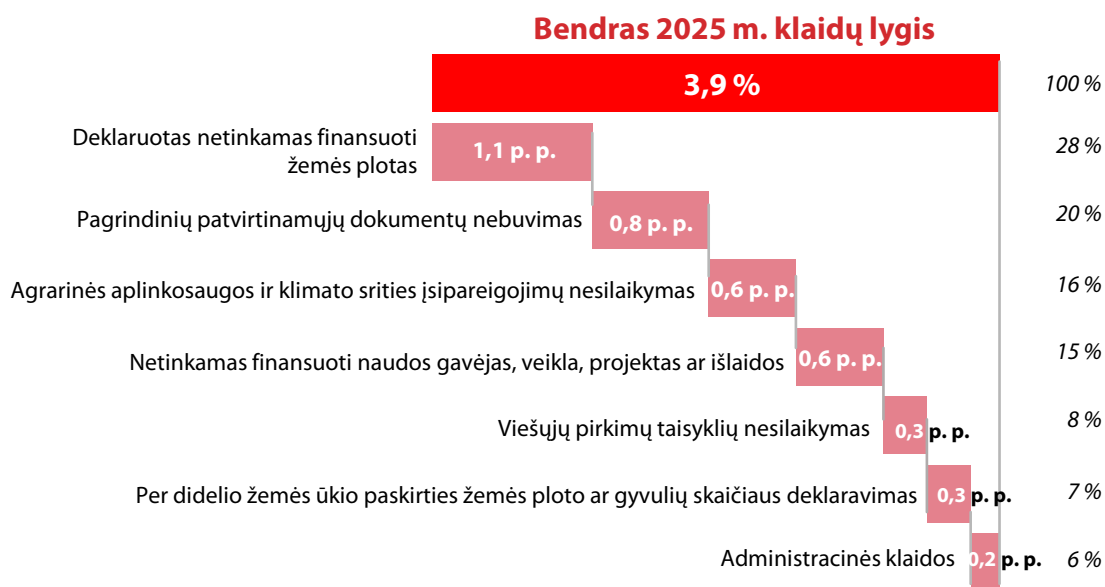
Įvertintas klaidų lygis (ĮKL)



Šaltinis: Audito Rūmai.

21 diagramoje pateiktas mūsų 2025 m. įvertinto klaidų lygio pasiskirstymas pagal klaidų kategorijas.

21 diagrama. Didžioji įvertinto klaidų lygio dalis yra susijusi su netinkamu finansuoti žemės plotų deklaravimu



p. p. – procentiniai punktai

Šaltinis: Audito Rūmai.

Iš mūsų gautų rezultatų matyti, kad klaidų lygis buvo žemesnis kalbant apie tiesiogines išmokas (išskyrus ekologines sistemas), kurioms tenka daugiau kaip pusė BŽŪP išlaidų ir 49 % išlaidų pagal šią DFP išlaidų kategoriją, nei apskritai kalbant apie kitas išlaidų sritis (ekologines sistemas, kaimo plėtrą, rinkos priemonės, TPF, jūrų ir žuvininkystės politiką, aplinkos ir klimato politikos veiksmus), kurioms tenka 51 % išlaidų.

Tiesioginės išmokos

63 testuotose tiesioginių išmokų operacijose (išskyrus ekologines sistemas) nustatėme aštuonias kiekybiškai įvertinamas klaidas. Penkias iš jų lėmė tai, kad buvo deklaruotas šiek tiek per didelis plotas arba gyvulių skaičius, dvi – tai, kad buvo deklaruotas netinkamas finansuoti žemės plotas, o vieną – neteisingas teisių į išmokas apskaičiavimas.

40-yje ekologinių sistemų operacijų nustatėme devynias kiekybiškai įvertinamas klaidas. Trys iš jų buvo susijusios su deklaruotu žemės plotu, kuris buvo netinkamas finansuoti dėl įrodymų, kad naudos gavėjas žeme disponavo teisėtai, trūkumo. Be to, nustatėme dvi klaidas, kurios atsirado dėl privalomų dokumentų trūkumo, dvi klaidas dėl finansavimo reikalavimų nesilaikymo ir dvi klaidas dėl per didelio ploto deklaravimo.

Kaimo plėtra, rinkos priemonės ir kitos politikos sritys

Toliau pateikiamas mūsų tikrintų operacijų ir kiekybiškai įvertintų klaidų sąrašas.

- Iš 52 mūsų testuotų su plotu ar gyvuliais susietų kaimo plėtros operacijų 6 buvo kiekybiškai įvertinamų klaidų. Klaidos buvo susijusios su trimis per didelio ploto deklaracijomis, dviem agrarinės aplinkosaugos ir klimato srities įsipareigojimų nesilaikymo atvejais ir vienu teisėto disponavimo žeme įrodymų trūkumo atveju.
- Tikrinome 53 kaimo plėtros išmokas, susijusias su investiciniais projektais, pavyzdžiui, investicijomis į materialųjį turtą, pagrindines paslaugas, kaimų atnaujinimą ir miškų plėtrą. Iš 53 išmokų 8 buvo susijusios su 2023–2027 m. BŽŪP, o 45 – su 2014–2022 m. BŽŪP. Kiekybiškai įvertinome aštuonių mokėjimų klaidas: vienas mokėjimas buvo susijęs su 2023–2027 m. BŽŪP, o septyni – su 2014–2022 m. BŽŪP. Šiuose mokėjimuose nustatyta po vieną ar daugiau klaidų, susijusių su netinkamų finansuoti išlaidų ar veiklos deklaravimu, viešųjų pirkimų taisyklių nesilaikymu arba neteisingu paramos lygio apskaičiavimu.
- 12 testuotų rinkos priemonių operacijų nustatėme vieną kiekybiškai įvertinamą klaidą. Klaida buvo susijusi su per didelio ploto, skirto vynuogynui atsodinti, deklaravimu.
- Kitų politikos sričių, nesusijusių su BŽŪP, atveju auditavome aštuonias operacijas ir nustatėme keturias kiekybiškai įvertinamas klaidas. Trys iš jų buvo susijusios su netinkamomis finansuoti išlaidomis, įtrauktomis į programos LIFE projektus, o viena – su naudos gavėjo nepiniginio įnašo į TPF projektą pervertinimu.

Veiklos rezultatų ataskaitų teikimo pagal 2023–2027 m. BŽŪP peržiūra

Peržiūrėjome Komisijos metodą, pagal kurį teikiamas patikrinimas dėl mokėjimo agentūrų 2024 finansinių metų metinių veiklos rezultatų ataskaitų tikslumo. Atrinkome 10 mokėjimo agentūrų devyniose valstybėse narėse ir patikrinome jų sertifikavimo įstaigų ir Komisijos atliktas pagrindines patikras, kuriomis siekta užtikrinti jų veiklos rezultatų duomenų tikslumą.

Apskritai nenustatėme jokių trūkumų, susijusių su patikrinimu, suteiktu dėl 8 iš 10 mokėjimo agentūrų, kurias įtraukėme į savo peržiūrą. Prancūzijos ir Vokietijos atveju mūsų darbas patvirtino, kad duomenų perdavimo vėlavimai turėjo įtakos sertifikavimo įstaigų gebėjimui patikrinti skaičius, taigi ir jų gebėjimui pateikti patikinimą dėl kai kurios pateiktos informacijos tikslumo. Pažymime, kad nuo 2025 finansinių metų veiklos rezultatų patvirtinimo procedūra nebetaikoma.

Ką rekomenduojame

Komisija turėtų bendradarbiauti su valstybėmis narėmis, kad pagerintų jų kontrolės sistemas, kuriomis užtikrinama, kad naudos gavėjai teisėtai disponuotų deklaruota žeme.



Šaltinis: Audito Rūmai.



Norite sužinoti daugiau? Visas 2025 m. metinės ataskaitos 7 skyrius pateiktas mūsų **interneto svetainėje** (eca.europa.eu).



Migracija ir sienų valdymas, Saugumas ir gynyba

Iš viso: 5,7 milijardo eurų (3,3 % ES biudžeto išlaidų)

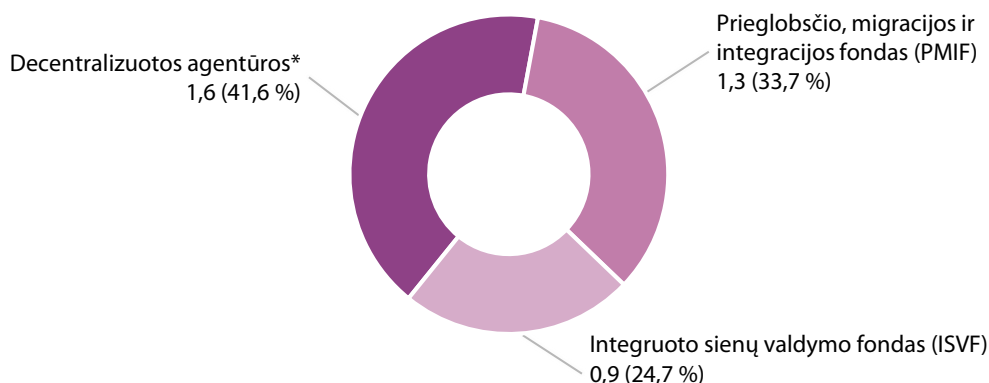
Ką auditavome

Šiame skyriuje pateikti mūsų nustatyti faktai, susiję su DFP 4 išlaidų kategorija „Migracija ir sienų valdymas“ ir 5 išlaidų kategorija „Saugumas ir gynyba“. **22 diagramoje** ir **23 diagramoje** apžvelgiama 2025 m. pagrindinė veikla ir išlaidos pagal šias išlaidų kategorijas.

Migracija ir sienų valdymas

22 diagrama. DFP 4 išlaidų kategorijos mokėjimai 2025 m.

(milijardais eurų)



* Apie mokėjimus decentralizuotoms agentūroms atskirai pranešame savo metinėje ataskaitoje dėl ES agentūrų.

Šaltinis: Audito Rūmai, remiantis 2025 m. ES konsoliduotųjų ataskaitų duomenimis.

Išlaidos pagal 4 išlaidų kategoriją daugiausia skirtos remti nacionalinėms institucijoms, priimančioms prieglobsčio prašytojus ir migrantus iš karto jiems atvykus, bendrai prieglobsčio ir migracijos politikai plėtoti ir veiksmingam grąžinimui užtikrinti.

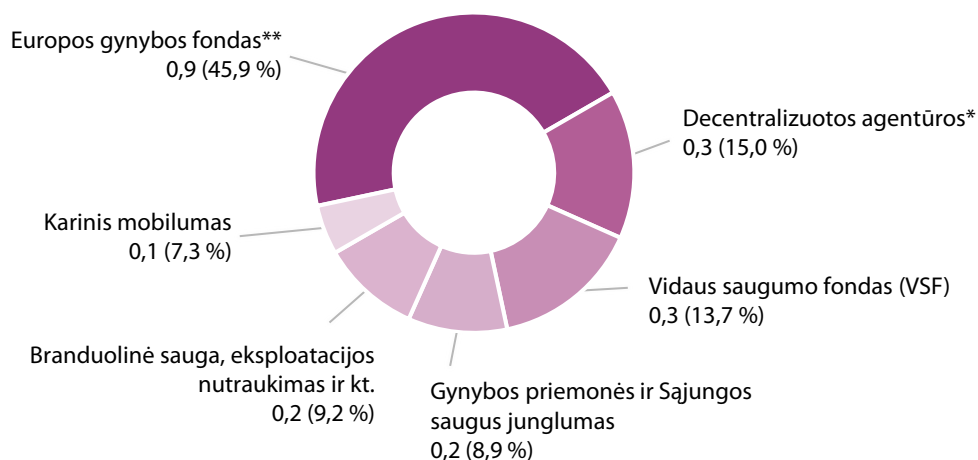
Didelė 2025 m. išlaidų dalis buvo susijusi su Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondu (PMIF) ir 2021–2027 m. DFP Integruoto sienų valdymo fondo Sienų valdymo ir vizų politikos finansinės paramos priemone (SVVP). Vyksta PMIF ir Vidaus saugumo fondo sienų ir vizų priemonės (VSF sienų ir vizų priemonės) pagal 2014–2020 m. DFP užbaigimo procesas.

Kita svarbi 4 išlaidų kategorijos išlaidų sritis – decentralizuotų agentūrų (Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros (*Frontex*), Europos Sąjungos prieglobsčio agentūros (EUAA) ir Europos Sąjungos didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūros (eu-LISA) finansavimas.

Saugumas ir gynyba

23 diagrama. DFP 5 išlaidų kategorijos mokėjimai 2025 m.

(milijardais eurų)



* Apie mokėjimus decentralizuotoms agentūroms pranešame savo metinėje ataskaitoje dėl ES agentūrų.

** Tai išlaidų sritis, apimanti projektų finansavimą iš kelių fondų (Europos gynybos fondo, Europos gynybos priemonės plėtros programos ir Šaudmenų gamybos rėmimo akto).

Šaltinis: Audito Rūmai, remiantis 2025 m. ES konsoliduotųjų ataskaitų duomenimis.

Išlaidos pagal 5 išlaidų kategoriją apima programas, kuriomis stiprinamas Europos piliečių saugumas ir sauga, gerinami ES gynybos pajėgumai ir suteikiamos reagavimo į krizes priemonės.

- Saugumo komponentas apima finansavimą iš 2021–2027 m. Vidaus saugumo fondo (VSF) ir 2014–2020 m. Vidaus saugumo fondo policijos priemonės užbaigimą. Šis komponentas taip pat apima branduolinės energetikos objektų eksploatavimo nutraukimo Bulgarijoje, Lietuvoje ir Slovakijoje finansavimą ir ES decentralizuotų saugumo srities agentūrų finansavimą.

- Gynybos komponentas apima Europos gynybos pramonės plėtros programą, Europos gynybos fondą, Šaudmenų gamybos rėmimo aktą ir Europos gynybos pramonės stiprinimo naudojantis bendradarbiaujamaisiais viešaisiais pirkimais aktą, kuriais remiami bendradarbiavimu grindžiami gynybos projektai visais mokslinių tyrimų ir plėtros etapais ir kuriuos valdo Komisijos Gynybos pramonės ir kosmoso generalinis direktoratas (DEFIS GD). Pagal šį komponentą taip pat remiamas karinis mobilumas: tam numatytas specialus Europos infrastruktūros tinklų priemonės biudžetas, iš kurio parama teikiama transeuropinio transporto tinklo atkarpų pritaikymui dvejopam civiliniam ir kariniam naudojimui.

Ką nustatėme

Operacijų tvarkingumas

Iš 28 mūsų tikrintų operacijų 14 buvo klaidų. Kiekybiškai įvertiname 9 klaidas, kurios turėjo finansinį poveikį iš ES biudžeto mokamoms sumoms. Šios klaidos buvo susijusios su dotacijų skyrimo procedūrų trūkumais ir netinkamu sutarčių ar dotacijų susitarimų keitimu, taip pat kitų rūšių netinkamomis finansuoti išlaidomis.

Be to, nustatėme 17 neatitikties teisinėms ir finansinėms nuostatomis atvejų, tačiau jie neturi finansinio poveikio ES biudžetui. Šie atvejai buvo susiję, pavyzdžiui, su nepakankama audito seka, įrodymų, kad taikytos interesų konfliktų prevencijos priemonės, nebuvimu ir fiksuotosios sumos dotacijų koncepcijos trūkumais.

Vidaus kontrolės sistemų elementų tikrinimas

Trys mūsų tikrintos audito institucijos (Bulgarijoje, Čekijoje ir Prancūzijoje) parengė ir įgyvendino pakankamai kokybiškas išsamias procedūras, kad savo darbo rezultatus galėtų pateikti metinėje kontrolės ataskaitoje. Apskritai nustatėme, kad audito institucijos turėjo išsamias audito programas ir naudojo kontrolinius sąrašus savo išvadoms pagrįsti. Tačiau vienoje audito institucijoje nustatėme trūkumą, kai dalis audituotų išlaidų nebuvo pagrįstos patvirtinamaisiais dokumentais.

Taip pat įvertiname Komisijos veiksmus, skirtus patikrinti dviejų valstybių narių išlaidų tinkamumą finansuoti, užbaigiant 2014–2020 m. programavimo laikotarpį. Nustatėme šį Jungtinės Karalystės programų užbaigimo trūkumą: Komisija į savo sprendimą dėl patvirtinimo įtraukė sumą, kurią anksčiau nustatėme kaip netinkamą finansuoti.

Ką rekomenduojame

Komisija turėtų:

- imtis veiksmų, kad valstybių narių vadovaujančiosios institucijos būtų geriau informuotos apie savo pareigas, susijusias su dotacijų skyrimu ir viešųjų pirkimų sutartimis;
- tiesiogiai valdomų projektų atveju peržiūrėti ir prireikus sugriežtinti patikras, susijusias su naudos gavėjų priemonėmis, kuriomis siekiama nustatyti, ar nėra interesų konflikto, ar laikomasi nacionalinių ir ES taisyklių dėl viešųjų sutarčių keitimo ir ar saugoma pakankamai dokumentų deklaruotoms išlaidoms pagrįsti.



*Norite sužinoti daugiau? Visas 2025 m. metinės ataskaitos 8 skyrius pateiktas mūsų **interneto svetainėje** (eca.europa.eu).*



Kaimyninės šalys ir pasaulis

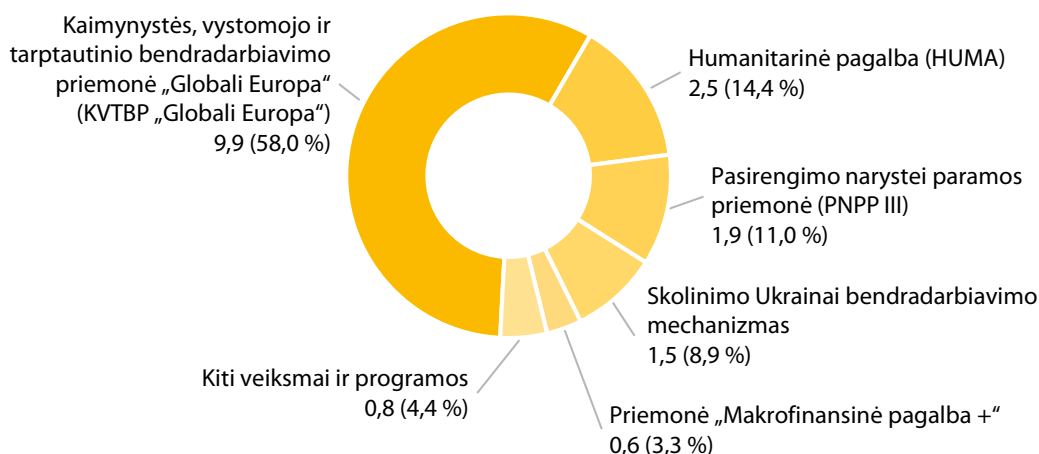
Iš viso: 17,2 milijardo eurų (9,7 % ES biudžeto išlaidų)

Ką auditavome

Išlaidas pagal DFP 6 išlaidų kategoriją sudaro kelios finansavimo priemonės, visų pirma Kaimynystės, vystomojo ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonė „Globali Europa“, humanitarinės pagalbos biudžetas ir Pasirengimo narystei paramos priemonė. **24 diagramoje** apžvelgiama 2025 m. pagrindinė veikla ir išlaidos pagal šią išlaidų kategoriją.

24 diagrama. DFP 6 išlaidų kategorijos mokėjimai 2025 m.

(mlrd. EUR)



Šaltinis: Audito Rūmai, remiantis 2025 m. ES konsoliduotųjų ataskaitų duomenimis.

Bendras Kaimynystės, vystomojo ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonės „Globali Europa“ tikslas – visame pasaulyje puoselėti ir propaguoti ES vertybes, principus ir pagrindinius interesus, taip pat padėti skatinti daugiašališkumą ir tvirtesnę partnerystę su ES nepriklausančiomis šalimis. ES taip pat teikia poreikiais grindžiamą humanitarinę pagalbą asmenims, nukentėjusiems nuo žmogaus sukeltų ir gaivalinių nelaimių, ypatingą dėmesį skirdama pažeidžiamiausiems asmenims.

Pasirengimo narystei paramos priemonės tikslas – padėti paramą gaunančioms šalims priimti ir įgyvendinti reformas, kurių reikia, kad jos atitiktų ES vertybes rengiantis narystei, taip prisidedant prie jų stabilumo, saugumo ir gerovės.

Pirmą kartą 2025 m. 6 išlaidų kategorija apėmė su skolinimo Ukrainai bendradarbiavimo mechanizmu (ULCM) susijusius mokėjimus. Naudojant skolinimo Ukrainai bendradarbiavimo mechanizmą iš imobilizuoto Rusijos valstybės turto gaunamos pajamos naudojamos Ukrainai skirtoms ES ir G7 makrofinansinės paramos paskoloms tvarkyti ir grąžinti.

2025 m. pagrindiniai ES išorės veiksmus įgyvendinantys generaliniai direktoratai (GD) ir tarnybos buvo Tarptautinės partnerystės generalinis direktoratas (INTPA GD), Plėtros ir Rytų kaimynystės generalinis direktoratas (ENEST GD), Europos civilinės saugos ir humanitarinės pagalbos operacijų generalinis direktoratas (ECHO GD), Artimųjų Rytų, Šiaurės Afrikos ir Persijos įlankos generalinis direktoratas (MENA GD) ir Užsienio politikos priemonių tarnyba (FPI).

2025 m. išlaidų kategorijos „Kaimyninės šalys ir pasaulis“ mokėjimai (išankstinis finansavimas, tarpiniai ir galutiniai mokėjimai) sudarė 17,2 milijardo eurų. Ši suma buvo išmokėta taikant kelias priemones ir įgyvendinimo metodus. Tarp jų – darbų, tiekimo ir paslaugų sutartys, dotacijos, specialiosios paskolos, paskolų garantijos ir finansinė pagalba, parama biudžetui ir kitos tikslinės paramos biudžetui formos ES nepriklausančiose šalyse.

Ką nustatėme

Operacijų tvarkingumas

Audituojama suma	Ar klaidų lygis reikšmingas?	Įvertintas labiausiai tikėtinas klaidų lygis
12,5 milijardo eurų	Taip	2,5 % (2024 m. – 4,9 %)

Iš 138 mūsų tikrintų operacijų 52 (37,7 %) buvo klaidų. Remdamiesi 43 mūsų kiekybiškai įvertintomis klaidomis, vertiname, kad klaidų lygis yra 2,5 %.

Su skolinimo Ukrainai bendradarbiavimo mechanizmu susiję mokėjimai sudarė 1,53 milijardo eurų (12 % mūsų audito populiacijos). Ši priemonė yra laikina, o susijusios operacijos (nenumatyto pelno mokėjimai Ukrainai) iš esmės skiriasi nuo likusios mūsų audito populiacijos pagal šią išlaidų kategoriją. Auditavome dvi su skolinimo Ukrainai bendradarbiavimo mechanizmu susijusias operacijas, kurių bendra vertė – 1,23 milijardo eurų.

Nustatėme įvairių rūšių klaidų, kurios turėjo įtakos kelioms operacijoms ir kartojosi kelerius audito metus. Pagrindinės klaidų rūšys buvo netiesioginių išlaidų įtraukimas kaip tiesioginių išlaidų į darbo užmokesčio apskaitą, viešųjų pirkimų taisyklių nesilaikymas, neteisingų valiutos kursų taikymas ir per didelio išankstinio finansavimo patvirtinimas.

Kaip ir ankstesniais metais, dalis mūsų nustatytų klaidų buvo susijusi su sutartimis, kurias pagal netiesioginio valdymo principą įgyvendino pagal ramsčius vertinami subjektai (tarptautinės organizacijos, tarptautinės finansų įstaigos ir valstybinės agentūros). Tokių sutarčių atveju Komisija išlaidas patvirtino remdamasi finansine ataskaita ir valdymo pareiškimu. Pastarasis yra pagal ramsčius vertinamo subjekto savideklaracija, kuria patvirtinama, kad pateikta finansinė informacija yra tinkamai pateikta, išsami, tiksli ir atitinka sutartyje nustatytas pareigas. Iš 43 mūsų kiekybiškai įvertintų klaidų su tokiomis sutartimis buvo susijusios 14 klaidų. Dėl jų įvertintas klaidų lygis padidėjo 0,6 procentinio punkto.

Šiais metais tarptautinės organizacijos mums suteikė visapusišką prieigą prie audituotų operacijų patvirtinamųjų dokumentų. Tai yra pagerėjimas, palyginti su ankstesniais metais, kai prieiga buvo apribota laikinomis elektroninėmis konsultacijomis tik peržiūros aplinkoje neperduodant dokumentų, o tai trukdė audito planavimui, atlikimui ir kokybės kontrolei. Toliau stebėsime šį klausimą ir teiksime su juo susijusią informaciją.

19 kiekybiškai įvertinamų galutinių naudos gavėjų klaidų atveju Komisija turėjo pakankamai informacijos, kad prieš patvirtindama išlaidas galėtų užkirsti tokioms klaidoms kelią arba jas aptikti ir ištaisyti. Jei Komisija būtų tinkamai pasinaudojusi visa savo turima informacija, įvertintas su šiuo skyriumi susijęs klaidų lygis būtų buvęs 1,3 procentinio punkto žemesnis.

Taip pat nustatėme 33 neatitiktis teisinėms ir finansinėms nuostatomis atvejus, tačiau jie neturi tiesioginio finansinio poveikio ES biudžetui.

Ką rekomenduojame

Komisijai rekomenduojame:

- pagerinti ekspertų atrankos procedūrą ir
- stiprinti kontrolę, kad atlygio išlaidos nebūtų pripažįstamos tiesioginėmis išlaidomis.



*Norite sužinoti daugiau? Visas 2025 m. metinės ataskaitos 9 skyrius pateiktas mūsų **interneto svetainėje** (eca.europa.eu).*



Europos viešasis administravimas

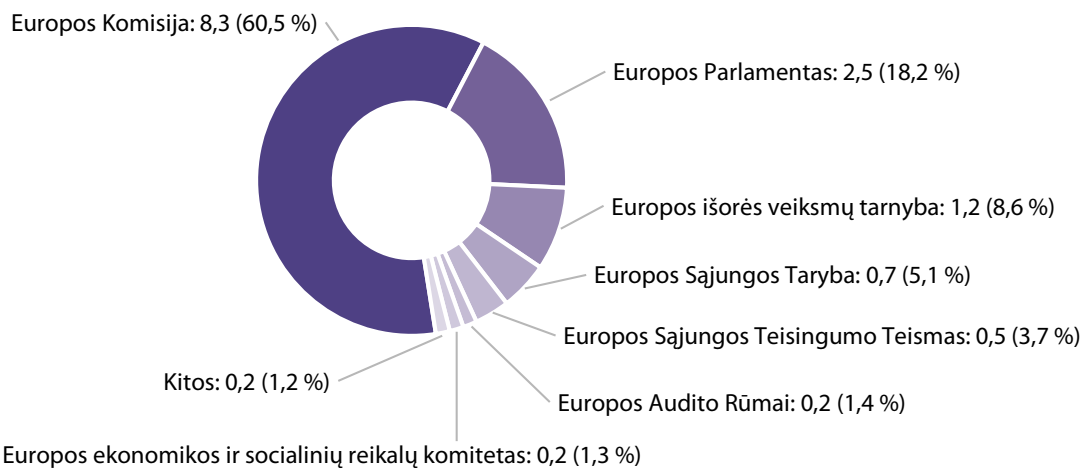
Iš viso: 13,8 milijardo eurų (7,8 % ES biudžeto išlaidų)

Ką auditavome

Šiame skyriuje pateikti mūsų nustatyti faktai, susiję su DFP 7 išlaidų kategorija „Europos viešasis administravimas“. [25 diagramoje](#) apžvelgiamos 2025 m. ES institucijų ir įstaigų išlaidos pagal šią išlaidų kategoriją.

25 diagrama. DFP 7 išlaidų kategorijos mokėjimai 2025 m.

(mlrd. EUR)



Šaltinis: Audito Rūmai, remiantis 2025 m. ES konsoliduotųjų ataskaitų duomenimis.

Administracinės išlaidos – tai išlaidos žmogiškiesiems ištekliams, įskaitant pensijas, kurios 2025 m. sudarė apie 71 % bendros sumos, ir išlaidos pastatams, įrangai, energijai, komunikacijoms ir informacinėms technologijoms. Daugelį metų mūsų atliekamo darbo rezultatai rodo, kad apskritai šios išlaidos susijusios su maža rizika.

Ką nustatėme

Audituojama suma	Ar klaidų lygis reikšmingas?
13,7 milijardo eurų	Ne, reikšmingo klaidų lygio nebuvo (kaip ir 2024 m.).

Iš 70 mūsų tikrintų operacijų 18 (26 %) buvo klaidų. Remdamiesi 9 mūsų kiekybiškai įvertintomis klaidomis, vertiname, kad klaidų lygis yra žemiau reikšmingumo ribos.

Kiekybiškai įvertinamos klaidos buvo susijusios su Europos Parlamento, Tarybos, Komisijos ir Europos išorės veiksmų tarnybos (EIVT) išlaidomis, daugiausia dėl viešųjų pirkimų trūkumų, pavyzdžiui, esminių dokumentų nebuvimo. Europos Audito Rūmų išorės auditorius pranešė apie vieną probleminių klausimų. Taip pat nustatėme kiekybiškai neįvertinamų klaidų, darančių poveikį Parlamentui, Komisijai, Teisingumo Teismui ir EIVT. Nenustatėme jokių reikšmingų probleminių klausimų, susijusių su Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu, Europos regionų komitetu, Europos ombudsmenu arba Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu.

Europos Parlamento atveju klaidos buvo susijusios, pavyzdžiui, su viešųjų pirkimų, susijusių su frakcijos atliktu mokėjimu, trūkumais. Tarybos atveju klaida buvo susijusi su neteisingai nustatytu IT paslaugų dienos įkainiu. Komisijos klaidos apėmė nepagrįstai išmokėtą persikėlimo išmoką ir su pastatais susijusių viešųjų pirkimų trūkumus, įskaitant neišsamius dokumentus ir derybų procedūrų trūkumus.

Tikrinome Komisijos Individualių išmokų administravimo ir mokėjimo biuro (PMO) vidaus kontrolės sistemas. Nustatėme trūkumų, susijusių su jautrių pareigybių nustatymu ir darbuotojų judumo tvarka, taip pat kovos su sukčiavimu sistemos trūkumų. Taip pat nustatėme patikrų, kuriomis tikrinama, ar pensininkai ir toliau atitinka reikalavimus pensijų išmokoms gauti, trūkumų, be kita ko, susijusių su tolesniais veiksmais, kai nėra asmens gyvumo faktą patvirtinančių įrašų, ir gyvumo deklaracijų tvarkymo procedūromis. Dėl šių trūkumų gali sumažėti kontrolės rezultatyvumas ir padidėti nepagrįstų išmokų rizika.

Ką rekomenduojame

Europos Komisija turėtų stiprinti patikras siekdama patikrinti, ar pensininkai atitinka reikalavimus tolesnėms pensijų išmokoms gauti.



Norite sužinoti daugiau? Visas 2025 m. metinės ataskaitos 10 skyrius pateiktas mūsų **interneto svetainėje** (eca.europa.eu).



Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė

Iš viso: 45,4 milijardo eurų

Ką auditavome

EGADP nustatyta [Reglamentu \(ES\) 2021/241](#) (toliau – EGADP reglamentas), kuris įsigaliojo 2021 m. vasario 19 d. Jis buvo iš dalies pakeistas 2023 m. vasario mėn., valstybėms narėms leidžiant į savo nacionalinius ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus įtraukti skyrių „REPowerEU“, ir 2024 m. vasario mėn., valstybėms narėms leidžiant į šiuos planus kaip numatomas išlaidas įtraukti piniginių įnašo sumą, skirtą Europos strateginių technologijų platformai sukurti. Pagal EGADP remiamos reformos ir investicijos valstybėse narėse nuo pat COVID-19 pandemijos pradžios 2020 m. vasario mėn. (skyriaus „REPowerEU“ atveju – nuo 2022 m. vasario 1 d.). Parama bus teikiama iki 2026 m. gruodžio 31 d.

Komisija EGADP įgyvendina taikydama tiesioginį valdymą, o tai reiškia, kad Komisija yra tiesiogiai atsakinga už jos įgyvendinimą. Mokėjimai pagal EGADP priklauso nuo to, ar valstybės narės patenkinamai pasiekė Tarybos įgyvendinimo sprendimų (TĮS), kuriais patvirtinami jų NEGAD planai, prieduose nustatytas tarpines ir siektinas reikšmes. Papildomai reikalaujama, kad siektinos arba tarpinės reikšmės, kurios anksčiau buvo patenkinamai pasiektos, nebūtų atšauktos ir kad nebūtų pažeistas dvigubo finansavimo principas. [EGADP reglamente](#) nustatytos tinkamumo finansuoti sąlygos apima tinkamumo finansuoti laikotarpio ir reikšmingos žalos nedarymo principo laikymąsi bei užtikrinimą, kad šiuo finansavimu nebūtų pakeistos pasikartojančios nacionalinės biudžeto išlaidos (išskyrus tinkamai pagrįstus atvejus). Valstybės narės turi užtikrinti, kad lėšos būtų naudojamos laikantis taikytinos ES ir nacionalinės teisės, visų pirma sukčiavimo, korupcijos ir interesų konfliktų prevencijos, nustatymo ir ištaisymo srityje.

Iki 2025 m. pabaigos Komisija atliko 102 dotacijų mokėjimus (vieną – 2021 m., 13 – 2022 m., 23 – 2023 m., 28 – 2024 m. ir 37 – 2025 m.), kurie iš viso siekė 223,9 milijardo eurų. Tai reiškia, kad 38 % visų turimų (dotacijų) lėšų vis dar galima išmokėti paskutiniais EGADP metais.

2025 m. EGADP dotacijų išlaidos iš viso sudarė 45,4 milijardo eurų, o mūsų auditas apėmė visus 37 dotacijų mokėjimus, kurių bendra suma sudarė 40,1 milijardo eurų, ir 5,3 milijardo eurų patvirtintą išankstinį finansavimą. Mūsų auditas neapima galutinių gavėjų patirtų išlaidų tvarkingo ir EGADP paskolų komponento.

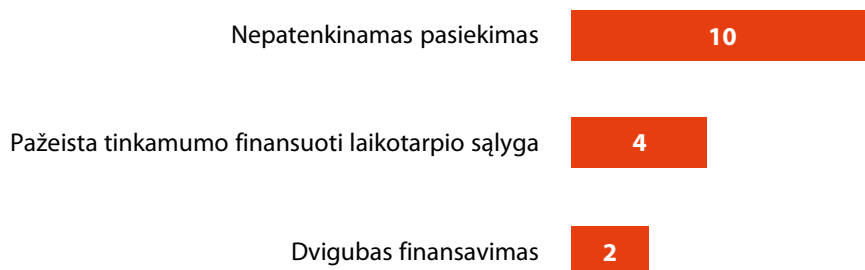
Ką nustatėme

Audituojama suma	Ar klaidų lygis reikšmingas?
45,4 milijardo eurų	2025 m.: bendras mūsų nustatytų faktų poveikis yra reikšmingas, bet nepaplitęs.

Nustatėme, kad 16 iš 420 tikrintų tarpinių ir siektinų reikšmių buvo paveiktos finansinį poveikį turinčių nustatytų faktų. Tai buvo susiję su devyniais iš 37 EGADP mokėjimų (ir susijusiu patvirtintu išankstiniu finansavimu) devyniose valstybėse narėse. Darome išvadą, kad minimalus šių nustatytų faktų finansinis poveikis viršija mūsų nustatytą reikšmingumo ribą.

Atsižvelgdami į EGADP išlaidų modelio pobūdį ir į tai, kad taikant Komisijos mokėjimų sustabdymo metodiką reikia priimti daug sprendimų, kurie gali būti aiškinami skirtingai, nepateikiame klaidų lygio, palyginamo su kitų ES išlaidų sričių klaidų lygiu. [26 diagramoje](#) pateiktos finansinį poveikį turinčių nustatytų faktų rūšys.

26 diagrama. Finansinį poveikį turinčių nustatytų faktų rūšys



Šaltinis: Audito Rūmai.

Nepatenkinamai pasiektos tarpinės ir siektinos reikšmės

Atlikę patikras septyniose valstybėse narėse nustatėme 10 tarpinių ir siektinų reikšmių, kurios nebuvo patenkinamai pasiektos. Nustatėme, kad ne visi tarpinės ar siektinos reikšmės elementai buvo pasiekti ir kad tų trūkstamų elementų nebuvo galima laikyti minimaliu priimtiniu nuokrypiu. Vis dėlto Komisija atliko susijusius mokėjimus.

Priemonės, pradėtos įgyvendinti prieš tinkamumo finansuoti laikotarpį

EGADP reglamente nustatyta, kad tik priemonės, kurios pradėtos įgyvendinti nuo 2020 m. vasario 1 d., gali būti finansuojamos pagal EGADP, tačiau nepateikiama papildomų kriterijų, pagal kuriuos nustatoma priemonės įgyvendinimo pradžia. Kaip ir anksčiau, manome, kad priemonės įgyvendinimo pradžia turėtų būti laikoma pirmojo (teisinio) įsipareigojimo (pavyzdžiui, sutarties, pirkimo užsakymo ar finansavimo sprendimo) data, nes tai yra pirmosios su priemone susijusios veiklos pradžia. Tokia sutartimi arba finansavimo sprendimu nustatoma pareiga, kuria skatinama ekonominė ir gamybinė veikla rangovų ir subrangovų lygmenimis ir už kurios įgyvendinimo rezultatus atliekami mokėjimai.

Nustatėme, kad projektai, susiję su keturiomis siektinomis reikšmėmis, kuriomis grindžiami du mokėjimai, buvo pradėti iki 2020 m. vasario mėn. Todėl šie keturi projektai neturėjo būti finansuojami pagal EGADP.

Dvigubas finansavimas

EGADP atveju dvigubas finansavimas atsiranda, kai tos pačios atitinkamos su tarpine ar siektina reikšme susijusios išlaidos finansuojamos du kartus ir (arba) kai yra deklaruojami – taigi ir du kartus finansuojami – tie patys išdirbiai ir (arba) rezultatai. Taigi, to paties išdirbio ar rezultato du kartus iš ES biudžeto finansuoti negalima, net jei viena iš atitinkamų finansavimo priemonių nėra pagrįsta išlaidomis. Nustatėme du dvigubo finansavimo atvejus, kurie neturėjo būti finansuojami pagal EGADP.

Komisijos preliminarus vertinimo trūkumai

12 iš 16 finansinį poveikį turinčių nustatytų faktų atveju nustatėme Komisijos vertinimo trūkumų. Be to, nustatėme dar 28 atvejus, kai Komisijos vertinimo trūkumai neturėjo poveikio patenkinamam tarpinės ar siektinos reikšmės pasiekimui. Šiais atvejais Komisija neatliko pakankamų patikrų, kad įvertintų su mokėjimo prašymais pateiktų duomenų patikimumą, todėl valstybių narių paprašė pateikti papildomos informacijos.

Nors neįgyvendintų svarbių Komisijos rekomendacijų, pateiktų atlikus auditus, skaičius sumažėjo, daugumą jų įgyvendinti vėluojama

Komisija atlieka *ex post* auditus, kad nustatytų ir ištaisytų klaidas, susijusias su operacijomis po to, kai jos buvo patvirtintos. Nuo 2021 m. Komisija paskelbė 37 galutines audito ataskaitas su 852 rekomendacijomis 21 valstybei narei. 2026 m. gegužės 11 d. duomenimis, Komisijos vertinimu, 89 % rekomendacijų buvo įgyvendinta, o likę 11 % rekomendacijų – dar neįgyvendinta.

Komisija savo nustatytus faktus skirsto į kritinius, labai svarbius, svarbius ir pageidautinus atsižvelgti. Dėl kritinių arba labai svarbių nustatytų faktų gali būti nustatomos kontrolės tarpinės reikšmės arba Komisijos metinėje veiklos ataskaitoje gali būti padaroma išlyga, jei valstybės narės jų dar nepriėmė, juos atmetė arba jų neįgyvendino. Šie kritiniai arba labai svarbūs nustatyti faktai taip pat gali reikšti rimtą finansavimo susitarimo įsipareigojimų pažeidimą. Dar neįgyvendintų rekomendacijų, susijusių su kritiniais arba labai svarbiais nustatytais faktais, skaičius sumažėjo nuo 136 rekomendacijų 2025 m. iki 25 rekomendacijų 2026 m. Nepaisant tokio pagerėjimo, paskutiniaisiais EGADP įgyvendinimo metais 64 % šių rekomendacijų (2025 m. gruodžio mėn. duomenimis) įgyvendinimo terminas jau buvo pasibaigęs. Į imtį įtraukėme aštuonias įgyvendintomis laikomas kritines ir labai svarbias rekomendacijas, kad patikrintume, ar jos buvo įgyvendintos, ir nustatėme, kad Komisija dvi rekomendacijas laikė įgyvendintomis neturėdama tinkamų įrodymų.

Valstybių narių kontrolės sistemos vis dar nepakankamai veiksmingos

Jei atlikdama auditus Komisija nustato valstybės narės kontrolės sistemos trūkumų, ji, peržiūrėdama tos šalies NEGAD planą, gali pridėti kontrolės tarpinių reikšmių. Įtraukus kontrolės tarpines reikšmes, visi būsimi EGADP mokėjimai stabdomi iki tol, kol valstybė narė jas patenkinamai pasiekia. 2025 m. (priešpaskutiniaisiais EGADP įgyvendinimo metais) valstybės narės vis dar įgyvendino kontrolės tarpines reikšmes, siekdamos užtikrinti, kad jų kontrolės sistemos būtų parengtos įgyvendinti EGADP. Apskritai darome išvadą, kad visos aštuonios kontrolės tarpinės reikšmės, susijusios su 2025 m. EGADP dotacijų mokėjimais, buvo patenkinamai pasiektos. Nustatėme, kad iš šių aštuonių kontrolės tarpinių reikšmių penkios buvo įtrauktos į antruosius mokėjimo prašymus, o likusios trys buvo susijusios su pirmuoju mokėjimo prašymu.

Remdamiesi Komisijos audito ataskaitų peržiūra ir atitinkamų rekomendacijų įgyvendinimu, nustatėme, kad nebuvo patikinimo, jog viena valstybė narė bent iki 2025 m. sausio mėn. savo NEGAD planą įgyvendino taikydama tinkamas apsaugos nuo dvigubo finansavimo priemones, ir kad nėra patikinimo, jog dvi kitos valstybės narės bent iki mūsų patikrų pradžios savo NEGAD planus įgyvendino taikydamos tinkamas apsaugos nuo interesų konfliktų priemones.

Nors viešųjų pirkimų ir valstybės pagalbos taisyklių laikymasis nėra EGADP lėšų mokėjimo valstybėms narėms sąlyga, siekdamos apsaugoti ES finansinius interesus, valstybės narės turi užtikrinti, kad EGADP projektai būtų vykdomi jų laikantis. Kalbant apie viešųjų pirkimų taisyklių pažeidimus, nustatėme du atvejus, kai perkančioji organizacija nepagrindė savo sprendimo neskaidyti sutarčių į dalis, vieną atvejį, kai perkančioji organizacija neteisėtai pasirinko supaprastintą procedūrą ir neužtikrino tinkamo skelbimo apie pirkimą paskelbimo, ir vieną atvejį, kai perkančioji organizacija neteisėtai taikė derybų procedūrą be išankstinio skelbimo apie pirkimą. Kalbant apie pažeidimus, susijusius su valstybės pagalbos taisyklėmis, nustatėme vieną dirbtinio projektų padalijimo siekiant išvengti pranešimo ribų atvejį, du neteisingo tinkamų finansuoti išlaidų apskaičiavimo atvejus, keturis pašalinimo sąlygų nesilaikymo atvejus, vieną pavėluoto skaidrumo informacijos paskelbimo atvejį ir du atitikties *de minimis* riboms vertinimo trūkumų atvejus.

Kalbant apie mokėjimo prašymų trūkumus, keturiose valstybėse narėse nustatėme mokėjimo prašymų netikslumų. Dviejose iš jų nustatėme, kad valstybės narės, pateikdamos mokėjimo prašymą, žinojo, jog nepakanka įrodymų, patvirtinančių, kad kai kurios tarpinės ir siektinos reikšmės patenkinamai pasiektos, tačiau nė viena iš jų į savo valdymo pareiškimą neįtraukė išlygos, kurioje būtų nurodyta, kad mokėjimo prašymo pateikimo metu tarpinė ir (arba) siektina reikšmė buvo pasiekta tik iš dalies.

TJS pakeitimų analizė

Valstybės narės gali prašyti iš dalies pakeisti savo NEGAD planą, jei dėl objektyvių aplinkybių nebegali pasiekti vienos ar daugiau tarpinių ir (arba) siektinų reikšmių. Jei Komisija pakeitimus įvertina teigiamai, ji siūlo iš dalies pakeistą TJS, kuris patvirtinamas Tarybos. Iki 2025 m. gruodžio mėn. pabaigos Taryba priėmė 99 pakeitimus. Peržiūrėjome 32 pakeitimus, susijusius su 20 tarpinių ir siektinų reikšmių, kuriuos aštuonios valstybės narės įtraukė į 18 TJS pakeitimų.

13 analizuotų tarpinių ir siektinų reikšmių atveju nustatėme, kad TJS reikalavimai buvo iš dalies pakeisti po to, kai valstybės narės pateikė Komisijai atitinkamą mokėjimo prašymą.

Nustatėme, kad 17 pakeitimų objektyvios aplinkybės buvo pakankamai aprašytos, tačiau nebuvo pateikta pakankamai įrodymų. Kitais 12 atvejų nustatėme, kad valstybės narės nepakankamai paaiškino objektyvias aplinkybes ir nepateikė pakankamai įrodymų.

Nustatėme penkis TJS pakeitimus, kuriais visiškai arba iš dalies panaikinta su įgyvendinimo etapu susijusi priemonės dalis. Šie atvejai rodo, kad tam tikrais TJS pakeitimais buvo ne tik koreguojami terminai ar techninės specifikacijos, bet ir visiškai arba iš dalies panaikinti išdirbiai, kurie iš pradžių buvo pagrindiniai priemonių užbaigimo elementai. Nulinių išlaidų reformų pakeitimais nekeičiamos bendros numatomos išlaidos ir nedaromas poveikis susijusioms mokėjimų sumoms, jei tenkinami planų vertinimo kriterijai, o tai gali susilpninti paskatas išlaikyti pradinę reformos apimtį ir užmojus.

Su priemonių struktūra, tarpinėmis ir siektinomis reikšmėmis susiję trūkumai

Tarpinėmis ir siektinomis reikšmėmis turėtų būti matuojama valstybių narių pažanga įgyvendinant jų NEGAD planuose numatytas investicijas ir reformas – taigi EGADP tikslų įgyvendinimas. Nustatėme septynis reformų ar investicijų atvejus, kai į tarpines ar siektinas reikšmes buvo įtraukti ne visi elementai arba kai tarp tarpinių arba siektinų reikšmių nebuvo reformos užbaigimo elemento. Taip pat nustatėme kontrolės tarpinę reikšmę, turinčią kritinį koncepcijos trūkumą, ir šešis neaiškiai apibrėžtų tarpinių ar siektinų reikšmių atvejus. Pažymime, kad dėl tokių tarpinių ir siektinų reikšmių didėja rizika, kad jų patenkinamo pasiekimo vertinimas bus diskrecinis.

Ką rekomenduojame

Kadangi EGADP įgyvendinimas baigsis 2026 m. gruodžio mėn., papildomų rekomendacijų neteiksime. Tačiau savo nuomonę dėl su išlaidomis nesusijusio finansavimo naudojimo ir su tokiomis priemonėmis susijusios rizikos išreiškėme keliose nuomonėse dėl Komisijos pasiūlymų dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų dėl 2028–2034 m. DFP.



*Norite sužinoti daugiau? Visas 2025 m. metinės ataskaitos 11 skyrius pateiktas mūsų **interneto svetainėje** (eca.europa.eu).*



Atsižvelgimas į mūsų 2022 m. specialiosiose ataskaitose pateiktas rekomendacijas

Ką peržiūrėjome

Kasmet peržiūrime, koku mastu mūsų audituojami subjektai ėmėsi veiksmų, atsižvelgdami į mūsų rekomendacijas, praėjus trejiems metams nuo jų pateikimo. Ši atsižvelgimo į mūsų rekomendacijas peržiūra yra svarbus audito ciklo etapas. Šiuo etapu gaunama grįžtamoji informacija apie tai, ar audituojami subjektai ėmėsi mūsų rekomenduotų veiksmų ir ar buvo išspręstos mūsų nustatytos problemos. Jis taip pat svarbus numatant ir planuojant mūsų audito darbą ateityje ir vykdant rizikos stebėseną.

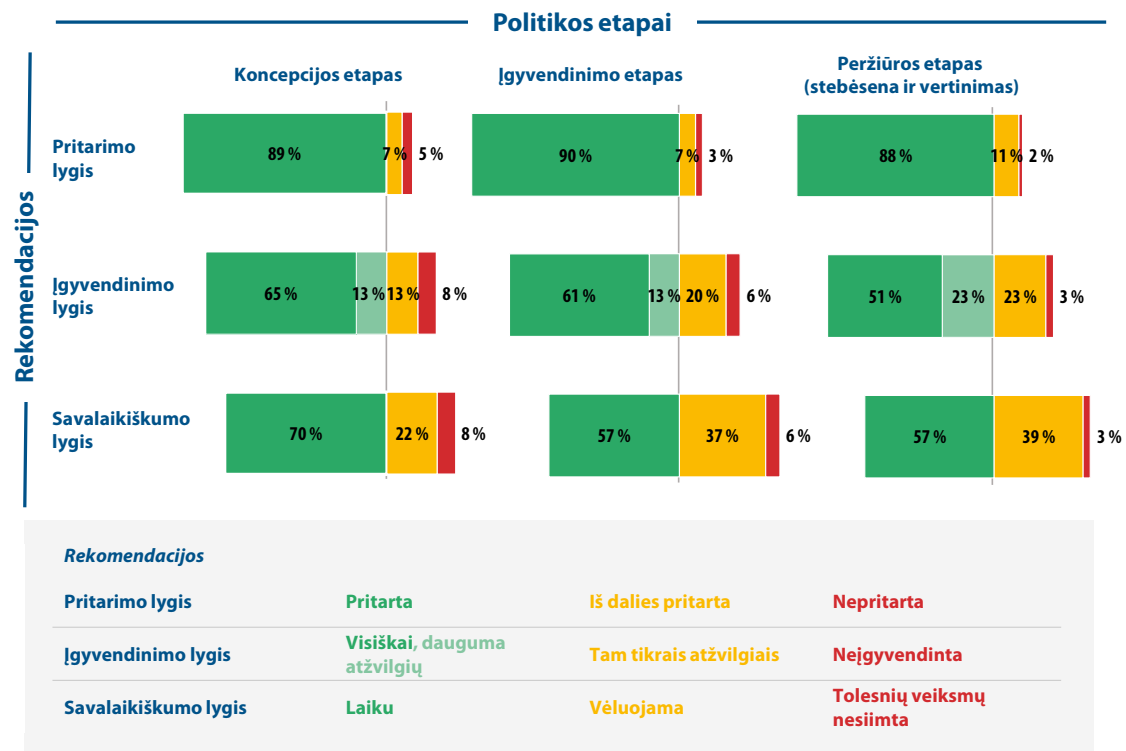
Šiais metais analizavome visų 28 specialiųjų ataskaitų, kurias paskelbėme 2022 m., rekomendacijas. Iš viso tikrinome, kaip buvo atsižvelgta į 226 rekomendacijas, iš kurių 194 (86 %) buvo skirtos Europos Komisijai. Likusios 32 (14 %) buvo skirtos Europos Parlamentui, Europos Sąjungos Tarybai, Europos Sąjungos Teisingumo Teismui, Europos ligų prevencijos ir kontrolės centrui, Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijai, Europos Sąjungos kibernetinio saugumo agentūrai ir Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tarnybai.

Ką nustatėme

Atlikę peržiūrą, kaip buvo atsižvelgta į mūsų 2022 m. specialiosiose ataskaitose pateiktas rekomendacijas, padarėme šias išvadas:

- visiškai arba dauguma atžvilgių įgyvendintų rekomendacijų dalis iš esmės nesikeitė (74 %, palyginti su 76 % praėjusiais metais);
- laiku įgyvendintų rekomendacijų dalis padidėjo nuo 56 % praėjusiais metais iki 60 % šiais metais;
- mūsų analizė, skirta patikrinti, ar tarp trijų politikos ciklo etapų (konceptijos, įgyvendinimo ir peržiūros) yra skirtumų, parodė, kad aukščiausias įgyvendinimo (78 %) ir savalaikiškumo (70 %) lygis buvo nustatytas su politikos ar programų koncepcijos etapu susijusių rekomendacijų atžvilgiu (žr. [27 diagramą](#)).

27 diagrama. Pritarimo, įgyvendinimo ir savalaikiškumo lygis pagal politikos ciklo etapus



Pastaba: dėl didesnio aiškumo skaičiai pateikiami be trupmeninių skaitmenų, todėl dėl apvalinimo gali susidaryti skirtumų.

Šaltinis: Audito Rūmai.



Norite sužinoti daugiau? Visas 2025 m. metinės ataskaitos 12 skyrius pateiktas mūsų **interneto svetainėje** (eca.europa.eu).



Europos plėtros fondai

Iš viso: 893 milijonai eurų

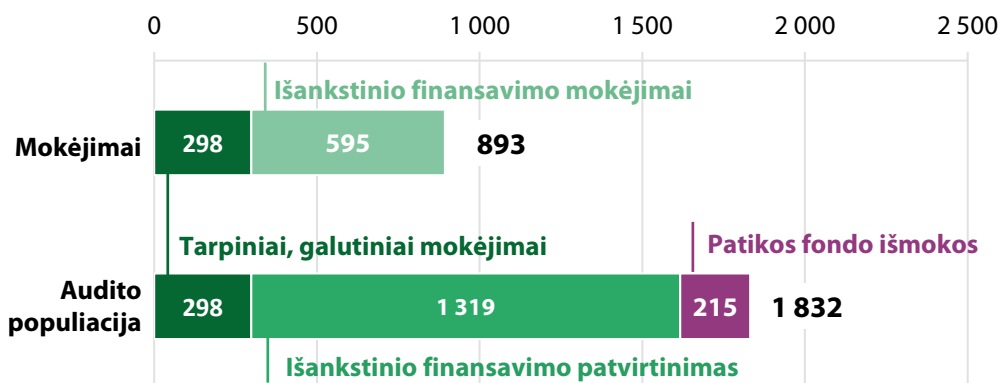
Ką auditavome

Europos plėtros fondų veikla pradėta vykdyti 1959 m. Šie fondai buvo pagrindinė priemonė, pagal kurią ES iki 2020 m. pabaigos finansavo vystomąjį bendradarbiavimą su Afrikos, Karibų ir Ramiojo vandenyno valstybėmis bei užjūrio šalimis ir teritorijomis. Pagrindinis Europos plėtros fondų tikslas – sumažinti ir galiausiai panaikinti skurdą, vadovaujantis pagrindiniu vystomojo bendradarbiavimo tikslu, nustatytu Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 208 straipsnyje.

[28 diagramoje](#) pateikta 2025 m. mokėjimų apžvalga.

28 diagrama. Europos plėtros fondai: 2025 m. finansinė apžvalga

(mln. EUR)



Šaltinis: Audito Rūmai, remiantis 2025 m. 9-ojo, 10-ojo ir 11-ojo Europos plėtros fondų metinėmis ataskaitomis.

2021–2027 m. DFP vystomasis bendradarbiavimas su Afrikos, Karibų ir Ramiojo vandenyno valstybėmis įtrauktas į Kaimynystės, vystomojo ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonę „Globali Europa“, kuri yra ES bendrojo biudžeto dalis, o bendradarbiavimas su užjūrio šalimis ir teritorijomis įtrauktas į Sprendimą dėl užjūrio asociacijos, įskaitant Grenlandiją. Tačiau 9-asis, 10-asis ir 11-asis Europos plėtros fondai nėra įtraukti į ES bendrąjį biudžetą. Iki jų užbaigimo jie toliau įgyvendinami atskirai ir dėl jų teikiama atskiros ataskaitos.

Šioje ataskaitoje aptariamos išlaidos yra susijusios su parama, teikiama 76 valstybėse, taikant daugybę įvairių metodų, pavyzdžiui, darbų, prekių ir paslaugų pirkimo sutartis, dotacijas, paramą biudžetui, programų sąmatas ir įgaliojimo susitarimus, sudarytus su pagal ramsčius vertinamais subjektais (pavyzdžiui, tarptautinėmis organizacijomis ir valstybinėmis agentūromis).

Beveik visas EPF valdymas tenka Komisijos Tarptautinės partnerystės generaliniam direktoratui (INTPA GD). Nedidelę dalį (1 %) 2025 m. EPF mokėjimų valdė Artimųjų Rytų, Šiaurės Afrikos ir Persijos įlankos reikalų generalinis direktoratas (MENA GD).

Ką nustatėme

Audito Rūmų patikinimo pareiškimas, teikiamas Europos Parlamentui ir Tarybai

Nustatėme, kad finansinės ataskaitose nebuvo reikšmingų iškraipymų.

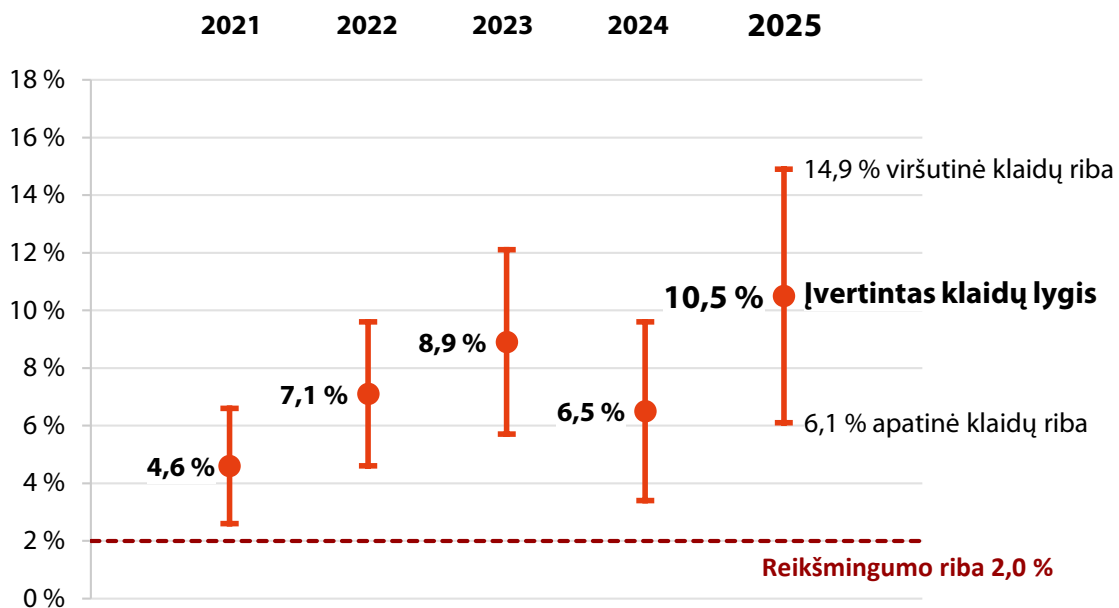
Pajamų operacijose nebuvo reikšmingo klaidų lygio.

Europos plėtros fondų mokėjimų operacijos yra reikšmingai paveiktos klaidų. Remdamiesi savo atliktais operacijų testais, vertiname, kad klaidų lygis yra 10,5 %.

Patikinimo pareiškimą patvirtinanti informacija

Iš 85 mūsų tikrintų operacijų 47 (55,3 %) buvo klaidų. Remdamiesi 39 mūsų kiekybiškai įvertintomis klaidomis, vertiname, kad klaidų lygis yra 10,5 % (žr. [29 diagramą](#)).

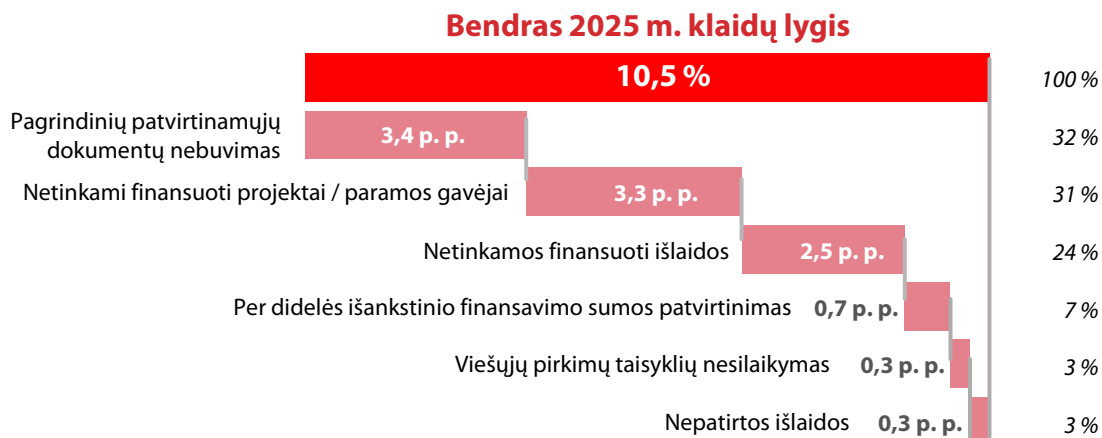
29 diagrama. Operacijų testavimo rezultatai



Šaltinis: Audito Rūmai.

[30 diagramoje](#) pateiktas mūsų įvertinto 2025 m. klaidų lygio pasiskirstymas pagal klaidų rūšis.

30 diagrama. Įvertinto klaidų lygio pasiskirstymas pagal klaidų rūšis



p. p. – procentiniai punktai

Šaltinis: Audito Rūmai.

15 kiekybiškai įvertinamų klaidų atveju Komisija turėjo pakankamai informacijos, kad prieš patvirtindama išlaidas galėtų užkirsti tokioms klaidoms kelią arba jas aptikti ir ištaisyti. Jei Komisija būtų tinkamai pasinaudojusi visa savo turima informacija, įvertintas klaidų lygis būtų buvęs 6,1 procentinio punkto žemesnis.

INTPA GD 2025 m. metinės veiklos ataskaitos peržiūra

INTPA GD 2025 m. metinės veiklos ataskaitoje pateiktame generalinio direktoriaus patikinimo pareiškime nepateikta jokių išlygų. Išlygų nebuvo nuo 2019 m.

INTPA GD vertinimu, visa su rizika atliekant mokėjimą susijusi suma yra 69,2 milijono eurų (1,12 % 2025 m. išlaidų), o visa su rizika užbaigiant programas susijusi suma yra 60,2 milijono eurų (0,97 % 2025 m. išlaidų). INTPA GD, remdamasis istorinių duomenų vidurkiu, apskaičiavo, kad 9,0 milijono eurų (13,0 %) su rizika mokėjimo metu susijusi suma bus ištaisyta jam vykdant patikras vėlesniais metais (ši suma vadinama taisomąja geba). Komisija pranešė, kad 2025 m. faktiškai susigrąžinta 15,7 milijono eurų suma. Patikrinę 78,3 % šios sumos (12,3 milijono eurų), nustatėme, kad 0,4 milijono eurų neturėjo būti nurodyta kaip įgyvendinta taisomoji geba.

2025 m. likutinio klaidų lygio tyrimas

2025 m. INTPA GD pavedė išorės rangovui atlikti 14-ąjį likutinio klaidų lygio tyrimą. Tyrimo tikslas – įvertinti klaidų, kurios nebuvo aptiktos vykdant visas Tarptautinės partnerystės generalinio direktorato valdymo patikras visoje jo atsakomybės srityje, skaičių, kad būtų galima padaryti išvadą dėl tų patikrų rezultatyvumo.

2025 m. Komisija pirmą kartą taikė naują likutinio klaidų lygio metodiką. Naujoje metodikoje nustatyti pakeitimai, kuriais, be kita ko, paaiškinama, kaip tvarkomi didelės vertės vienetai, o galimybė visiškai pasikliauti valdymo patikrų ir kitų auditorių darbo rezultatais apribojama iki 10 % testuotų operacijų. Tačiau kai kurie trūkumai išlieka, pavyzdžiui, likutinio klaidų lygio tyrime daugiausia dėmesio skiriama tik įvykdytoms sutartims, nors dauguma INTPA GD mokėjimų (ir Audito Rūmų audituotų operacijų) yra susiję su vykdomomis sutartimis.

Projektų rezultatų vertinimas mūsų audito vizitų metu

Audito vizitų metu taip pat vertinome, ar pasiekti projektų, kurie buvo užbaigti arba beveik užbaigti, rezultatai. Mūsų vertinimas apėmė *išdirbių* ir rezultatų rodiklių, taip pat projektų rezultatų peržiūrą.

Mūsų patikrų rezultatai skyrėsi. Kai kuriais atvejais finansavimas buvo naudojamas rezultatyviai ir padėjo siekti projektų tikslų. Tačiau, kaip ir ankstesniais metais, taip pat nustatėme atvejų, kai ES projektais nepavyko pasiekti numatomų rezultatų. Visų pirma nustatėme įgyvendinimo vėlavimų, planavimo ir koncepcijos bei darbų kokybės trūkumų, įskaitant ankstyvo pablogėjimo požymius. Šie klausimai kelia susirūpinimą dėl ES paramos rezultatyvumo ir tvarumo, taip pat dėl projektų priežiūros kokybės.



Tačiau, kaip ir ankstesniais metais, taip pat nustatėme atvejų, kai ES projektais nepavyko pasiekti numatomų rezultatų. Visų pirma nustatėme įgyvendinimo vėlavimų, planavimo ir koncepcijos bei darbų kokybės trūkumų, įskaitant ankstyvo pablogėjimo požymius. Šie klausimai kelia susirūpinimą dėl ES paramos rezultatyvumo ir tvarumo, taip pat dėl projektų priežiūros kokybės.

Ką rekomenduojame

Komisijai rekomenduojame:

- užbaigti vykdyti 9-ojo EPF veiklos užbaigimo procesą;
- užtikrinti sutartinių išlaidų tikrinimo ataskaitų kokybę ir
- stiprinti pagal ramsčius vertinamiems subjektams taikomus finansinės atskaitomybės reikalavimus.



Norite sužinoti daugiau? Visą mūsų ataskaitos dėl 2025 m. iš 9-ojo, 10-ojo ir 11-ojo Europos plėtros fondų finansuojamos veiklos tekstą galima rasti mūsų interneto svetainėje (eca.europa.eu).

Bendroji informacija

Europos Audito Rūmai ir jų darbas

Audito Rūmai yra nepriklausomas ES išorės auditorius. Mūsų būstinė yra Liuksemburge ir pas mus dirba apie 900 darbuotojų iš visų ES valstybių narių. Mūsų misija – padėti gerinti ES administravimą ir finansų valdymą bei skatinti atskaitomybę ir skaidrumą, taip pat atlikti nepriklausomo ES piliečių finansinių interesų sergėtojo vaidmenį. Mūsų audito ataskaitos ir nuomonės yra labai svarbi ES atskaitomybės grandinės sudėtinė dalis. Jos naudojamos reikalaujant atskaitomybės iš tų, kurie yra atsakingi už ES politikos ir programų įgyvendinimą: Komisijos, kitų ES institucijų ir įstaigų ir valstybių narių administracijų. Įspėjame apie riziką, teikiame patikinimą, nurodome trūkumus ir gerosios praktikos pavyzdžius, taip pat teikiame rekomendacijas ES politikos formuotojams ir teisės aktų leidėjams, kaip pagerinti ES politikos ir programų valdymą. Savo darbu užtikriname, kad ES piliečiai žinotų, kaip panaudojami jų pinigai.

Mūsų darbo rezultatai

Mes rengiame:

- o metines ataskaitas, kuriose daugiausia pateikiami finansinio ir atitikties audito, susijusio su ES biudžetu ir Europos plėtros fondais, rezultatai, taip pat biudžeto valdymo ir veiklos rezultatų aspektai;
- o specialiąsias ataskaitas, kuriose pateikiami atrinktų auditų, susijusių su konkrečiomis išlaidų ar politikos sritimis arba biudžeto ar valdymo klausimais, rezultatai;
- o specialiąsias metines ataskaitas dėl ES agentūrų, decentralizuotų įstaigų ir bendrųjų įmonių;
- o nuomones dėl naujų ar atnaujinamų teisės aktų, turinčių reikšmingą poveikį finansų valdymui (rengiamas kitos institucijos prašymu arba mūsų pačių iniciatyva);
- o apžvalgas, kuriose pateikiamas politikos sričių, sistemų, priemonių arba konkretesnių temų aprašymas arba informacija apie jas.



Tony MURPHY
Airija



Nikolaos MILIONIS
Graikija



Iliana IVANOVA
Bulgarija



Bettina JAKOBSEN
Danija



Jan GREGOR
Čekija



Mihails KOZLOVS
Latvija



Ildikó GÁLL-PELCZ
Vengrija



Annemie TURTELBOOM
Belgija



Ivana MALETIĆ
Kroatija



Joëlle ELVINGER
Liuksemburgas



Helga BERGER
Austrija



Marek OPIOŁA
Lenkija



Jorg Kristijan PETROVIČ
Slovėnija



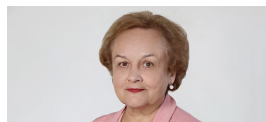
Stef BLOK
Nyderlandai



George-Marius HYZLER
Malta



Lefteris CHRISTOFOROU
Kipras



Laima Liucija ANDRIKIENĖ
Lietuva



Keit PENTUS-ROSIMANNUS
Estija



Katarína KASZASOVÁ
Slovakija



João LEÃO
Portugalija



Alejandro BLANCO FERNÁNDEZ
Ispanija



Carlo Alberto MANFREDI SELVAGGI
Italija



Petri SARVAMAA
Suomija



Hans LINDBLAD
Švedija



Lucian ROMAȘCANU
Rumunija



Pierre MOSCOVICI
Prancūzija



Daniel CASPARY
Vokietija

Pastaba: 2026 m. liepos mėn. duomenys.

Trumpa mūsų patikinimo pareiškimui taikomo audito metodo apžvalga

Mūsų patikinimo pareiškime teikiamos nuomonės yra pagrįstos objektyviais įrodymais, gautais atliekant tarptautinius audito standartus atitinkančius audito testus.

Kaip nurodyta mūsų 2026–2030 m. strategijoje, būsime iniciatyvūs ir atidžiai seksime 2028 m. ir vėlesnio laikotarpio DFP pokyčius, kad galėtume parengti ir pritaikyti savo patikinimo audito metodą, siekdami laiku teikti aktualias ataskaitas ir audito nuomones, remdamiesi savo įgaliojimais pagal Sutartį ir visapusiškai laikydamiesi tarptautinių viešojo sektoriaus audito standartų.

Ataskaitų patikimumas

Ar ES metinėse ataskaitose pateikta išsami ir tiksli informacija?

Komisijos generaliniai direktoratai, remdamiesi iš daugybės įvairių šaltinių (įskaitant valstybes nares) gauta informacija, kasmet sukuria šimtus tūkstančių apskaitos įrašų. Tikriname, ar apskaitos procesai vyksta tinkamai ir ar juos taikant gauti apskaitos duomenys yra išsamūs, teisingai užregistruoti ir tinkamai pateikti ES finansinėse ataskaitose.

- Vertiname apskaitos sistemą, siekdami įsitikinti, kad ji sudaro tvirtą pagrindą patikimiems duomenims parengti.
- Vertiname pagrindines apskaitos procedūras, siekdami įsitikinti, kad jos taikomos teisingai.
- Atliekame apskaitos duomenų analitines patikras, siekdami įsitikinti, kad pateikti duomenys yra nuoseklūs ir pagrįsti.
- Tiesiogiai tikriname apskaitos įrašų imtį, siekdami įsitikinti, kad atspindimos operacijos egzistuoja ir yra teisingai užregistruotos.
- Tikriname finansines ataskaitas, siekdami įsitikinti, kad jose teisingai atspindėta finansinė būklė.

Operacijų tvarkingumas

Ar ES ataskaitose atspindimos pajamų operacijos ir mokėjimų operacijos, kuriomis pripažįstamos išlaidos, atitinka taisykles?

Iš ES biudžeto naudos gavėjams Europos Sąjungoje ir visame pasaulyje atliekami milijonai mokėjimų. Didžiąją šių išlaidų dalį administruoja valstybės narės. Kad gautume reikiamus įrodymus, vertiname sistemas, pagal kurias administruojamos ir tikrinamos pajamos ir išlaidos (t. y. galutiniai mokėjimai ir avansų tvirtinimas), ir tikriname operacijų imtį.

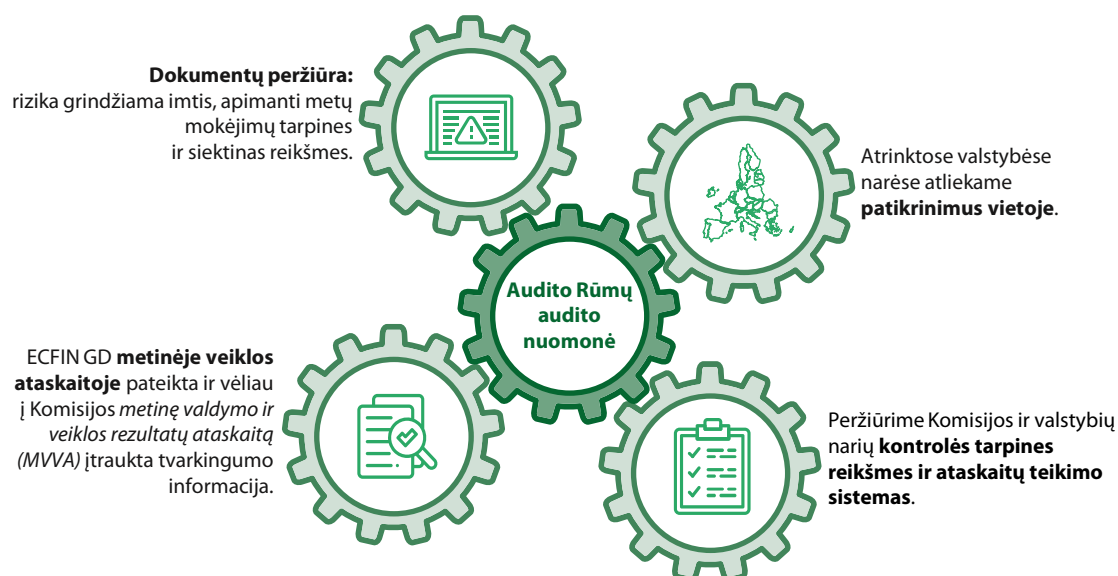
Kai tenkinamos atitinkamuose tarptautiniuose audito standartuose nustatytos sąlygos, peržiūrimė ir pakartotinai atliekame patikras ir kontrolę, kurias vykdė už ES biudžeto įgyvendinimą atsakingi subjektai. Taigi visapusiškai atsižvelgiame į visas taisomąsias priemones, kurių buvo imtasi remiantis šiomis patikromis.

- Vertiname pajamoms ir išlaidoms skirtas sistemas, siekdami nustatyti, ar jomis rezultatyviai užtikrinamas operacijų tvarkingumas.
- Sudarome operacijų statistines imtis ir taip suteikiame detaliojo testavimo pagrindą mūsų auditoriams. Išsamiai tikriname į imtį įtrauktas operacijas, taip pat galutinių gavėjų (pavyzdžiui, ūkininkų, mokslinių tyrimų institutų, viešųjų pirkimų būdu įsigytus darbus atliekančių ar paslaugas teikiančių įmonių) patalpose, siekdami gauti įrodymų, kad atspindimas įvykis yra tikras, tinkamai užregistruotas ir atitinka taisykles, pagal kurias atliekami mokėjimai.
- Analizuojame klaidas ir jas klasifikuojame kaip kiekybiškai įvertinamas arba kiekybiškai neįvertinamas. Operacijos yra paveiktos kiekybiškai įvertinamų klaidų, jei, remiantis taisyklėmis, neturėjo būti leidžiama atlikti mokėjimo. Ekstrapoliuojame kiekybiškai įvertinamas klaidas, kad nustatytume kiekvienos srities, dėl kurios teikiame specialųjį vertinimą, įvertintą klaidų lygį. Tuomet įvertintą klaidų lygį lyginame su 2 % reikšmingumo riba ir vertiname, ar klaidos yra paplitusios.
- Savo nuomonėse atsižvelgiame į šiuos vertinimus ir į kitą svarbią informaciją, pavyzdžiui, metines veiklos ataskaitas ir kitų išorės auditorių ataskaitas.
- Siekdami įsitikinti, kad visi mūsų nustatyti faktai yra teisingi, juos aptariame su valstybių narių institucijomis ir Komisija.

Koks yra mūsų audito metodas ir metodika, taikomi rengiant patikinimo pareiškimą dėl EGADP lėšų tvarkingumo?

- Teikiame atskirą nuomonę dėl EGADP išlaidų tvarkingumo, kuri yra mūsų patikinimo pareiškimo dėl ES biudžeto dalis. Taip yra todėl, kad, mūsų nuomone, EGADP įgyvendinimo modelis yra kitoks ir tai yra laikina priemonė. Šia nuomone siekiame pateikti pagrįstą patikinimą dėl mokėjimų, o patikinimo pareiškiame pateikiame išsamią šią nuomonę pagrindžiančią informaciją (žr. **31 diagramą**).
- Didžiąją dalį patikinimo gauname atlikę pagrindinius testus ir priežiūros bei kontrolės sistemų vertinimą. Mūsų patikinimą papildo metinės veiklos ataskaitos ir metinė valdymo ir veiklos rezultatų ataskaita, taip pat Vidaus audito tarnybos ataskaitos.
- Mūsų darbas atitinka tarptautinius audito standartus, juo užtikrinama, kad mūsų audito nuomonės būtų pagrįstos pakankamais ir tinkamais audito įrodymais.

31 diagrama. Audito nuomonė



Šaltinis: Audito Rūmai.



Šaltinis: Audito Rūmai.



Visi mūsų dokumentai pateikti mūsų interneto svetainėje eca.europa.eu.

AUTORIŲ TEISĖS

© Europos Sąjunga, 2026

Europos Audito Rūmų pakartotinio naudojimo politika nustatyta [Audito Rūmų sprendime Nr. 6–2019](#) dėl atvirųjų duomenų politikos ir pakartotinio dokumentų naudojimo.

Jeigu nenurodyta kitaip (pavyzdžiui, atskiruose pranešimuose dėl autorių teisių), ES priklausantis Audito Rūmų turinys yra licencijuojamas pagal [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\) licenciją](#). Todėl paprastai pakartotinis naudojimas yra leidžiamas, jeigu tai tinkamai pažymima ir nurodomi bet kokie padaryti pakeitimai. Asmenys, kurie pakartotinai naudoja Audito Rūmų turinį, neturi iškreipti pirminės prasmės ar minties. Audito Rūmai nėra atsakingi už pakartotinio naudojimo padarinius.

Būtina gauti papildomą leidimą, jei tam tikrame turinyje vaizduojami privatūs asmenys, kurių tapatybę galima nustatyti, pavyzdžiui, Audito Rūmų darbuotojų nuotraukose, arba jame pateikiami trečiųjų asmenų kūriniai.

Gavus tokį leidimą, juo panaikinamas ir pakeičiamas pirmiau minėtas bendrasis leidimas ir jame aiškiai nurodomi bet kokie naudojimo apribojimai.

Šias nuotraukas pakartotinai naudoti leidžiama, jei nurodomas autorių teisių subjektas, šaltinis ir fotografų vardai ir pavardės (kai nurodyta):

P. 4: © Europos Sąjunga, 2025; šaltinis: Europos Audito Rūmai.

P. 82: © Europos Sąjunga, 2025; šaltinis: Europos Audito Rūmai. Pastatų architektai: Paul Noël (1988) ir Jim Clemes (2003 ir 2013).

Siekiant naudoti ar atgaminti turinį, kuris nepriklauso ES, gali reikėti prašyti leidimo tiesiogiai iš autorių teisių turėtojų:

1 diagrama parengta naudojant piktogramas iš [Flaticon.com](#). © Freepik Company S.L. Visos teisės saugomos.

P. 19: © InfiniteFlow, [stock.adobe.com](#).

P. 39: © Funtap, [stock.adobe.com](#).

P. 43: © K.V, [stock.adobe.com](#).

P. 49: © elgreko, [stock.adobe.com](#).

31 diagrama parengta naudojant piktogramas iš [Flaticon.com](#) (viršuje kairėje esanti piktograma ir dvi piktogramos apačioje). © Freepik Company S.L. Visos teisės saugomos. Krumpliaračių piktograma buvo pakoreguota Audito Rūmų, © Ramziia, [stock.adobe.com](#).

Programinei įrangai ar dokumentams, kuriems taikomos pramoninės nuosavybės teisės, pavyzdžiui, patentams, prekių ženklams, registruotiesiems dizainams, logotipams ir pavadinimams, Audito Rūmų pakartotinio naudojimo politika netaikoma.

Europos Sąjungos institucijų domeno „europa.eu“ svetainėse pateikiamos nuorodos į trečiųjų asmenų svetaines. Audito Rūmai jų nekontroliuoja, todėl raginame peržiūrėti jose pateiktą privatumo ir autorių teisių politiką.

Audito Rūmų logotipo naudojimas

Audito Rūmų logotipas negali būti naudojamas be išankstinio Audito Rūmų sutikimo.

KAIP CITUOTI

Europos Audito Rūmai, „2025 m. ES auditas trumpai“, Europos Sąjungos leidinių biuras, 2026 m.

Liuksemburgas: Europos Sąjungos leidinių biuras, 2026

HTML	ISBN 978-92-849-8135-9	ISSN 2812-1619	doi:10.2865/4267074	QJ-01-26-039-LT-Q
PDF	ISBN 978-92-849-8136-6	ISSN 2812-1619	doi:10.2865/7353129	QJ-01-26-039-LT-N
PRINT	ISBN 978-92-849-8137-3	ISSN 2812-1627	doi:10.2865/6710299	QJ-01-26-039-LT-C

Apie leidinį „2025 m. ES auditas trumpai“

Leidinyje „2025 m. ES auditas trumpai“ apžvelgiamos mūsų 2025 m. metinės ataskaitos dėl ES bendrojo biudžeto ir Europos plėtros fondų, kuriose pateikiame finansinių ataskaitų patikimumo bei jose atspindimų operacijų teisėtumo ir tvarkingumo patikinimo pareiškimą. Taip pat įvertinome Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę ir teikiame atskirą nuomonę dėl jos išlaidų teisėtumo ir tvarkingumo. Be to, šiame leidinyje apibendrinami pagrindiniai mūsų nustatyti faktai, susiję su pajamomis ir pagrindinėmis išlaidų iš ES biudžeto ir Europos plėtros fondų sritimis, taip pat nustatyti faktai, susiję su biudžeto ir finansų valdymu.

Išsamios ataskaitos pateikiamos svetainėje eca.europa.eu.

Europos Audito Rūmai yra nepriklausomas ES išorės auditorius. Mes įspėjame apie riziką, teikiame patikinimą, nurodome trūkumus ir gerąją praktiką ir teikiame rekomendacijas ES politikos formuotojams ir teisės aktų leidėjams, kaip pagerinti ES politikos sričių ir programų valdymą. Savo darbu užtikriname, kad ES piliečiai žinotų, kaip panaudojami jų pinigai.



EUROPOS
AUDITO
RŪMAI



Europos Sąjungos
leidinių biuras